

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér. Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

A miniszterelnöki vezércikk.

Irta: Kossuth Ferencz.

Gróf Khuen miniszterelnök vezércikkében arra kéri a nemzetet, hogy „adja vissza a 67-es alapnak, mint ez időben egyedül posszibilis gyakorlati politikának, az elvesztett többséget és terelje vissza a függetlenségi pártot régi medrébe, vagyis arra a magas színvonalra . . . amelyről hirdesse tovább is a nemzet ideális politikáját s ott villogtassa tovább is a nemzeti függetlenség eszményképét.”

Erre azért kéri a vezércikkhez miniszterelnök a nemzetet, mert szerinte a függetlenségi párt megmutatta, „hogy sem maga nem tud kormányozni, ha többségben van, mert programja gyakorlatilag ki nem vihető, sem másokat nem enged kormányozni.”

Amennyi szó, annyi tévedés.

Első sorban, melyik függetlenségi pártról ír a miniszterelnök? Mert köztudomásulag kettő van. Annak a pártnak a kormányzási programja, melyet én vezetek, gyakorlatilag nagyon is kivihető, csak ne legyenek olcsóbb vállalkozók és mindenre kész szolgák. Ez a párt tud is kormányozni és másokat is enged kormányozni, sőt a rendszeres obstrukciót, mint a parlamentarizmus sirját, elítéli.

Helytelen dolog tehát általánosság-

ban beszélni ott, ahol a megkülönböztetések lényegesek.

Ezt előre bocsátva, a tényekre hivatkozva tagadom, hogy a függetlenségi pártnak alkalma lett volna, megmutatni azt, hogy tud-e kormányozni vagy sem?

A miniszterelnök a koalíciós kormányt nézte függetlenségi kormánynak s ebben alaposan tévedett.

A koalíciós kormány elnöke erős 67-es volt, nálánál (ha lehet) még erősebb a volt belügyminiszter s államtitkárja. Az összes minisztereknek és főispánoknak kétharmadrésze 67-es volt.

A képviselőház többsége volt függetlenségi, de ez, elég helytelenül, a koalíciós kormány megalakításánál a számarányok tekintetéből figyelembe nem vétetett.

A nagy többségében tiszta 67-es kormány átmeneti jellegű volt; a kormányzást kikötésszerűleg a 67-es alapon vállalta, bár a kormány 48-as tagjai fentartották és folyvást hirdették is elveiket.

Sem a kormány, sem a kormányzási alap nem volt tehát 48-as, hanem kifejezetten 67-es; nem lehet tehát e kormányzás sorsából a 48-ra vonatkozólag bármely következtetést levonni.

A miniszterelnök vezércikke azt bizonyítja, hogy nem szokott foglalkozni a történelem filozófiájával.

A közelmúlt történelméből sem vonta le a logikus következtetéseket.

A koalíciós kormány történelme egyszerűen azt bizonyítja, hogy teljesen eltérő alapon álló pártok koalíciója nagyon hosszú időn át nem tartható fenn, ha nincs ennek fentartására a pártok jelkületét átható ok, vagy legalább is a pártközi eljárásban a méltányosság olyan foka, amely ritkán található.

Parlamentari pártok természetesen a hatalomra törekszenek, ha szövetkezve érik el a hatalmat, a méltányosság azt hozná magával, hogy ebben számarányuk szerint részesüljenek.

Ez mindjárt kezdetben nem volt így; a függetlenségi pártnak alig egyharmadrészt képező alkotmánypártból került ki a főispánok kétharmadrésze, tehát a belügyi hatalom, melynek kezelése mindegyik párt jövőjére kétségtelen befolyással van, nem jutott a függetlenségi párt osztályrészeül.

E méltányosság hiányát s kivált ennek a vidéken sokszor érezhető következményeit fájlalta bár a nagy függetlenségi többség, de eltűrte; azonban bekövetkezett az, hogy az önálló bank kérdése előtérbe tolt, amely nem volt semmivel sem inkább 48-as, mint 67-es elv, mégis, bár a koalíció nagy többsége akarta az önálló bankot, a kisebbség nem deferált a többségnek, hanem

A holt város.

Irta: Kuncz Aladár.

(Utánnomás tílos.)

I.

Egészen besötétedett, mire a temetést befejezték. A gyászoló közönség kisebb-nagyobb csoportokban vonult le a temetőből. Akinek halottja volt, az megragadta az alkalmat, felkereste még egy percze a kedves sírt, elhadtart egy imát, s aztán sietett haza.

Kemény téli idő volt. A koporsóhúszárok aranyzsinóros fekete ruhában, katonás kettős rendet alkotva, fázósan ropogtak a temetőt fagyásnak indult, friss haván. Nagy, négylovas diszszekerük már előtrappolt.

Utolsónak jelentkezett a fehér uton, mint két fekete folt, a temető két régi vénasszonya, minden elhamtolás hivatalos siratója. Gyorsan tipegtek egymás mellett, zölddé nyúlt gyászoló ruhájukban.

A temető kapujában találkoztak egy öregebb urral, kinek a feleségét egy évvel ezelőtt segítettek átsírni a másvilágra. Őt forint járt ki nekik akkor fejenként. Jó üzlet volt.

Mikor közelébe értek, alázatosan köszöntötték:

— Csókolom a kezét, kedves méltóságos ur!

Az öreg ur nem hallotta köszöntésüket, szótlanul haladt el mellettük, s befordult temetőkapun.

— Fáj neki még mindig — szólalt meg az egyik. — Bizony szép asszony volt. Deréktestű. Fehér volt és finom a keze.

— Mint a márvány.
— Még elemésztí magát utána.
— Kár volna, aranyból van a szíve.
— Most nehéz a természete. Aztán folyton csenevészedik, fehéredik, mint aki érzi már a fenyőfeszagot.

Lekanyarodtak a cigánysor felé vezető hosszú utra. Nagy, zavartalan csend volt arrafelé. Szótlanul ballagtak egymás mellett.

Egyszerre csak, mintha valaki elkiáltotta volna magát mellettük, megszólalt a nagytemplom lélekharangja. Először kissé meg-rándult görbe testük, aztán megálltak, az öregebbik a másik karjára tette kezét, elgondolkozott és pár pillanat múlva megszólalt:

— Alighanem a Berkes nagyságos urért. Elmegyünk oda. Szegény lélek.

Keresztet vetettek, s elkezdtek magukban motyogni a Miatyánkot.

De éppen ekkor jött szembe velük egy inasgyerek, aki hangos füttyszóval igyekezett kiverni a füléből a kellemetlenül siró harangszót. Mikor meglátta a két öregasszonyt, kikerülte őket a kocsiút közepéig, s onnan kiabált rájuk:

— Nini, előgyűttek már a harangszóra a temetőbogarak!

A fiatalabbik nem volt rest, s egy követ hajított a futó gyerek után és bár az eltűnt már a másik utcába, mégis kifogyhatatlanul szórta utána átkait.

Mikor aztán lecsillapult, visszatért nén-

jéhez, s imájukat tovább folytatták, közeledve lassanként az új halottas ház felé.

II.

— Hallgassatok csak! A lélekharang... Bizonyosan a Paliért — szól az egyik öreg ur és osztott.

A kártyaszoba ajtajában ekkor jelent meg a rendes gibicz.

— Meghalt a Berkes. Most jövök tőlük. Gyorsan végzett.

— Bizony, bizony. Még tegnapelőtt köztünk volt. Így megy ez. Sorjában. — Passz.

— Zöldre. A köszvény, a köszvény. Tous le trois. — Még a tavaly együtt voltunk Hévízen.

— Kontrajáték. Kassza. („Bizony, te következel utána, szegény Sándor!”)

— Indulok a makk alsóval. Ugyis fekszik belőle. Jókedélyű fiu volt a szegény Pali. Egyszer Losonczon együtt voltam vele egy banketten. Valami iparos dalárda hangversenyezett. Ő köszöntötte fel a karmestert. Valahogy így: „Eddig két irazi művészt láttam. Tavaly járt itt egy löidomitó, akinek a betanított pomnya megdöglött. Kölsönkérte a katonabanda lovát, s egy hét alatt kitanította. A másik ön az, karmester ur, aki ezt a sok botfülü asztalost úgy betanította, hogy egész élvezetesen kornyikáltak.” De nagy lett erre a felháborodás! Szegény Palit még elverik, ha közbe nem lépünk.

Az öreg urak jót nevettek rajta, csupa figyelmességből. Mert már hallották sokszor ezt a históriát. (És gondolták magukban:

élesen és persistensül ellene szegezte akaratát.

Ha a koalíció kisebbsége nem tud deferálni a többségnek olyan kérdésben, mely nem elvi kérdés, akkor a koalíció nem tartható fenn.

Ez tette lehetetlenné a koalíciós kormány kormányzását; e helyzetet pedig nem a 48-as, hanem a 67-es párt idézte elő, mert a 67-es kisebbség nem deferált a 48-as többségnek.

És midőn az önálló bankot a kormány tagjai közül három miniszter ajánlotta, a többi pedig (tehát a nagy többség) erőteljesen állást foglalt a három ajánlata ellen, nem lett volna alkotmányos király a világon, aki hozzájárult volna ahhoz, hogy szentesítsen olyan újítást, amelyet kormánya kisebbsége ajánl és amelynek a miniszterek többsége ellene van.

A király hozzájárulásának megtagadása tehát nem a 48-as követelmény csődjét jelentette, annál kevésbbé, mert a megtagadás tárgya nem jobban 48-as, mint 67-es tárgy volt, hanem csak azt jelentette, hogy a király nem járulhat hozzá ahhoz, amit kormányának többsége nem ajánl.

Meglehet, hogy nem járult volna hozzá akkor sem a király, ha az egész kormány ajánlotta volna az önálló bankot, de ez csak feltevés: ebből következtetést levonni senkinek nincs joga.

A katonai téren is megtagadta a király, itt már az összes kormány javaslatai elfogadását, pedig ezek tisztán 67-es javaslatok voltak.

Ha tehát következtetéseket akart levonni a miniszterelnök a történetekből, azt kellett volna levonnia, hogy Deák Ferencz 67-e, a fejleszhető 67, és nem a 48 mondott csődöt.

Segítsen gróf Khuen azt kivívni, hogy kizárólag függetlenségi tanácsadók környékezzék a királyt és ha akkor nem

sikerül a mi pártunk fokozatossági programjában megindulni, törjön majd palczát a 48 felett, egy új és szerencsésebb vezércikkben.

Ami a 48-as ideális programot illeti, arról máshol írok.

Dreadnoughtok.

Budapest, április 15.

Három nappal ezelőtt becsátották vizre a monarchia legujabb csatahajóját a „Zrinyi“-t s a „Zeit“ máris hirt ad arról, hogy a trieszti Stabilimento Tecnicóban a legközelebbi napokban egy új nagy csatahajó építését kezdik el. A Zeit katonai hírei mindig igazaknak bizonyultak s így ennek is a legnagyobb fontosságot kell tulajdonítanunk. Annál is inkább, mert a Zeit a legrészletesebben számol be az előkészületekről, sőt azt írja, hogy az állványokat már meg is csinálták s néhány nap múlva már a tényleges építés is megkezdődik.

Kétségtelen, hogy ez a hajóépítés egyszerű kijátszása a nemzet budgetjogának. Nemesak a magyar parlament, de még a delegációk sem szavaztak meg egyetlen egy fillért sem erre a célra, s ha a hajók épülnek, ezek a monarchia és ebben Magyarország számlájára épülnek s hogy ezeknek az árát végre is nekünk kell megfizetnünk. Ravasz tervet eszeltek ki Bécsben arra, hogy a hajóépítési programot kijátszák s hogy a delegációkat végre is olyan kényszerhelyzetbe hozzák, amelyből nem tud menekülni. A Zeit szerint ugyanis a Stabilimento Tecnico a saját számlájára, megrendelés nélkül kezdi építeni a tervezett négy Dreadnought közül az elsőt, hogy a mérnökeket és a munkásait foglalkoztassa, tehát tisztán spekulációra épül, s ha majd készen lesz, akkor a gyár felajánlja megvételre a közös hadügyminiszternek. Ha a hadügyminiszter a hajót átveszi, jó, ha nem veszi át, akkor a hajót eladja egy idegen, Európán kívüli, hatalmasságnak.

Ez, így olvasva, nagyon szépen hangzik, főleg, ha azt is olvassa az ember, hogy az ilyen spekulatív hajóépítés nem áll példátlanul, mert hisz az olasz Orlando-féle hajógyárban nemrég építettek egy hadihajót, amelyet az olasz kormány nem vett át, s amelyet aztán a gyár a görög kormány nyakába sózott. De azért ez a most Triesztben épülő Dreadnought mégsem egészen olyan, s az eset maga sem az, aminő volt az Orlando-gyár hajójával. Egyrészt azért, mert az a hajó, melyet az Orlando-gyár épített, a Triesztben készülő Dreadnought-hoz képest csak kis hadibárka volt, melyet az olasz kormány épen kicsinysége és használhatatlansága miatt nem vett át, azzal tehát csakugyan tehetett a gyár, ami neki tetszett, másrészt több nagyon fontos körülmény bizonyítja, hogy a mi hadvezetőségünknek ez az ágában sincs ezt a most készülő hajót egy idegen hatalmasságnak átengedni.

Egy-egy Dreadnought-typusu hajó ugyanis a mai felszerelések mellett körülbelül 58 millió koronába kerül. Ilyen ötvennyolc milliós hajónak „spekulációra“ való építésébe csakis azért, hogy a mérnökeket és a munkásait foglalkoztassa, nem megy bele egy nyereszkeskedésre alakult részvénytársaság, amelynek alapítókéje és egész vagyona sincs 58 millió. Főleg nem mehet bele akkor, mikor Európán kívül csak két olyan hatalmasság van, mely ezt a hajót megveheti. Az egyik Japán, a másik az Amerikai Egyesült Államok. De Japánról nem lehet komolyan szó, mert hisz Japán most építi otthon a hadihajóit s ezeknek a költségét is csak a legnagyobb nehézséggel tudja előteremteni. Szó sem lehet tehát arról, hogy 58 millió koronát adhasson programmon kívül egy hajóért csak azért, nehogy a trieszti hajógyárnak a nyakán maradjon. De még ha Japán hajlandó volna is megvenni, Németország fog tiltakozni az ellen, hogy épen Ausztria-Magyarország nyújtson segédkezet arra, hogy Japán még hatalmasabb legyen Kelet-Ázsiában s hogy

„Öregszel te is már, ki tudja hányszor mondatod ezt el.“)

— Irunk harminczat. Sándor bátyám elpuskázta. Erről jut eszembe. Volt az én nagybátyámrak...

— Egy kasznárja, meg a rekontra kaszsa és nincs kaszsa, hallottuk már, — nevetett rá Sándor bácsi és jelentősen összenézett a szomszédjával („Hogy öregszik!“)

És mind a hárman örültek, hogy Berkes után a másik fog következni. Sándor bácsi kevert és közben egy indítványt tett:

— Küldjünk közösen egy koszorút a Berkes koporsójára. Talán nem lesz kegyelet-sértés, ha azt írjuk rá: „Palinak, a feledhetetlen partnernek.“

III.

Másnap a kaszinó szokatlanul látogatott volt.

— Na hát ez borzasztó, ki hitte volna? Tökéletes, uri embernek hitte mindenki.

— Hiába, a mai világban sohse tudja az ember, hogy kiben csalódik.

— De a kaszinó, a kaszinó! Hogy reparáljuk ki a dolgot?

Ilyenféle izgatott szavak hallatszottak ki a nagy nyüzsgés-forgásból, ami az olvasóteremben volt.

Végre megjelent az elnök. Ő is izgatott volt. Általános esend lett, mikor látták, hogy szólni akar.

— Tisztelt uraim, — mondta — a baj megvan. A dolgon nem változtathatunk. Legálább próbáljuk a kaszinó jó hírnevét, úgy ahogy megmenteni. Természetesen a temető-

sen nem képviseltetjük magunkat, sőt koszorút sem küldtünk. Nyilvánosan, mondjuk valami lapban, nem teszünk nyilatkozatot. Azonban mindgyükük lelkére kötöm, hogy igyekezzenek társadalmilag meggyőzni az embereket arról, hogy mi Berkest az általunk ismert, külső, korrektt élete után választottuk meg alelnöknek. Arra, hogy sikkasztóval van dolgunk, hi tiz éven át nagy fuffanggal követte el ezt a bűntényt, bizonyára nem is gondolhattunk. Ilyenformán remélem, hogy az egész ügy lassanként elalszik, s a kaszinó minden nagyobb megrázkódtatás nélkül ki fogja bírni ezt a sajnálatos inczidenst.

Az emberek megnyugodtak az elnöki beszédre, s kiki rendes szórakozása után látott.

Sándor bácsiék is leültek a kártyasztalukhoz, s ma már következetesen hallgattak Berkesről.

Csak a játék vége felé szólalt meg az egyik:

— Kár volt azzal a koszoruküldéssel ugy sietni.

— Hja, az igaz, de már nem lehet visszalopni.

— Utóvégre is nem kell azt tudni másoknak, hogy mi küldtük. Borzasztó dolog! Tiz évig kártyáztunk — egy sikkasztóval.

Ezzel elparentálták Berkes Pált másodsor és utóljára.

IV.

Otthon pedig szép fehéren és mereven, hideg, uri méltósággal fekiüdt Berkes Pál fekete ágyán és nem szólt a dolgokhoz sem-

mit. Keze végső nagy vonaglásában ökölbe feszült, de arca sima volt és nyugodt.

Mellette virrasztotta vele utolsó éjszakáját a felesége. A rokonok adtak össze egy kis pénzt a temetésre, s így legalább nyugodtan gyászolhatott. Mindenki elhagyta őt, a bűnös ember bűnös feleségét, s talán ezért könnyebben bírta a nagy fájdalom terhét. Férje szegyenét szívesen vállalta, mert ismerte őt, s tudta, hogy sohase volt bűnös. De ki volt hát a bűnös?

Hiába szorongatta férje kezét, hiába kérdezte minduntalan: — Mondd meg, Pál, kiért tetted? Hol van a pénz? A halott nem felelt, ha életre kelt volna, akkor se felel.

Kint már oszlott a sötétség, s a gyertyák fénye is kopott a beszüremlett világosságban. A megjött reggelre az asszony ereje megtörött. Éjjel még lehet a halottat gyászolni, lehet őt szeretni, s lehet vele beszélni, de a nappal rávilágít a szomorú, a másithatatlan, a piszkos valóságra.

Az asszony csak most érezte igazán, hogy a férje halott, hogy a teste hullá, hogy őt is megszegyenítette, s hogy az emberek miad elfordultak tőle is, meg a halottól is.

Oh, de mégse egészen. A halott lábánál feküdt egy feketeszalagos, diszes koszorú. Az asszony csak most vette észre és előntötte őt valami nagy, könyes, szomorú boldogság. Zokogva esőkolta össze a koszorút, s a legalázatosabb hálával, térdre hullva olvasta az aranyos betűket, melyekért drága pénzzel, becsülettel fizetett szegény Berkes Pál: „Palinak, a feledhetetlen partnernek.“

ott Németország katonai sulya még csekélyebb legyen. Oroszországgal is most békült ki nagy kinnal a monarchia s már Oroszországnak kedvéért sem fogja Aehrenthal megengedni, hogy a hajó Japánnak adassék el. Marad tehát csakis az Unió, amely vevő lehet a trieszti Dreadnoughtra. De nagyon kockázatos „spekuláció“ volna az a trieszti hajógyár részéről, ha egy 58 millió hajót építene, mikor arra csakis egyetlen egy vevő van, amikor tehát ez a vevő kénye kedve szerint szabhatná meg a vételárat s amikor tehát a gyárat esetleg sok milliós veszteség érné.

A Stabilimento Tecnico igenis spekulál, de nem egy idegen hatalmasságra, hanem csakis egyes-egyedül a monarchiára. Ez kitűnik abból, hogy Triesztben nem is egy, hanem tényleg két Dreadnought készül egyszerre, az összes szükséges építési anyag már be van szerezve, sőt a vaspáncezők is, amelyekből a hajótest épül, már ki vannak szabva. Tehát nem 58 millió koronás spekulációról van szó, hanem egy 116 millió koronásról. Ehhez pedig tisztán csak a saját pénzből nincs a gyárnak elég anyagi ereje. Bilinski ugyan tegnap az osztrák birodalmi gyűlésben kijelentette, hogy a Dreadnoughtok építési költségeire eddig egyetlen fillért sem előlegezett, de ez még nem jelent semmit. Most talán még nem kellett a gyárnak előleg, de majd kell s akkor Bilinski is fog adni és fog adni Lukács László is. Fog adni pedig azért, mert a hajók építését egyenesen a trónörökös parancsára kezdték meg. Hisz a pólai hajógyárban is már felállították egy Dreadnought építéséhez szükséges állványokat s egyet a Danubius-gyárban is építenek. S mind ez a négy nagy Dreadnought a legnagyobb sietséggel építetik. Tehát valójában nemcsak a Stabilimento Tecnico, hanem a pólai arzenál, s a Danubius-gyár is pusztán „spekulációra“ épít s mind a három gyár arra számít, hogy ha a monarchia nem veszi meg tőlük a hajókat, majd rásózzák Japánra, vagy az Egyesült Államokra?

Erre gondolni is nevetséges s ez egyszerű maszlag akar csak lenni azért, hogy valamiképen leplezzék a törvénytelen hajómegrendeléseket. Bécsből már most lansziorozzák a híreket, hogy az ugynevezett Radeczky-typus, melyhez a tegnapielőtt vízrebocsátott „Zrinyi“ is tartozik, nem elégséges s hogy a monarchia értéke, mint szövetségese, a minimumra száll le, ha nem építünk legalább négy Dreadnoughtot.

Kétség sem férhet tehát ahhoz, hogy a legcsúnyább adósságinálás történik a monarchia adófizetőinek rovására s hogy ha a hajók elkészülnek, akarva, nem akarva, azokat nekünk meg kell vennünk. A négy hajó ára körülbelül 240 millió korona lesz, amit a delegációknak meg kell szavazniok. Néhány héttel ezelőtt irtuk meg, hogy a szárazföldi hadsereg rendkívüli kiadásaira is ez évben 257 millió koronával fog a hadvezetőség többet követelni, tehát csak egyetlen évben egy fél milliárddal fog emelkedni a hadügyi költség.

Es mindezt a trónörökös kedvéért, aki nagyhatalmi mámorban él s aki azért, mert maga minden adótól mentve van, s mert a nyomasztó adóterheket nem érzi, számolni sem tud és számolni sem akar a nép borzasztó gondjaival. Aki vigan rak egy fél milliárdnyi újabb hadügyi terhet a monarchia népeinek nyakára, hisz abból öt egyetlen fillér sem terheli, reá csak a dicsőség

jut, hogy a monarchiának szövetségi értékét emelte. De hogy minő áron és hogy a nép a szájától a falatot kénytelen megvonni, azzal nem törődik. Évek óta a legsértőbb módon fumigálja Magyarországot, közénk nem jön, vagy ha megteszi, a legsértőbb módon viselkedik velünk szemben s csak akkor vesz tudomást rólunk, mikor egy hadihajót bocsátanak vízre. Akkor aztán kezét fog és sátrába hívja a magyar főváros és így az ország képviselőit s „tört magyarsággal“ mond nekik néhány szót arról, hogy van rólunk tudomása.

De az ár, amit ezért a kitüntetésért adunk, kissé drágább, mint amennyit megér.

Tengerbe ölt milliók.

— Az új Dreadnoughtok. —

Torzsalkodások a munkapárton.

Budapest, április 15.

Egy bécsi ujság leleplezése szerint a trieszti Stabilimento Tecnico megkezdte annak a nagy hadihajónak az építését, mely arra van szánva, hogy Ausztria-Magyarország első Dreadnoughtja legyen. Ez idő szerint még egy Dreadnought költsége sincsen megszavazva, a hadügyi kormányzat azonban már is megrendelte a hadihajókat és pedig a trónörökös kívánságára, akinek akarata szerint az építésnek a legnagyobb gyorsasággal kell folyni, úgy, hogy a hajók már a jövő év elején vízrebocsáthatók legyenek.

A nyilvánvalóan törvénytelen eljárás leleplezésére a hadügyi vezetőség azt a fogást eszelte ki, hogy a Dreadnoughtokat mint magánvállalkozásokat építteti. Azt mondják, hogy a Stabilimento Tecnico tekintettel a hajóhad megerősítésének már alig elodázható szükségére voltára, meg azért is, hogy munkáit foglalkoztathassa, elhatározta, hogy saját rizikójára megépíti a hadihajókat, anélkül, hogy ebből a hadvezetőségre bárminemű átvételi kötelezettség hárulna. Ezt természetesen senki sem fogja elhinni sem a Stabilimento Tecnico-nak, sem a hadvezetőségnek s az ország nem fogja elűrní a budgetjognak ezt az evidens kijátszását.

Mai politikai híreink — melyek közt egy érdekes adatja is van a munkapárton folyó torzsalkodásoknak, a következők:

Csendélet a munkapárton.

A munkapárt belső differenciáiról és harcáiról keveset tud a világ, mert az érdekeltek gondosan titkolnak minden olyan mezejen, ami ezt napvilágra vinné. Ezek a differenciák és titkos harcok azonban megvannak s a látszólag nyugodt külszin alatt annál jobban kiéleződnek. A pártban két fő intézkedik: a Khuen-Héderváry és a Tisza István feje. A hívek hátsége megoszlik a két vezér között, egyik rész az egyiknek, másik rész a másiknak engedelmeskedik. A párt régi tagjai e mellett ellenséges féltékenykedéssel fogadnak minden újabb belépést: különösen a volt parlamenti pártok képviselői tagjai közül érkező belépőket övezik aggodó gyanakodással. Ennek a kétfejségnek s egyben fejtelten féltékenykedésnek a következő jellemző példáját akarjuk elmondani:

Báró Thoroczky Viktor, a negyvennyolcas párt tagja volt egyike a legelső országgyűlési képviselőknak, akik a munkapártba beléptek. Báró Thoroczky Viktor régi jó barátja gróf Tisza Istvánnak, aki még a belépést megelőzőleg megígérte Thoroczky-nak, hogy régi kerületében más munkapárti jelöltet nem állítanak. Tisza ezt a megállapodást a miniszterelnök tudtával és beleegyezésével kötötte. Báró Thoroczky erre nyugodt biztonságban várta a további fejleményeket s feleslegesnek

tartotta, hogy különösebb agitációt fejtsen ki abban a kerületben, mely már ugy is az övé. Egy napon azonban nagy meglepetésre virradt: hírül hozzák neki a kerületből, hogy ott Schubert Sándor fővárosi bizottsági tag szerepel, mint a munkapárt hivatalos jelöltje és Jeszenszky utasításaival felszerelve megkezdte a korteskedést. Báró Thoroczky Viktor erre természetesen egyenesen Jeszenszky Sándor államtitkárhoz sietett. Jeszenszky Sándor azonban mosta a kezét, hogy ő nem tud semmiféle megegyezésről és most már nem is hajlandó azt respektálni. Természetes, hogy ezután báró Thoroczky még erélyesebben lépett föl, Khuen-Héderváry előtt is nagy skandalumot csinált, Tisza István újra akcióba lépett, purparlék, tanácskozások, egyezkedések következtek. Mindennek a vége az lett, hogy báró Thoroczky győzött: a Schubert hivatalos jelöltiséget visszavonták.

Ez azonban csak egy epizód a munkapárt kulisszái mögött folyó csendéletből, mert az ilyen és a hasonló esetek gombamódra teremnek.

A miniszterek.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök állapotában teljes javulás állott be. Lumnitzert tanár ma megvizsgálta a miniszterelnököt és megállapította, hogy láza teljesen elmúlt, néhány napig azonban még pihennie és a hivatali teendőik végzésétől tartózkodnia kell. Tisza István gróf ma meglátogatta gróf Khuen-Héderváry Károlyt és hosszabb ideig tanácskozott vele.

Lukács László pénzügyminiszter holnap délután Bécsbe megy, ahonnan hétfőn este a Semmeringre megy. A pénzügyminiszter szerdán este tér vissza Bécsbe, hogy a 21-én tartandó közös miniszteri értekezleten résztvegyen.

Új Dreadnoughtok.

Egy bécsi lap a következő ujságokat írja: A trieszti Stabilimento Tecnico megkezdte annak a nagy hadihajónak az építését, mely arra van szánva, hogy Ausztria-Magyarország első Dreadnoughtja legyen. A víz építése már folyamatban van és a legközelebbi napokban már lefektetik a hajógerinczet is. Tudvalevő, hogy hajóhadunk számára négy Dreadnought építését vették tervbe, melyek mindegyike körülbelül 58 millió koronába kerül; de ez idő szerint még egy ilyen hadihajó építési költsége sincsenek megszavazva, mert a magyar politikai viszonyok késleltetik a delegációk összehívását. Tekintettel azonban a hajóhad megerősítésének már alig elodázható szükségére voltára, meg azért is, hogy munkáit foglalkoztathassa, elhatározta a Stabilimento Tecnico, hogy saját rizikójára megépíti a hadihajókat, anélkül, hogy ebből a hadvezetőségre bárminemű átvételi kötelezettség hárulna. A Dreadnoughtok építése tehát tisztára spekulatív jellegű vállalkozás. Biztosította azonban a Stabilimento Tecnico magának azt a jogot — állítólag szerződés útján — hogy ha a hajókat a hadvezetőség bármi okból át nem venné, azokat idegen hatalomnak adhassa el. A most épülő hadihajó — írja tovább nevezett bécsi lap — 20,000 tonnás lesz, igen erős páncéllal, teljes Dreadnought-felszereléssel, a legnehezebb ágyúkkal ellátva. A Stabilimento Tecnico különben csak két Dreadnoughtot fognak építeni, a harmadikat Pólában, a negyediket a Danubius-gyárban veszik munkába. Az építésnek, a trónörökös kívánságára, a legnagyobb gyorsasággal kell folyni úgy, hogy a hajók már a jövő év elején vízrebocsáthatók legyenek.

Ebből a bécsi közleményből nyilvánvaló, hogy a hadvezetőség ravasz trükkel akarja becsapni a közvéleményt s suba alatt megbízást adott a trieszti gyárnak. Azt hisszük azonban, hogy Bécsben egy kissé elszámították magukat. Megrendelni a Dreadnoughtokat könnyebb, mint kifizetni s ahhoz, hogy erre a parlamentáris fölhatalmazást megkapják, annyira messze vannak, hogy Magyarországon egyelőre többsége sincs olyan kormánynak, amelyik nekik a 232 millió rendkívüli költséget megadná.

Az első emisszió.

Idestova két hónapja már, hogy a Nemzeti Társaskör védőszárnyai alatt megalakult a munkapárt. Azóta ennek a pártnak egy szűkebb bizottsága — élén Perczel Dezsővel — egyebet sem tett, mint szünet nélkül jelölt. E két hónap leforgása alatt és az intéző-bizottság megbízásából közel ezer munkapárti jelölt ment szét az országba, akiknek jelöltségét azonban megbizójuk hol kétségbevonta, hol egyenesen lezáfolta, hol megerősítette, hol megint visszavonta. Szóval a munkapárt jelölő-bizottsága oly szuverén allűrökkel rendelkezett a jelöltek felett, mintha az országnak mind a négy-száztizenhárom kerületére már rég meg lett volna a hivatalos jelöltje, pedig dehogy is volt! Még most sincs és még újabb két hónap alatt sem lesz. Mert azzal a pátriarkális lassúsággal, amivel ez a bizottság dolgozik, legalább is két esztendő kellene ahhoz, hogy a jelölések száma elérje a 413-at. Erre enged legalább következtetni a jelölő-bizottság mai félhivatalos kiadványa, amelyben két hónapi tevékenykedése eredményeképp összesen tizenkét munkapárti hivatalos jelölt nevével közli. Ezek a szerencsés szerencsétlenek a következők:

Balassagyarmat: gróf Wickenburg Márk. Breznóbánya: Radvánszky Béla báró. Fülek: Mocsary Sándor. Ipolyság: Jankovics Béla. Jolsva: Kubinyi Géza. Korpona: Czobor László. Losonc: Rohonyi Gyula államtitkár. Nagyszécsény: Scitovszky Béla. Nograd: Muslay Gyula. Rimaszécs: Hámos Antal. Rimaszombat: Farkas Albert. Szliács: Badinyi Lajos. Szalka: báró Nyáry Alfonz. Selmeczbánya: Heintz Hugó volt képviselő. Szirák: Balassy Árpád. Szepesszombat: Takáts József. Zólyom: Szilobina Mátyás.

Valóban szép, hogy Perczel Dezsők már idáig eljutottak.

Tisza Sopronban.

Gróf Tisza István báró Solymossy Ödön kormánypárti jelölt támogatására vasárnap Sopronba készül. Tervbe volt látogatása valóságos lázba hozta a városi. Plakátok tiltakoznak Sopronba való érkezése ellen. A szocialisták nagyban készülnek a fogadására. Budapestről Szabó miniszteri tanácsos, a belügyminisztérium rendőrségi osztályának főnöke Sopronban járt a rend fenntartása iránti intézkedések megtételére. Budapestről számos detektívet rendeltek ide. Az egész nyugati határrendőrséget Sopronba koncentrálták. A rendőrséget nagyszámu esendőrel erősítették meg. A soproni helyőrséget készenlétebe helyezték. Bécsből igen sok újságíró érkezett már Sopronba, ahol ma este a szocialisták Tisza István soproni látogatása ellen nagy tiltakozó gyűlést tartanak. A rendőrfőkapitány falragaszokon hívta fel a közönséget arra, hogy mindennemű rendezavarástól tartózkodjék.

De a városnak illetően való ostromállapotba helyezésénél sokkal ékebben beszél az a levél, amelyet százötven munkapárti választó küldött Solymossynak, hogy Tisza megjelenése ellen tiltakozzék. A levél a következőképp végződik:

Mi, kik nem tartozunk a küzdő pártok egyikéhez sem, férfias nyíltsággal kijelentjük, hogy önnek választania kell a mi és gróf Tisza István támogatása között. Bennünk nem oltványok az elkeseredés a koalíció káros tevékenysége és helyi személyesítőivel szemben, hogy ellenük mindenáron állást foglaljunk. Az ön ellenjelöltjének önzetlensége és szeplőtlensége magasan felül áll a koalíció s az ő barátaié felett, azért nyíltan kimondjuk, hogy százszorta inkább vele, mint Tisza Istvánnal. Tessék intézkedni idejében! Az, aki a 40 éves szabad-elvű pártot egy hónap alatt tönkre tudta tenni az ön 4 hetes pártjával egy délután végezhet! (Következik 150 aláírás, amelyet pár óra alatt gyűjtöttek össze.)

Vármegyék.

Pestmegye közgyűlése által kiküldött 65-ös bizottság arra a hírre, hogy Pest vármegyébe gróf Ráday Gedeont nevezik ki főispánnak, ma ülést tartott báró Prónay Dezső elnöklésével. A bizottság megállapította, hogy mindeztideig a kormány nem nevezett ki főispánt és így az installációra

néve egyelőre határozathozatalnak szüksége nem forog fenn.

Marostorda vármegye újonnan kinevezett főispánját, Erődy Sándort e hó 26-án installálják. Az alispán 19-re rendkívüli ülésre hívta össze a törvényhatósági bizottságot. Ezen az ülésen az ellenzék erőlyes tiltakozásra készül Erődy kinevezése ellen. Az ellenzék szónoka Déry Zoltán volt államtitkár lesz.

Czafolják a nemzetiségi paktumot.

Azt a paktumot, amely az aradi „Tribuna“ minapi elszólása révén jutott köztudomásra, egyforma igyekezettel czafolják a kormány is és a román agitátorok is. A kormány czafolata, félhivatalos jelentés formájában ez: Az aradi „Tribuna“ tegnapi száma egy közleményt tartalmazott, melyből arra lehetne következtetni, hogy a kormány és a román nemzetiségiek között paktum jött létre. Illetékes helyen határozottan kijelentik, hogy ilyen paktum nem áll fenn.

Román részről a „Lupta“, a román nemzetiségi párt hivatalos közlönye jelenti ki mai számában, hogy a „Tribuna“ értesülése, mintha a kormány és a román nemzetiségi párt között megegyezés létesült volna a választásokra vonatkozólag, nem felel meg a valóságnak. Ilyen megegyezés még nincs. Ezzel szemben a román nemzetiségi párt egy előkelő tagja kijelentette, hogy tárgyalások folytak, melyek végleg még meg nem szakadtak ugyan, de tény, hogy ezideig még nem történt megállapodás. A román nemzetiségi párt előkelő tagja tehát fél beismerésben van. De rosszul tudja a tényállást. A megállapodás már megtörtént.

A munkapártból.

A nemzeti munkapárt szervező-bizottsága gróf Csáky Albin elnöklésével ma este ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a végrehajtó-bizottságot Beöthy Lászlóval és Horánszky Lajossal kiegészíti.

Küldöttségek.

Ma délután több küldöttség tisztelt gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszternél. A kereskedelmi tanács Országos Egyesülete Trautmann Henrik elnök vezetésével tisztelt a kultuszminiszternél, hogy a felső kereskedelmi iskola reformját, a felső kereskedelmi iskolai tanárképzés reformját és a tanárok státus- és fizetésrendezését kérje. Gróf Zichy János kultuszminiszter válaszában kijelentette, hogy ezekkel a kérdésekkel behatóan kíván foglalkozni és különösen a fizetési kérdésre nagy gondot kíván helyezni. Mivel azonban a jelenlegi politikai viszonyok nem alkalmasak arra, hogy ilyen nagy és fontos munkát végezhesen, türelmetre kéri a tanárokat annál is inkább, mivel a lehetőséghez képest a kérdést mielőbb dűlőre fogja vinni.

A középiskolai tornatanárok országos egyesülete tisztelt ezután Bola Mihály miniszteri tanácsos vezetésével, hogy helyzetük javítására való kérélmüket előterjessék. A miniszter megígérte, hogy kérésüket jóakarattal fogja tanulmányozni.

A Nemzeti Színház műszaki személyzetének küldöttsége arra kérte a kultuszminisztert, hogy részesítse a Nemzeti Színház műszaki személyzetét is drágasági pótlékban. A miniszter megígérte, hogy a személyzetre nézve ezt az égető kérdést szeretettel fogja elintézni.

A Postatakarékpénztár sport-egyesületének küldöttsége dr. Hódy Lajos vezetésével arra kérte a minisztert, hogy részesítse az egyesületet állandó segélyben, mert különben a tisztviselők az egyesület fenntartani nem lesznek képesek. A miniszter megígérte, hogy ha a politikai helyzet változik és az országgyűlés a költségvetést megadja, úgy kérésüket elintézi.

Az országos izr. tanítóegyesület ma Csukási Fülöp alelnök vezetésével küldöttségileg tisztelt gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszternél. A küldöttség vezetője felhívta a minisztert figyelmét a magyarországi zsidó iskolák válságos helyzetére, amelybe őket a népoktatási intézmények ingyenességét elrendelő törvény döntötte.

A miniszter igen figyelmesen hallgatta meg a küldöttség panaszát és a következőképp válaszolt: A dolog természetében rejlik, hogy rövid miniszterségem alatt még ebbe betekintést nem nyerhettem. De legyenek róla meggyőződve, hogy az ügyet alaposan fogom tanulmányozni. Ezután a küldöttség Molnár Viktor államtitkár előtt tisztelt.

Ma délután Sopron vármegyének Rábabogoszló

és Szany községéből népes küldöttség tisztelt gróf Serényi Béla földmívelésügyi miniszternél. A küldöttség Rábabogoszló község számára a „Népház“ megépítéséhez állami támogatást, Szany község részére pedig 500 holdnyi közös legelő rendezéséért kérte a kormány segítségét. A miniszter igen szívesen fogadta a küldöttséget és hosszasan informáltatta magát mindkét kérdés dolgában.

Ezután dr. Tagányi Sándor nagybirtokos vezetésével Csicsermándorlak küldöttsége tisztelt gróf Serényi Béla földmívelésügyi miniszternél, akitől földvétele számára kérte a támogatást. A miniszter a küldöttséget szívesen fogadta és jóindulattal biztositotta.

Délután az általános kihallgatás során ismét több küldöttséget fogadott gróf Serényi Béla.

Választási mozgalmak.

Budapesten a negyedik kerületben az Egyesült Belvárosi Párt alakuló és képviselőjelölti nagygyűlését e hónap 16-án, szombaton este nyolcz órakor a Saskör földszinti termében (IV. Irányi-utca 17.) tartja meg.

A VII. kerületben gróf Teleki József és báró Harkányi Frigyes tegnap délután meglátogatták lakásán Eötvös Károlyt és felkérték, hogy vállaljon jelöltséget Nagykörösi is. Eötvös Károly ma délután pártjának vezetőférfiai előtt határozottan kijelentette, amit különben már nyílt levelében is megírt, hogy a nagykörösi jelöltséget semlegesre sem fogadja el, s másutt, mint a székesfőváros VII. kerületében egyáltalán föl nem lép. Az Aréna-uti elemi iskolák tanestületei felkértek bennünket a következő sorok közlésére:

Tekintetes Szerkesztőség! A VII. kerületi tanitóság politikai magatartásáról hozott multkorai hír, hogy a VII. kerületi tanitóság nagy többsége Kallós elnöklése alatt kimondotta, hogy Márkus jelölését támogatja, mint a tanitóság köréből értesülünk, téves információzión alapszik. A VII. kerületi tanitóság mint erkölcsi testület e hirt méltó megdöbbenéssel vette tudomásul, mert bár legbensőbb tisztelettel viseltetik a jelöltek iránt, de a választás alkalmával minden önérdék nélkül egyéni meggyőződését fogja követni. Kiváló tisztelettel az Aréna-uti elemi iskolák tanestülete.

Az Eötvös-párt végrehajtó-bizottsága szombaton este 7 órakor a Baross-téren levő Hack-féle vendéglőben pártvacsorát rendez. Ez alkalommal ismételtén körülvonalazzák többen azt a programot, amely mellett zászlót kontott a VII. kerület polgársága. Vasárnap délelőtt 11 órakor az Aréna-uti Putzer-féle vendéglőben tartandó népgyűlésen Eötvös Károly is megjelenik és beszédet mond.

Szentesen a függetlenségi pártok hivatalos jelöltje, dr. Kovács Dénes fővárosi lapszerkesztő, vasárnap délelőtt 11 órakor mond programbeszédet, melyre lekirályi Zoltán, volt országgyűlési képviselő, Benedek Árpád, Farkas Emil és a fővárosi hírlapírók közül számosan.

Péren Markos Gyula 48-as és Friedrich néppárti jelölt állnak egymással szemben. A munkapárti jelölt Milosevics János. Az alispán a főszolgabírákhoz rendeletet küldött, figyelmeztetvén őket, hogy zavargások esetén a legseélyesebb eseteket nyomban jelentsek be, hogy intézkedhessék karhatalomról az esetleges zavargások megállítására.

Szentendrén a munkapárt dr. Almássy Lászlót jelölte, aki ellen gróf Szápáry Pál lépett föl keresztényszocialista programmal. Gróf Szápáry Pál e hó 17-én, vasárnap délután fél 4 órakor tartja meg Szentendrén programbeszédét.

Halason a kormánypárt Babó Mihály Kosuth-párti jelölttel szemben dr. Hegeš Kálmánt jelölte.

A csikszeredai választókerületben két jelölt küzd a mandátumért: Kállay Ubul volt főispán Kosuth-párti és Hajnó Ignác Justh-párti programmal.

Alsódbáson a munkapárt dabasi Halász Zeigmondot kiáltotta ki a kerület képviselőjelöltjéül.

A miskolci északi kerület munkapártjának képviselőjelöltje, dr. Lipsey Ádám vasárnap délután fél négy órakor mondja el programbeszédét Miskolcon. A jelölt és kísértőrtársasága reggel hét órakor indul vonattal utazik el Budapestre.

A galántai kerületben gróf Esterházy Mihály Justh-párti és Turi Béla néppárti képviselőjelöltek küzdenek egymással. A korteskedés mind a két párt részéről igen erős és az igazom a választókerület községeiben már most is igen nagy. Erre vall legálabb az a nem sikerült merénylet, amit Pereden Esterházy automobilja ellen a néppártiak elkövettek. A perediek ugyanis megtudták, hogy Esterházy e hó 10-én éjjel községükbe fog érkezni és előbansuknál száll meg. A merénylők tehát eltorlaszolták a községnek Királyrét felé vezető utcáját, ahonnan az automobil várta. Hatalmas kutagásokat és gerendákat fektettek az utastere, hogy az automobil felboruljon. Ha a gróf tényleg Királyrét felől érkezik, úgy a merénylők kétségtelenül halálos balesetet idéztek volna elő, mert a torlaszok, mint azt másnap konstatálták, csakugyan áthatol-

hatatlanok voltak. A gróf automobilja azonban nem ezen az uton futott be a községbe és így sikerült elkerülnie a veszedelmet. A kerület függetlenségi pártja izgatottan tárgyalja az esetet.

Sopronban nagy felháborodást keltett dr. Bogdán Gyula pénzügyi segédtitkárnak Nagybecskerekre történt áthelyezése, amelynek a városban politikai háttérrel tulajdonítanak. A soproni függetlenségi és 48-as párt ezt az esetet bejelentette az országos függetlenségi és 48-as párt jogvédő bizottságának, minek folytán a függetlenségi és 48-as párt most beadvánnyal fordult Lukács László pénzügyminiszterhez, amelyben rámutat az áthelyezés ürügyével felhasznált állítások alaptalanságára és arra, hogy az áthelyezés politikai okokból, a tisztviselőkre való presszió gyakorlása céljából történt. A beadvány már Lukács László pénzügyminiszter előtt fekszik és a város közönsége, leginkább pedig a tisztviselői kar, a legnagyobb érdeklődéssel várja a miniszter döntését.

Oraviczán tegnap a nemzetiségiek Nedelku János ügyvédet, a főesperes vejét jelölték és a pap ság támogatására számítanak.

A nagyszőlősi választókerületben György Endre munkapárti jelölt visszalépése következtében Baria Ödön mérközik Bródy Ernővel.

A karánsebesi kerületben ma az eddigi képviselőt, Burdia Szilárd udvari tanácsost jelölték munkapárti programmal. Burdia programbeszédében az általános választójog hívőnek vallotta magát. Ellenjelöltje Szirbu János román pap nemzetiségi programmal.

A görögöi kerületben ifjabb Gedeon Aladár Kossuth-párti jelölttel szemben Bogay József, somogy megyei földbirtokos munkapárti programmal lép fel. A Justh-párt is állít jelöltet.

A jászahelyi kerületben Almay Olivér munkapártival szemben a nemzetiségiek Pupa György, butyni oláh ügyvédet jelölték.

A rimaszécsi kerületben Hevesy Bertalan tornaljai földbirtokos, a Justh-párt jelöltje.

A mátészalkai kerületben a Kossuth-párt Szalkai Sándort, a kerület függetlenségi párti elnökét jelölte. A Justh-párt jelöltje Szunyog Mihály.

Óbecsén a Justh-párt Visontay Somát jelölte, ki a jelöltséget elfogadta. Ellenjelöltje Radovanovits munkapárti.

Sugatagon a munkapárt jelöltje ifj. Mihály Péter.

Nagyszentmiklóson Rónay Ernő a kormány-párt jelöltje, mivel szemben újra fellép Telbisz János Kossuth-párti.

A begaszentgyörgyi kerületben dr. Kardos Samu nem akart fellépni, mert — ugymond — nincs módjában költségekre áldozni. Pártja kérésére azonban mégis vállalta a jelöltséget. Ellenjelöltje Papp Géza.

Törökkanizsán dr. Papp Róbert függetlenségi és Tallián Béla kormánypárti küzdenek a mandátumért. A szerbek is állítanak jelöltet.

Törökbeesen Bogdán Zsivkó nagykikindai polgármester a kormány jelöltje. Ellenfele Manojlovics János dr.

Az újverhászi kerület egy küldöttsége érkezett ma különvontattal Szabadkára, hogy Vojnits István bárónak a kerület mandátumát felajánlja. Báró Vojnits a jelöltséget elfogadta. A kerületet legutóbb Balogh Ernő Justh-párti képviselte, ki újból fellép.

Técsén a munkapárt jelöltje Pekár Gyula író, kinek érdekében e hó 21-én Hieronymi Károly kereskedelmiügyi miniszter is leutazik a kerületbe és a kerület székhelyén beszédet mond.

Szatmárt Kelemen Samu Justh-pártival szemben a kormánypárt Keresztoszeghy Lajost jelölte. Támogatására április hó 24-én gróf Tisza István Szatmárra érkezik és az ottani munkapárt gyűlésén beszélni fog.

Kérjük előfizetőinket és olvasóinkat, hogy kerületükben a választási mozgalmakról bennünket kimerítően és időről-időre értesíteni sziveskedjenek

Zászlók, jelvények Linhartnál, Hunyadi-utca.

Budapest, április 15.

A bosnyák országgyűlés. A bosnyák tartománygyűlést június 13-án fogja megnyitni az uralkodóház egyik tagja.

A bosnyák-hercegovinai választók. A folyó hó 11-én közszemlére tett választói névjegyzékek alapján végzett statisztikai munkálatok befejezést nyertek. Hivatalos adatok szerint a választók összes száma: 402.164. Ebből 173.127 szerb-orthodox, 137.364 mozlím, 88.929 katolikus, 2744 egyéb vallású.

Roosevelt Bécsben.

— Világ körül a békéért. —

Budapest, április 15.

Roosevelt, az Egyesült-Államok volt elnöke, akit a népszerűség a *King of America* ezimel tisztelet meg, európai diadalutján ma Bécsbe érkezett. Mindenütt, ahol az exelnök megjelent, koronás főeknek dukáló tisztelettel és ünneplésekkel fogadták. Ha Bécsben a szokottnál hűvösebb fogadtatásban részesült, ennek is megvan a magyarázata. A bécsi udvar merev etiket-jei, a mi minden alkalomnál minuciózusan végrehajtott czerimóniák, mintha feszélyezték volna az amerikai vendéget. A szigorú formalitások kizárták, hogy úgy fogadják, mint tényleges államfőt, viszont, ahogyan fogadták, ez meg kizárta, hogy ünneplése oly közvetlen legyen, ahogyan azt talán a Bécsben élő amerikaiak, de a külföldön is elvárták.

Sokkal feltűnőbb az a csekély érdeklődés melylyel a bécsi közönség üdvözölte az exelnököt. Megmagyarázni azonban ezt is lehet. Az ilyenfajta ünneplések Bécsben, ebben az elkényeztetett udvari városban, mindig az udvar magatartásától függenek. Aminthogy túlságos emóciózt a bécsi udvarnál sem keltett az exelnök látogatása, úgy a közönség szélesebb rétegeiben sem. Pedig, ha a newyorki jelentéseknek hitelt adhatunk, Roosevelt látogatása nemcsak a személyénél, hanem annál az akciónál is érdekelthetné Európa közönségét melynek az exelnök az élére állott.

Newyorkban ugyanis általános az a vélemény, hogy Roosevelt az angol királlyal és a német császárral meg fogja beszélni a fegyverkezés nemzetközi korlátozását, amely régi kedvenc eszméje. Mikor még hivatalban volt tőle indult ki ez az idea és egyre azt hangoztatta, hogy a fegyverkezés már elviselhetetlen terheket ró a népekre, mégis kénytelen volt az amerikai flotta szaporítását jóváhagyni, mert a nemzetközi korlátozás terve az ő idejében nem juthatott dűlőre. El sem lehet képzelni ouchezebb és kényesebb kérdést a fegyverkezés nemzetközi korlátozásánál s éppen azért gondolják amerikai politikai körökben, hogy Roosevelt becsvágját helyezi bele, ha előbbrevízi ezt az eszmét.

Ha pedig ezt a tervét az exelnök sikerre tudná vinni, amit ugyan lehetetlen optimizmussal fogadni. Európa népeinek legnyomoztobb terhen könnyitene. De már maga a szándék is megérdemelné, hogy elsősorban a népek ünnepejék a távoli szabad ország szabad polgárait.

A bécsi ünnepekről a következő részletes tudósítást adjuk:

A megérkezés.

Roosevelt Tivadar ma reggel háromnegyed hét órakor, fának és Long tengerészeti attasének kíséretében Bécsbe érkezett. Az Unio volt elnöke a triestzi gyorsvonattal érkezett a déli vasut pályaudvarába, ahol az üdvözlésre megjelentek O'Kerens, az Egyesült-Államok új bécsi nagykövete, báró Hengelmüller washingtoni osztrák-magyar nagykövete, Müller, külügyminisztériumi első osztályfőnök, gróf Aehrenthal külügyminiszter képviselőtében, továbbá Reeves nagykövetségi titkár vezetésével az amerikai nagykövetség személyzete, végül Braun Márkus, az amerikai kivándorlási osztály vezetőtitkára.

Amikor a vonat berobogott a pályaudvarra, a pályaudvaron megjelent előkelőségek a gyorsvonat hálókocsijához mentek, de Roosevelt csak nagy sokára mutatkozott a hálókocsi egyik ablakában, amikor a vonaton érkezett közönség nagyrésze már elhagyta a pályaudvart. Roosevelt érdekes külsejű, volt arcú férfi, arca erősen lebarant Afrika napjától. A fején poros puhakalap, mely eredeti formáját végérvényesen megtagadta, s amelyen ugyancsak meglátni a sokhónapi sirapát. Roosevelt a hálókocsi ablakán át kezét fogott O'Kerens és báró Hengelmüller nagykövettekkel továbbá Müller osztályfőnökkel. Amikor felszóllították, hogy hagyja el kupéját, barátságosan felelte:

— Ráérek, amíg az ut megtisztul.

Néhány pillanattal később, egy elegáns fiatal

ember ugrott le a vasúti kocsis lépcsőjéről; Roosevelt fia volt.

Maga az elnök, úgy látszik, nem sokat ad a ruházkodására. A felöltőjét ferdén gombolta be, alatta kilátszott szürke utiruhája. Amikor a vasúti kocsit elhagyta, az amerikai nagykövete volt a segítségére. Roosevelt az utazástól kissé fáradtnak látszott, de azért jókedvűen így szölt báró Hengelmüller nagykövethez:

— Mr. Hengelmüller, nem mertem volna a szeme elé kerülni, ha most nem jöttem volna Bécsbe

Ez a kijelentés arra vonatkozott, hogy Roosevelt utiprogramjába eredetileg nem volt fölvéve Ausztria és Magyarország meglátogatása, de Hengelmüller bárónak sikerült rávennie a volt elnököt, hogy Bécsot és Budapestet is meglátogassa.

Az elnök most mitsem törődve a körülötte történőkkel, mélyen elmerülve a társalgóba, ment végig a peronon. Egy ajtónál hirtelen megállt és elolvasta a felirást.

— Itt nem lehet a kijárat, — vélte mosolyogva, — hiszen itt az áll, hogy: — Hölgyek!

Az udvari váróteremnél már ott állt az udvari fogat. A kölcsönös üdvözlés után Roosevelt és a fogadására megjelent urak lassan a kijárat felé mentek, ahol egy udvari lakáj várakozott és átadta Rooseveltnek a mai audienciára és a holnapi udvari ebédre szóló meghívót. A többiek kocsin és automobilon követték Roosevelt kocsiját.

A Krantz-szállóban.

Az udvari lakáj épen behajtott a fogat ajtaját, amikor Roosevelt hirtelen megkérdezte:

— Hol van Mr. Kerens?

Az amerikai nagykövete báró Hengelmüller mellett foglalt helyet automobiljában. De Roosevelt nem akart egyedül kocsizni, magához hivatja az amerikai nagykövetet és meghívja, hogy kíséresse őt el.

A volt elnök mindenekelőtt a Krantz-szállóba hajtatott, ahol a szálló tulajdonosa személyesen fogadta. Azután átöltözködött és csak délelőtt tizenegy órakor hagyta el ismét a szállót.

Időközben a szálló előtt néhány száz kiváncsi gyülekezett össze, kik szimpátikus éljenzéssel üdvözölték az Egyesült Államok volt elnökét.

Néhány perccel az elnök után megérkezett a fia is, aki az elnök podgyászát is kísérte. A fiatal Roosevelt felügyelt a podgyász elhelyezésére, azután felkereste apját. A volt elnök nyomban a megérkezése után hosszasan tanácskozott az osztrák-magyar nagykövettel, báró Hengelmüllerrel és Müller osztályfőnökkel. Azután megreggelizett és elintézte a postát. Ekkorára már egész halmaz levelet adtak le a szállóban. Fél kilenc órakor nagy mennyiségű virágot kapott Roosevelt, aki később sajátkezűleg megborotválkozott. Később az elnök megfürdött és elkészült az Aehrenthal grófnak és Hengelmüller bárónak teendő látogatására.

Aehrenthalnál.

Pontban negyed tizenegy órakor udvari fogat állott meg a szálló előtt. Amikor Roosevelt czilinderrel a fején a kocsiába szállt, az összegyűlt közönség, az amerikai kolónia tagjaival együtt: *Hurray for Teddy!* kiáltással üdvözölték a volt elnököt, aki egyenesen Aehrenthal gróf látogatására hajtatott. A Ball-platzon ekkorára szintén nagy tömeg gyülekezett össze, amely lelkesen üdvözölte Rooseveltet.

A két államférfi találkozása, mint mondják, rendkívül szives volt s Roosevelt közel ötnegyed-óraig maradt Aehrenthal grófnál, akivel hosszasan elbeszélgetett. Gróf Aehrenthal a kocsiját kísérette Rooseveltet, aki azután visszatért a szállóba, ahol néhány barátja társaságában villásreggelizett.

Rooseveltet, amikor a szállóba visszatért, már várta Brown őrnagy, a király szárnysegéde, hogy mint katonai kíséret felajánlja magát az exelnöknek.

Audiencián.

Délután két órakor a király magánkihallgatáson fogadta a volt elnököt. A király dolgozószobája ajtajánál várta Rooseveltet, akit szívélyesen üdvözölt. A volt elnök harminczhét percig volt az

uralkodónál, aki fölötté nyájasan beszélgetett el vele. Háromnegyed három volt, amikor Roosevelt a Hofburgot elhagyta. Amikor a király szobájából kilépett, az uralkodó még egyszer a legszívélyesebb szavakkal bucsuzott el tőle. A Burg udvarán ekkor már nagyszámu közönség gyűlt össze, mely élénk ovációkban részesítette a volt elnököt. Az audiencia után Roosevelt az uralkodóház tagjainál és az udvari méltóságoknál is leadta névjegyét.

A kapuczinusok sirboltjában.

A Burgból Roosevelt meglátogatta a kapuczinusok sirboltját és ott koszorút helyezett *Erzsébet* királyné és *Rudolf* trónörökös koporsójára. *Erzsébet* királyné koszoruja fehér rózsákból és liliumokból, *Rudolf* trónörökös koszoruja vörös székfűkből volt összerakva. Mind a két koszorú az amerikai színeket feltüntető, nagy vörös-fehér-kék szalaggal volt ellátva, a szalagokon e felirattal: *Theodore Roosevelt, 1910. április 15.*

Ezután a spanyol udvari lovaglóiskola és a breitenseei lovaskaszárnya megtekintése következett, ahol lovasprodukciókat mutattak be az elnök tisztelőire.

Az első huszárezred tisztikara a tisztítékben vendégszolgálatot látta Rooseveltet. A volt elnök jókedvűen keccszintott a huszártisztekkel s már esteledett, mikor eltávozott a kaszárnyából.

A hírlapírók estélye.

Roosevelt most már sietve távozott a tisztelt társaságából, mert este 7 órára a Krantz-fogadóbéli szállására meghívta a hírlapírókat. A pompás szalon zsúfolásig megtelt a bécsi, budapesti és amerikai lapok tudósítóival, akiket Roosevelt lekötözött szíveskedéssel üdvözölt. A fogadón megjelent az amerikai nagykövetség személyzete és a volt elnök néhány régi barátja is. Segített neki a házigazda szerepét betölteni fia, a rokonszenves megjelenésű Kermit is. A hírlapírók egyike rövid beszéddel köszöntötte Rooseveltet s ő néhány szíves szóval válaszolt. Nagyon örül, hogy eljöhettek Bécsbe, az ősi császárvárosba, csak azt sajnálja, hogy rövidre kell szabni a látogatását. A hivatalos tisztelgés után feszelen társalgás fejlődött ki, a házigazda teát és frissítőket szolgáltatott föl, de negyedóra multán kénytelen volt elbucuzni vendégeitől, mert az udvari Operába kellett mennie. Tisztelőre a Madame Butterfly-t adták.

Roosevelt Eberhardon.

Roosevelt Budapestre utaztában április tizenhétedikén vasárnap Pozsonyot is érinti, ahová délelőtt tíz óra harmincz perczkor fog megérkezni. Roosevelt pozsonyi látogatása szorosán összefügg gróf *Apponyi* Albert személyével, akinek Roosevelt eberhárdi kastélyában vendége lesz. Roosevelt és *Apponyi* a pályaudvarról automobilon robognak be a városba és aztán egyenesen Eberhardra, ahol *Kossuth* Ferenc is vendége lesz *Apponyinak*, aki, mint Pozsonyból jelentik szombaton délután 5 órakor érkezik Cseklésre és onnét kocsival megy tovább Eberhardra. Ez utóbbi azonban tekintettel *Kossuth* Ferenc gyengélkedésére nem egészen bizonyos. Vasárnap délután öt órakor szállnak fel a vendégek a budapesti gyorsvonatra. A házigazda szintén velük utazik Budapestre, ahová este kilencz óra öt perczkor érkeznek meg.

Budapesti előkészületek.

Dr. Bárczy István polgármester abból az alkalmából, hogy Roosevelt Tivadar vasárnap este Budapestre érkezik, a székesfővárosi törvényhatósági bizottságának tagjaihoz a következő felhívást intézte:

Roosevelt Tivadar, az Északamerikai Egyesült Államok volt elnöke, e hónap 17-én, vasárnap, este kilencz órakor érkezik meg Budapestre a nyugati pályaudvaron. Az Unionnak e nagy fia iránt minden magyar ember osztatlan tisztelettel és nagyrabecsüléssel viseltetik. Benne nemcsak a hatalmas amerikai nemzet volt elnökét tiszteljük, de az emberi nagyságnak és polgári erényeknek ritka példányát is, aki amellett mindenkor a magyar nép őszinte barátjának bizonyult. Hogy e nagy férfiu iránti szeretetünknek és nagyrabecsülésünknek kifejezést adhassunk, a székesfőváros polgárságának öt meleg fogadtatásban kell része-

sítenie és ezért azzal a kéressel fordulok a székesfővárosi törvényhatósági bizottságának t. tagjaihoz, hogy Roosevelt megérkezésekor a pályaudvaron minél nagyobb számban megjelenjen szívesek legyenek. Budapest, 1910. április 15-én. *Bárczy* s. k.

Az interparlamentáris magyar csoport elnöke meghívót bocsátott ki, amelyben jelzi, hogy a csoport elnökének, gróf *Apponyi* Albertnek vezetése alatt, folyó hó 18-án, hétfőn, *Roosevelt* Tivadart a képviselőházban üdvözölni fogja. Az ünneplés üdvözlés óráját később fogják megállapítani és a hírlapok utján közölni.

Roosevelt kedden délelőtt meg fogja látogatni a *bábolnai* ménest. Az exelnök a földművelési minisztérium által deignált vezetők kíséretében különvonaton utazik *Ácsra*, ahonnan fogaton megy *Bábolnára*. Ebből az alkalmából egész Komárom-megyéből sokan utaznak *Ácsra* Roosevelt fogadtatására.

A Sas-körben ma este a fővárosi társas körök és egyesületek képviselőinek bevonásával értekezlet volt, amelyen a volt amerikai elnök fogadásának részleteit beszélték meg. A felvonulás dolgában *Hahóthy* Sándor igazgató és *Sztankovics* Szilárd polgármesteri titkár az értekezlet megbízása alapján még külön fognak megállapodni a különböző egyesületekkel. A perronra csak belépőjeggyel lehet bejutni. A belépőjegyek kiosztását dr. *Sztankovics* Szilárd kezeli, aki vasárnap délelőtt 9 órától 1-ig a polgármesteri hivatalban az illető társas körök igazolt megbízottainak a kívánt számban bocsátja rendelkezésére a jegyeket. *Hahóthy* Sándor igazgató holnap bejelenti a rendőrfőkapitánynak a megállapodás részleteit a felvonulásra és a fogadásra vonatkozólag. *Roosevelt* az állomásról az üdvözlések után automobilon megy a Hungária-szállóba.

Vihar a horvát tartománygyűlésen

— Szerbek és horvátok. —

Budapest, április 15.

A horvát tartománygyűlés mai ülésén viharos jelenetek történtek dr. *Bosnyák* Frankparti képviselő beszéde alatt. Dr. *Bosnyák* a mostani kormány által kedvezményekben részesített szerbek térfoglalásáról szölt és a többek közt ezt mondta:

— A bán vigyázzon, nehogy a történelem előtt kelljen felelnie azért, hogy azokat támogatja, akik a dinasztia ellenségei.

Szavai óriási vihart keltek. Mindenfelől azt kiáltották feléje:

— Ez denuncziáció! Maga denuncziáns! *Hazug! Gazember!*

Óriási zaj keletkezett, melynek közepette *Bosnyák* sápadtan állt helyén.

Popovics Dusan arezába vágja:

— Jelentse azt is Bécsnek, hogy dr. *Popovics* a tartománygyűlés nyílt ülésén denuncziánsnak nevezte önt!

A tartós zajban az elnök megszakította az ülést.

Hamarosan értesítették a bán, aki a koalíció vezérével meg tárgyalta az incidenset. Szünet után elnök *Bosnyáktól* megvonta a szót, gróf *Kulmer* és a bán pedig kemény szavakkal kárhoztatták azt a hangot, amit dr. *Bosnyák* Károly használt,

Részletes tudósításunk a következő:

Az indeminációs vita során ma *Krajnovic* Péter (koalíciós) volt az első szónok, aki kijelentette, hogy az indeminációt megszavazza. Élesen bírálta báró *Rauch* horvát bán tevékenységét. Utána dr. *Bosnyák* (tisztá jogpárti) szólalt föl az indemináció ellen. Egyebek között azt mondta, hogy *Tomasics* bánnak szerb törekvései a horvát nemzetre nézve még nagyobb veszélyt rejtenek magukban, mint annakidején *Khuené*. Ezen törekvések voltak okai — ugymond — mindazoknak a bajoknak, amelyeket az utóbbi két évben el kellett szenvednünk. *Tomasics* bánnak hasonló törekvései még veszélyesebbekké válhatnak, ha tovább is úgy haladnak a dolgok, mint eddig. Horvátországban még ma is a szerb propagandát folytatni és a renegát politikát még most is erősíteni, nem jelenthet egyebet, mint azoknak a törekvéseknek az előmozdítását, amelyek rövid idővel ezelőtt délnyugati ha-

tárainkat fenyegették. Az annexió ügye még nincsen teljesen elintézve. A bán ahelyett, hogy pártunkat a választási reform ügyében felelősségre vonná, inkább arra ügyeljen, hogy Horvátország történelmébe ma vagy holnap ne írják be nevét fekete betűkkel, amiatt, hogy az ő kormányzati rendszerével és annak eredményeivel a dinasztia ellenségeit erősítette.

E szavaknál a koalíció soraiban fűlsiketítő zaj támadt. Több szerb képviselő felugrál helyéről és *Bosnyáknak* rontva öklét mutogatja.

Popovics képviselő ezeket kiáltja feléje:

— Ön még rosszabb, mint *Nasztics*.

Az elnök folyton csemet, de a rendet nem tudja helyreállítani. Izgatott felkiáltások ropkednek a levegőben.

Jankovics: Nem engedjük meg, hogy minket a legalávalóbb módon denuncziáljanak.

Surmin: Nem beszélhet addig tovább amíg vissza nem vonta sértését!

Popovics: Alávaló denuncziálás! Mondja meg Bécsben és az egész világ előtt, hogy én önnök ezt mondtam. Vonjon ezért felelősségre.

Miután az elnök hasztalan iparkodott a rendet helyreállítani, az ülést felfüggesztette. A képviselők a folyosóra tódultak, ahol az izgalom tovább tart.

A bán, aki az ülésen nem volt jelen, nyomomban értesítették a történekről, mire negyedóra mulva megjelent az országgyűlésen, ahol a koalíció vezérével tárgyal az incidensről. A folyosókon azt rebesgették, hogy *Bosnyáktól* több, mint harmincz napra kizárják az ülésekből.

Fél órai szünet után három órakor az elnök ismét megnyitotta az ülést és a legelső beszéddel elítélte *Bosnyák* kijelentéseit és megvonta tőle a jogot, hogy beszédét tovább folytathassa.

Ezután gróf *Kulmer* emelkedett szólásra és észült csendben a következőket mondotta:

— Olyan beszédet hallottunk itt, amely ebben az épületben eddig még soha sem hangzott el. Egy olyan alacsony színvonalon álló beszédet, hogy az ember valósággal elképedve hallgatta. (Élénk tetzés a koalíció padjain.) Ennek a beszédnek tartalma közönséges denuncziáció, rágalom. A legalázatosabb denuncziáció, amelyet valaha kormány és többség ellen csak intéztek. Az országgyűlés többsége nevében mélységes felháborodással utasítom vissza ezt a támadást és meg vagyok róla győződve, hogy saját párthívei fogják legjobban elítélni beszédét.

Utána a bán beszélt:

— Midőn a magyar királyi miniszterelnök előterjesztésére és ő felsége kegyéből átvettem a kormányzást, magától értetődő volt, hogy illetékes helyen kizártnak tartották, hogy ezen országgyűlés többségénél olyan törekvések kerüljenek felszínre, amelyek más célt szolgálnának, mint a haza és a király javát. Kérem ezért az urakat, legyenek arra tekintettel tárgyalásaiknál, hogy illetékes faktorok bizalma és jó véleménye ne rendüljön meg. Az ilyen beszédeknek nincs más céljuk, mint az, hogy a horvát nemzetet diszkreditálják olyan tényezők előtt, amelyek bizalma és jó véleménye megnyerésére minden jó horvát és szerb hazafinak törekedni kell. A horvát országgyűlés mindig lojális volt. Kérem tehát az urakat, ne polemizáljanak oly módon, mintha minden törekvésük csak oda irányulna, hogy a kormányt kerítsék hatalmukba.

Dr. Starosevics Mile ezután kifejté azokat az okokat, miért vált el dr. *Frank* Józseftől. A többség élénk helyeslése közben szölt a tiszta jogpárt kérésű politikájáról és kifejté, hogy e párt egy részéről *Wekerlével* tárgyal, másrészt itt radikális irányzatot követ.

Több interpelláció elintézése után az ülést délután öt órakor berekesztik.

A zágrábi „Obzor“ jelentése szerint a horvát Kormány tegnap terjesztette fel a horvát választási törvényjavaslatot előzetes szentesítés végett.

EGYHÁZAK.

— (Szerb kongresszusi választások.) A budai görögkeleti szerb püspökség közigazgatási választása május 12-re tüzte ki a püspökség területén a kongresszusi választásokat.

— (A karánsebesi püspök megerősítése.) A karánsebesi görögkeleti román egyházmegyei püspöki zsinat *Muszta* Filaret és *Badescu* Traján választásának megsemmisítése után, mult év december 5-én harmadszor is összeült püspök választásra, mely alkalommal *Christea* Miron protosceint választotta meg karánsebesi püspökké. A választás megerősítése sok ideig húzódott, mert az új püs-

pök ellen is érdekelt forrásból mindenféle előterjesztések történtek a minisztériumhoz. Gróf Zichy János alapos megvizsgálás tárgyává tette az emelt kifogásokat, melyek azonban alaptalanoknak bizonyultak. A miniszter ennél fogva a választás megerősítése iránt tett előterjesztést a királynak. A király megerősítette *Christea Miron* megválasztását.

KÜLFÖLD

Az angol alkotmányos harc.

A vetőrezolúciót elfogadták.

Budapest, április 15.

Az angol alsóház a tegnapi ülésén a vetőrezolúciót elfogadta. Az ir nacjonalisták és a munkáspárt a kormányval szavaztak, melyet az angol tradíciókhoz méltó vita előzött meg. E vita folyamán Asquith miniszterelnök fontos politikai kijelentéseket tett, melyek kilátásba helyezték az alsóház feloszlatását vagy esetleg a kormány lemondását. Ha a király nem adna garanciákat, vagyis, ha újabb peerek kinevezésével nem biztosítaná a vetőrezolúció elfogadását a lordok házában, akkor a kormány lemond vagy feloszlatja a házat. Miután ma nincsen párt az angol parlamentben, mely egymagában vállalhatna kormányt, valószínű, hogy nem kormányválság, hanem új választás lesz. Beavatottak szerint Edvard király nem barátja a kormány javaslatának, dacára annak, hogy van már erre nézve precedens az angol alkotmányos harcokban. IV. György király 1832-ben a reformbill biztosítására szintén több nevezett ki, lord Grey és lord Brougham javaslatára.

Új választások esetén tehát a liberálisok tulajdonképpen a korona és a lordok ellen szállnak síkra. Valószínű azonban, ha a nemzet ismét a liberálisok mellett nyilatkozik, hogy akkor a király mégis elfogadja a mostani kormány javaslatát és biztosítami fogja a vetőrezolúció sorsát a felsőházban.

A mai történelmi nevezetességű ülés lefolyásáról a következő tudósítást kaptuk:

Az alsóház tegnapi ülésén a vetőrezolúciót, a melynek tárgyalási időtartamát az e hónap 7-iki szavazás korlátozta, 351 szavazattal 246 ellen elfogadták. A tárgyalás folyamán izgatott jelenetek voltak. Tíz perccel a vita bezárása után, amely este félnyolcra volt kitűzve, Asquith miniszterelnök szólásra emelkedett, hogy nyilatkozatot tegyen a kormány jövődó politikájáról. Alig mondta ki az első szavakat: Ha a lordok a rezolúciókat nem fogadják el... Balfour az ellenzék helyeslése és a kormánypártiak tiltakozása közben megszakitotta és azt a kérdést intézte az elnökhöz, vajjon Asquith a ház óhaja szerint cselekszik-e, midőn a vitának ebben a stádiumában nyilatkozatot tesz. Az elnök azt válaszolta, hogy nyilatkozatot csak a ház hozzájárulásával lehet tenni. Balfour föntartotta tiltakozását azzal a megokolással, hogy a nyilatkozatról való vitára időt kell adni. Az elnök erre fölkérte a miniszterelnököt, hogy ne tegyen nyilatkozatot. (Viharos tiltakozás a kormánypártiaknál) Asquith miniszterelnök ezután a kormánypárt helyeslése közben bejelentette, hogy nyilatkozatát az ülés végén fogja megtenni. Erre a rezolúciót, mely a parlament tartamát öt évre korlátozza, 334 szavazattal 236 ellen elfogadták. A vétőbillt erre formálisan is benyújtották.

Az ülés végén Asquith miniszterelnök a kormánypártiak viharos helyeslése mellett a következőket jelentette ki: Ha a lordok a vetőrezolúciókat nem fogadják el, a kormány a koronának haladéktalanul javasolni fogja, hogy minő lépés történjék annak biztosítására, hogy e rezolúciók törvénynyé váljanak. Ha azonban a kormány nem volna abban a helyzetben, hogy ezt keresztülvigye, vagy le fog mondani, vagy feloszlatja a parlamentet. (Viharos helyeslés a kormánypárton, ellentüntetés az ellenzék táborában).

Balfour erre felelt és nyilatkozatában a többi

között ezt mondta: Mily helyzetbe hozta Asquith a koronát! Nem lehetetlen, hogy a miniszterelnökre ama kötelesség fog hárulni, hogy az uralkodót kérje arra, mit szépitve garanciának mond és ami világosan kifejezve nem jelent egyebet, mint ötszáz, erre a méltóságra nem alkalmas férfiúnak peerré való kinevezését; de a miniszterelnök eljárása, amelylyel ily tanácsot az által készít elő, hogy hónapokon át hirdeti, hogy bizonyos ismeretlen, közelebről meg nem határozott körülmények között valamit tenni fog, ami nem jelent kevesebbet, mint az alkotmány elpusztítását, azt mutatja, hogy a miniszterelnöknek egész más fölfogása van e kötelességről, mint bármely eldőljenek. Balfour végül kijelentette, hogy Asquith fölfájdozza mindazokat a nagy tradíciókat, amelyeket neki kellene mindekelőtt föntartani.

A Reichsrath ülése. Az osztrák képviselőház mai ülésén az elnök a gyorsirói jegyzőkönyv alapján konstata, hogy dr. Stranski tegnap, amidőn kifogásait adta elő az elnökség napirendje ellen, azt mondotta, hogy az elnök megsértette a ház méltóságát, hogy magának kitiüntetésekre és rendjelekre érdemeket szerezzen. Az elnök ebben súlyos és alaptalan sértést lát és a képviselőt rendreutasítja. A ház áttér a napirendre, a kölcsönjavaslat első olvasásának folytatására. Habermann képviselő kritizálja a pénzügyminiszter fejtegetéseit, akinek szavai méltatlanok alkotmányos miniszterhez. A külpolitika uralja az egész közéletet és az állam és a nép szükségletei háttérbe szorulnak ezen imperialisztikus háborus politika elől. Nyílt titok, hogy bizonyos körökben délszláv állam felállításáról ábrándoznak, amihez Bosznia bekebelezése volt az első lépés. Ez a háborus politika beleveti árnyékát a költségvetésbe.

Báró Chiari ismerteti a német nemzeti szövetség álláspontját és kijelenti: Tegnap az azonnali tárgyalás mellett szavaztunk, mert azt hittük, hogy mint munkáserető párt az összes szükséges ügyekhez komolyan és erélyesen hozzá kell látnunk. Ami a javaslat meritumát illeti, tisztába kell jönnünk arra nézve, hogy az előleg jellegű fedezés, amely a pénztári készleteket gyengítette, mire használtatott.

Miután Kallina képviselő beszélt, Steiner képviselő a keresztényszocialisták nevében azt mondja, hogy egy kijelentésre szorítkozik és a második és harmadik olvasásnál, ha a kormány megadta a felvilágosításokat, szavaz a javaslat mellett. A pénzügyminiszter husvét előtt nem használhatta ki a kedvező pillanatot a kölcsön felvételére, míg Magyarország ki tudta használni és koronajáradékát tető alá hozta. Miután még Oppenski s Hudetz (Galicia) a javaslat ellen beszéltek, a vita bezárására vonatkozó indítványt a cseh radikálisok heves tiltakozása közben elfogadják. Loser vezérszónok (pro) kijelenti, hogy a kölcsön megszavazása nem jelent bizalmi kérdést, hanem az adófizetők érdekében áll. Pártja megszavazza a javaslatot. (Helyeslés.) Vojta vezérszónok (kontra) a szlávok elutasító magatartását a kormány, különösen a vasutügyi miniszter germanizáló törekvéseivel okolja meg. A szlávok erős monarchiát kívánnak, de az állam élén oly kormánynak kell állania, amely iránt az összes népek bizalommal viseltetnek.

Glöck a javaslat számos rendelkezéseiben üdvös újítást lát, attól tart azonban, hogy csak az a cél, hogy a javaslat reakcionárius rendelkezéseit elérjék. Vukovics lovag folytatja a dalmáciai öszekötő-vasut ügyében beadott sürgős indítványának indokolását és megszégyenítőnek tartja, ha az osztrák parlament nyugodtan tünné, hogy Magyarország a kiegyezésben e tekintetben vállalt kötelezettségeit nem teljesíti. Az osztrák kormány ismételt sürgetésére Magyarország még nem kezdte meg az öszekötő vasut építését, bár az építés megkezdésének időpontja már 1908-ban elérkezett. A kormánynak intézkednie kell, hogy a kiegyezésben megállapított döntőbírság üljön össze és határozzon a felett, hogy a magyar kormány, amely a dalmát vasut építése tekintetében elmulasztotta kötelességét, mulasztását pótolja. A tárgyalást ezután megszakítják. Resel azt indítványozza, hogy a leg-

közlebbi ülésen folytassák a budweisi helyőrség dolgában a hadügyminiszterhez intézett interpellációk tárgyalását. Ez indítványt elvetik, mire az ülés véget ér. A legközelebbi ülés kedden, délelőtt 11 órakor lesz.

A választójog a porosz urakházában. Bethman-Hollweg birodalmi kancellár ma beszédet mondott a porosz urakházában, melyben nem többet, sem kevesebbet nem mondott, mint azt, hogy a kormány módosítani szeretné a választói reformról szóló javaslatnak a képviselőház által megszavazott szövegét. A birodalmi kancellár az urakházától várja azokat a módosításokat, amelyeket a szabadelvű nacjonalisták sürjének. A kancellár többek között ezeket mondta:

Teljesítvén a trónbeszédben a porosz képviselőház választójogának reformjára vonatkozólag foglalt ígéretet, a kormányjavaslat, ragaszkodván a nyílt választáshoz, az indirektet a direkt választással pótolja és a választóknak három osztályba való összefoglalására az adófizetés szempontjai mellé felvette a beszámítható maximális adóösszeg szempontját is. A képviselőház, ellentétben a kormányjavaslattal, az indirekt választást fentartotta és a bizalmi férfiak választására a titkos választási eljárást határozta el. A kormány, hogy semmiféle módot megkísérletlenül ne hagyjon, amely pozitív s az államérdekekkel összeegyeztethető célokhoz vezethetne és hogy lehetőleg megközelítse az egyik sokat hangoztatott követelést, elhatározta magát arra, hogy hozzájárul a képviselőház határozataihoz és ebből a szempontból kérem önöket, hogy a képviselőház határozatainak elvét ne vessék el. A részleteket illetőleg ezek a határozatok nem mindenütt tartalmaznak azokat a megoldásokat, amelyek szükségesek, hogy a javaslatot a maga egészében elfogadhatóvá tegyék. Különösen az ugynevezett kulturvívökre és a szavazókerületek megnagyobbítására vonatkozó határozatokat kell tökéletesíteni. Miután a képviselőházban erre vonatkozólag megegyezés nem volt elérhető, az államkormány az urak házában remél könnyebben megegyezést létrehozhatni és e javaslatot oly alakban elintéztetni, hogy az az ország szükségleteinek megfelelőjen.

Többek felszólalása után a javaslatot husz tagu bizottsághoz utalták. A következő ülés időpontja még nincs megállapítva, valószínűleg e hó 24-én lesz.

Összeesküvés Abdul Hamid mellett. Szalonikiben a rendőrség összeesküvést fedezett föl, amelynek az volt a célja, hogy kiszabadítsák Abdul Hamidot az Alatinivillából. Ma délután két gyanus embert láttak ólálkodni a kerítés mellett és az őrség nyomban elfogta a két férfit. Elvitték őket az őrségre s átkutatták ruhájukat. Zsebeikben levelet találtak, amelyekből kiderült, hogy tényleg meg akarták szöktetni a volt szultánt. A foglyok bevallották, hogy nagy pénzen bérelték föl őket az exszultán megszabadítására. Az egész őrséget azonnal kicserélték, új csapat váltotta föl az eddigit és az őrszemeket megkettőzték.

A görög hadsereg reformja. Párisi jelentések szerint a francia kormány kedvezően fogadta a görög kormány azon kérését, hogy a görög hadsereg reorganizálása céljából egy francia tábornokot és négy tisztet bocsásson rendelkezésére. A francia kormány megígérte, hogy a kiszemelt tiszteket rövid időn belül rendelkezésre bocsátja a görög kormánynak.

A török flotta Dreadnoughtjai. A „Yeni Gazetta” szerint az angol nagykövet közölte a tengerészeti miniszterrel, hogy a porta kérésére az angol admirális el fogja vállalni angol hajógyárakban rendelt két Dreadnought és egy pánccélos czirkáló építésének felügyeletét.

Az albán felkelés. Albániában a helyzet változatlan. A katonai parancsnokok most azon fáradoznak, hogy a vezéreket elfogják és katonai törvényszék elé állítsák. A prizrendi, gyakovoi és ipeki nagyalbán képviselők ma azt jelentették, hogy a belügyminiszter tegnap nagyon udvariatlanul fogadta őket és a kormány intézkedéseiről megtagadott minden fölvilágosítást. Megtiltotta nekik, hogy az albán vezérekkel érintkezzenek, vagy Albániába utazzanak s a legszigorubb intézkedéssel fenyegette őket. A miniszter végül kiutasította őket szobájából.

Az ipeki és gyakoviczi albán törzsek nem akarnak meghódolni dacára annak, hogy vidékeiket teljesen megszállotta a török katonaság.

Az albánok a megadás feltételül a katonaság alól való mentességet az újabb adóterhek és a népszámlálás megszüntetését, valamint az eddig elfogott összes albánok szabadonbocsátását követelik. A török hatóság az elfogadásokat Prisztinában folytatják. Délalbániában újabb összeesküvésnek jöttek a nyomára, melynek szálai Moskopolis, Berat, Gorica és Kastoria városokba vezetnek. Az említett helyeken sok letartóztatás történt. Az utóbbi két helyre, mely tengeri kikötő, a valómiai öbölben időző török hajóhad néhány hadihajóját küldték ki.

Az egyetem botránya.

— A vitás doktorátus. —

Budapest, április 15.

Ma végre, hosszú és fontoskodó titkolódzás után, napvilágra került az egyetemi tanács döntése a Marczali—Singer-ügyben. Bármenyire megdöbbentő is ez az ítélet, mely kétségtelenül a külső befolyások nyomása alatt érlelődött s amely erősen alássa az egyetem auctoritását, bennünket is meg a legkevésbé. Még a döntés előtt nyert információink alapján rámutattunk az egyetemi fegyelmi tanács állásfoglalására, mely sajnos teljes egészében igazolta értesüléseinket.

Ma már, mint befejezett tényt jelenthetjük — tegnapi információink megerősítéseül — hogy az egyetemi tanács rosszalásra ítélte Marczali Henrik professzort, Singer Arturt pedig eltávolította a doktorátus avatástól. Marczali Henrik rögtön fölébezt a miniszterhez.

Érdekes, hogy az egyetemi tanács és a bölcsészeti kar összejöttébe kerültek. Ugyanis Singer Artur felavatását a szigorlat elfogadása után maga a bölcsészeti kar ajánlotta. Az a bölcsészeti kar, amelyben helyet foglalnak a vizsgáztató tanárok. És most az a fegyelmi tanács, melynek bölcsészeti-kari tagjai is vannak, elveti a kar határozatát és szembe helyezkedik vele. Valóságos komédia ez. Ezért az egyetem bölcsészeti kara a legközelebbi napokban rendkívüli ülésre gyűl össze, mert a tanács meglepő döntésében a maga hatáskörének a megnyirbálását látja.

A hétfői ülésen fognak foglalkozni azokkal a „tárgyi” okokkal, amelyek miatt Singer Arturt nem akarják felavatni. A rendkívüli ülésben tiltakozni fognak a kar autonómiájának megsértése ellen. Singer Artur doktori szigorlatát a bölcsészeti fakultás fogadta el s az egyetemi tanácsnak nincs joga ezt megsemmisíteni.

Erre vonatkozólag ma délből Singer Artur a következőkben nyilatkozik:

— Az újságokból értesülök ma arról az ítéletről, amelyet a budapesti egyetem tanácsa szigorlatomnak untilg ismert ügyében hozni helyesnek, méltányosnak és igazságosnak talált. Nekem még nincs a hivatalos ítélet és a megokolás birtokomban. Csupán Marczali tanár urnak a lapokban reprodukált nyilatkozata van előttem, mely szerint a tanács a vizsgálo bizottság egyhangú képsítését megdöntötte és engem a bölcsészeti kar dékánja által mar kitűzött promócióra nem bocsájt. Még pedig, amit ugyanezen Marczali tanár ur nyilatkozatából tudok meg, tárgyi okokból. Hogy miben rejlenek ezek a tárgyi okok, ez idő szerint nem tudom, tehát erre nézve nem is nyilatkozhatom. A tanács Mikó volt instruktoromnak, egy alávaló denuncziánsnak, aki csak nemrégiben tetemes judásbérének hátralevő része miatt bepörölt, perfid bemozdásait igaznak vette és anélkül, hogy a vádakot velem közölte volna, engem csupán egy rövid kihallgatásnak vetett alá, melynél tölem nem kérdeztek egyebet, mint azt, hogy bűnös egyetértésben állottam-e Marczali tanár ural. Midőn ennél a kihallgatásnál azokról az ügyekről is, amelyek csupán engem illetnek, mint például az Alkotmányban közzétett arról a nevéstéges vádról, hogy diszsertációmot egy harmadik személy (a magyar sajtóbeli kolléga által aki munkám fordítását vállalta magára) által készíttettem, jegyzőkönyvi nyilatkozatot akartam tenni, ezt megtagadták tölem azzal, hogy csupán a feltett kérdésekre kell válaszolnom, mert csak Marczali ügye képezi a vizsgálat tárgyát. Most pedig Marczali tanár urnak következő nyilatkozatát

olvasom a lapokban: „Singer Artur ur doktorátusának megsemmisítése, legalább az indokolás szerint, az én személyemmel semmiféle összefüggésben nem áll.” Én mint a legközvetlenebbül érdekelt fél, nem ismerem sem az ítéletet, sem annak indokolását. Az ítélet kihirdetésének ez a módja teljes összhangban áll ennek a vérbírósnak egész pervitelével. Az ügy jelen stádiumában, amikor még semmiféle hivatalos végzést nem kaptam, többet nem mondhatok.

Az indokolásnak Marczali Henrikre vonatkozó része, melyet az egyetemi tanács döntéséhez adott, többi között szóról-szóra a következőket mondja:

„Az Egyetemi Tanács készséggel kiemeli, hogy Marczali Henrik dr. ny. r. tanár részéről egyéb, mint hivatalos kötelességeinek téves megítélése nem forog fenn. A vizsgálat folyamán semmiféle adat sem merült fel, amelyből arra lehetne következtetni, hogy haszonlesésből vagy más bűnös célból tudatosan szegte volna meg hivatali kötelességeit. És ez indította az Egyetemi Tanácsot arra, hogy ezuttal Marczali Henrik dr. ny. r. tanárra csak a legenyhébb büntetést, a rosszalást mérte ki.”

Az ügyben dr. Marczali Henrik ma délből megjelent dr. Sággy Gyulánál, a tudományos egyetem rektoránál és átadta neki az irások fölébezt. A fölébeztésben, amelyet rögtön fölküldtek gróf Zichy János közoktatásügyi miniszterhez, az ítélet indokolását pontról-pontra cáfolja Marczali Henrik, aki egyébként erről a következőkben nyilatkozik:

— Az egyetemi tanács ítéletének indokolása szerint az én személyem teljesen ki van kapcsolva Singer Artur szigorlatának a megsemmisítéséből. A tanács megállapította a döntésben, hogy az eljárásomból az érdekeltség teljesen ki van zárva, de a tanári kötelességeimet tévesen magyaráztam. Részletes nyilatkozatot igazán nem tehetek, már csak azért sem, mert az egyetem bölcsészeti kara szombaton, vagy hétfőn rendkívüli ülést tart és állást foglal a tanács döntése dolgában. A bölcsészeti kar tudniillik fölavatásra ajánlotta Singer Arturt és ha most a tanács az avatást nem engedi meg, a két testület szembe kerül egymással. A bölcsészeti kar döntésének nyilatkozatokkal elébevágni: igazán nem volna helyes dolog. Ma átadtam a fölébeztésemet a Rektor Magnifikusznak és kértem, hogy sürgősen terjessze föl a miniszter ur öngyméltóságához. Egyébként bűnvádi feljelentést teszek Szmezsányi György, Beniczky Ödön és Zboray Miklós volt képviselők ellen hamis vád s Mikó László bölcsészethallgató és Vajda Jenő, Zboray Miklós irodavezetője ellen hamis tanulás büntetése címén. Azt akarom, hogy ebben az ügyben kiderüljön a teljes igazság.

Singer Arturnak délután még nem volt módjában, hogy hivatalosan tiltakozzék a marasztaló verdikt ellen. De amint kijelentette bizonyos, mihelyt kézbesítik neki a döntést, ő is megfölebbezt gróf Zichy János kultuszminiszternél a tanács határozatát.

Végre aztán ma, késő délután Singer Artur is megkapta az egyetemi tanács döntését, hogy micsoda formában, a jogok minő megoszlásával, az egyetem fegyelmi szabályainak mirő kijátszásával, arról bőven beszámol Singer Arturnak ma este tett következő nyilatkozata:

Ma délután Szinyei tanár ur aláírásával a dékáni hivataltól a következő, 944. számmal ellátott értesítést kaptam:

„Tekintetes Singer Artur lapszerkesztő urnak, Helyben.

„A Rector Magnificusnak 4417/1909—10. számu átiratában foglaltak alapján tudatom Tekintetességgel, hogy az egyetemi tanács folyó évi április hó 10-én tartott nyolczadik rendkívüli ülésében hozott ítéletével Tekintetességgelnek folyó évi januárius 21-én tett bölcsészeti doktori szigorlatát megsemmisítette és ennek következtében Tekintetességgel bölcsészeti doktori felavatni nem fogja. Budapest, 1910. április 15. Dr. Szinyei bölcsészeti-kari e. i. dékán.”

Kezembem van tehát az „ítélet.” Indokolás nincs. Ítélet, holott nem voltam vádlott és csak mint tanut hallgattak ki a Marczali tanár ur által önmaga ellen kért fegyelmi vizsgálat során. Az egyetem fegyelmi szabályzata értelmében engem előbb fegyelmi bíróság elé kellett volna állítani, amelynek ítélete ellen felebbviteli jogom van a tanácshoz.

Az első fórum illetően megkerülésével a tanács ítélt, engem felebbviteli jogomtól elűtött. Megint csak a fegyelmi rendtartás 28. szakaszának világos rendelkezése ellenére, hogy az

ítélet mindig indokolandó és az indokolás lényeges részében a megjelent panaszlott előtt kihirdetendő, velem irásban közölnek egy ítéletet, egy szó, egy betű indokolás nélkül. Ennek az ítéletnek formai hibája az is, hogy a 16. szakasz époly világos rendelkezése ellenére nem mondja ki, hogy a felavatástól való eltiltás milyen időtartamra szól. Ezt a formai hibát nem teheti jóvá az, hogy Sággy rektor ur ő méltósága az újságokban megjelent nyilatkozatai révén hiv meg újabb szigorlat tételére.

Miután az egyetem tanácsa az ítéletet ugy hozta és engem szerzett jogaimtól ugy fosztott meg, hogy az egyetemnek a tanács által megsértett fegyelmi rendtartásában nem találhatok jogorvoslást, nem tehetek mást, mint azt, hogy sérelmemet az egyetem felügyeleti hatósága, a vallás- és közoktatásügyi miniszterium elé terjesztem.

Singer Artur.

Ez a nyilatkozat a tények pusztá feltüntetésével kéllőleg jellemzi és méltó értékére szállítja az egyetemi tanács ítéletét.

Most a közoktatásügyi miniszter előtt van az ügy. Töle függ, hogy európai blamage lesz-e ebből vagy sem.

Gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter ma késő délután magához kérte az egyetemi tanács tagjait és tájékoztatta magát a Marczali-ügyben. Hétfőn ebben az ügyben anket lesz, mert a miniszter előre megállapodásra akar jutni ebben az ügyben hozandó végleges határozatra vonatkozóan.

Késő éjjeli órákban beavatott forrásból nyert értesülésünk szerint a Marczali—Singer-ügy még hosszasan fog elhuzódni.

Zichy János közoktatásügyi miniszter ugyanis alaki hibák miatt vissza fogja juttatni az iratokat az egyetemi tanácshoz azzal, hogy a fegyelmi tanács egészítse ki az iratokat a szigorlaton résztvett másik két tanár kihallgatásával. Másrészt pedig, hogy Singer Arturral szemben a fegyelmi rendtartás előirt rendelkezéseinek megkerülése nélkül, a rávonatkozó paragrafusok szerint járjon el.

TÁVIRATOK.

Nikita amnesztíája.

Belgrád, április 15. (Saját tudósítónktól.) A „Stampa” közli: Nikita montenegrói fejedelem július 20-án (6-naptár) általános amnesztíát fog adni a politikai elítélteknek, de a kegyelem nem fog kiterjedni azokra, akik emigrációban élnek.

A szerb trónörökös külföldön.

Belgrád, április 15. (Saját tudósítónktól.) Sándor trónörökös még ebben az évben külföldre utazik, hogy bemutatkozzék az idegen udvaroknál. Az első látogatás a czári udvarnak fog szólni, aztán Konstantinápolyba, majd Szófiába utazik a trónörökös.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárlata.

Newyork.		ápr. 15.	ápr. 14.	ápr. 13.
Buza helyben		119	119	121 $\frac{1}{4}$
májusra		116 $\frac{1}{2}$	116 $\frac{3}{8}$	118 $\frac{1}{4}$
júliusra		111 $\frac{1}{8}$	111 $\frac{1}{4}$	112
Tengeri májusra		68 $\frac{3}{8}$	68 $\frac{3}{8}$	68
júliusra		71 $\frac{3}{8}$	71 $\frac{3}{8}$	71
szeptemberre		71 $\frac{1}{2}$	72 $\frac{3}{8}$	72
Chicago.				
Buza májusra		109	109 $\frac{1}{8}$	110 $\frac{3}{8}$
júliusra		103	102 $\frac{3}{8}$	103 $\frac{3}{8}$
Tengeri májusra		58 $\frac{1}{2}$	58 $\frac{3}{8}$	58 $\frac{3}{8}$

Newyork, április 15. Gyapot Newyorkban, helyben 15.25 (15.10). Gyapot májusra 14.85 (14.71). Gyapot júliusra 14.59 (14.34). Gyapot New-Orleansban, helyben 14 $\frac{1}{16}$ (14 $\frac{1}{16}$). Petroleum Stand white Newyorkban 7.75 (7.75). Petroleum Stand white Philadelphian 7.75 (7.75). Petroleum Refined is Cases 10.15 (10.15). Petroleum Credit Blancas at Oil City 1.35 (1.35). Zsir Western steam 13.45 (13.45). Zsir Rohe és Brothers 13.90 (14.—).

Chicago, április 15. Zsir májusra 13.72 (13.75). Zsir júliusra 14.45 (14.52). Szalonna short clear 13.62 (13.62). Sertésus júliusra 22.20 (22.42).

Kéjutazó postatolvaj.

— Magyar sikkasztó svájci földön. —

Budapest, április 15.

Részletesen beszámoltunk — mintegy két hét előtt — *Angelusz* Dezsőnek, egy kétségbeesett egzisztenciájú szállítónak ravasz módon kiesztelt sikkasztásáról, amelylyel egy a postát, de különösen a feladó magánlevelet érzékenyen megkárosította.

Angelusz Dezsőnek a Károly-körút 7. szám alatt volt a szállító üzlete. A gyenge meneteli üzlet néhány év előtt vette át *Angelus* Rácz nevű barátjával *Deutsch* Henrikktől. *Deutsch* spekulációk miatt tönkrement, átadta volt két alkalmazottjának a forgalomban lefelé menő üzletet lovas-tól, társzekerestől és elment pénzügyöknöknek.

A két társ nagynehezen húzta a rájuk nehezedő gondok igáját, mely együtt járt a kissé rossz hírbe keveredett üzlettel. Az egykor nagy klienturájú szállító üzlet, melynek valamikor a Károly-köruton levő nagyobb ruhásboltok is megbízói voltak, legyengült, aminek főoka a czég szállítási tulszámításai és utánvét elszámolási nehézségek által előidézték rekriminációkban keresendő. Mikor Rácz látta az ügyek állását, másrészt pedig bizonyosságot szerzett társa megbízhatatlanságáról, mindenáron meg akart szabadulni az üzlettől és a társától. Ez három év előtt meg is történt.

Azóta *Angelusz* egyedül vezette a szállítóüzletet, amelyben kevés volt a vezetni való. Hogy némi mellékeresetre tegyen szert, fiókpostahivatalt kért a m. kir. posta- és táviratigazgatóságtól s ezt meg is kapta.

Márczius hó végén a szomszédban lévő Köhánya-részvénytársaság három ajánlott levelet adottott fel *Angelusz* fiókpostahivatalában. Az ajánlott levelekben pénz volt, ezt a szolgáltól tudta meg a leveleket felvevő alkalmazott. S megtudta ezt a felvételnél jelen volt *Angelusz* is. A szolga megkapta a szabályszerűen kiállított feladóvényeket és eltávozott.

Ezután *Angelusz* néhányszor ide-oda sétált az útszélben. Tett-vett s azon gondolkodott: hogyan távolítsa el ott lévő alkalmazottját. Az idő sietésre intette, mert hat óra után szottak jönni a postai gyűjtőkocsik, amelyek az egybegyűlt csomagokat és ajánlott leveleket az ilyen fiókpostai ügynökségektől összegyűjteni szokták.

Valami ürügygel aztán *Angelusz* kiküldte alkalmazottját. Magához vette az ajánlott leveleket és elment. Az alkalmazott visszatért, de főnökét hiába várta, nem jött vissza. Azt hitte elment valahová üzleti ügyben. Az ajánlott levelekre nem is gondolt. Csak amikor a gyűjtőkocsi jött és el kellett volna számolnia az ajánlott levelekkel, vette észre, hogy három — még pedig a pénztartalmauk — hiányzanak.

Felfedezéséről azonnal értesítette a feladót, s viszont a részvénytársaság sietve megtette jelentését a rendőrségnek.

A nyomozás azonnal megindult. *Kerny Géza* fogalmazó, akinek az ügyet kiosztották, nagy apparátussal fogott hozzá a dologhoz. A detektívek felkutatták a fővárost s megállapították, hogy a sikkasztó *Angelusz* eltűnt Budapestről. Arczképét sokszorosították és személyleírásával együtt megküldték az európai rendőrségeknek.

Kerny fogalmazó nyomozása közben házkutatást tartott *Angelusz* Rákóczi-uti lakásán. Ott talált levelekből megállapította, hogy *Angelusznak* Berlinben van egy szinigazgató rokona. Azonnal értesítette erről a berlini rendőrséget s megkérte, figyeljék meg a szinigazgatót: nem menekült-e oda *Angelusz*. Számos sürgönyváltás után a berlini rendőrigazgatóság arról értesítette a budapesti rendőrséget, hogy *Angelusz* tényleg Berlinben járt, de elutazott, még pedig Svájcba váltott jegyet. Erről távirati értesítéseket kaptak ugy Berlinből, mint Budapestről a svájci rendőrhatalóságok.

Ma aztán a luzerni rendőrség arról értesítette a budapesti rendőrkapitányságot, hogy sikerült ott *Angeluszt* kinyomozni és letartóztatni. A kiadatási eljárás azonnal megindult, úgy hogy a

Luzernbe küldött detektívek rövidesen elhozhatják *Angeluszt* magyar földre, hogy itt számoljon be az igazságszolgáltatásnak sikkasztásáért.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Pest vármegye jövő évi képviselőválasztói. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye központi választmánya ma délelőtt Fazekas Ágoston elnöklésével ülést tartott. Megállapította a központi választmány, hogy az 1910. évi képviselőválasztók száma 53.647-re rug, míg az 1911. évi ideiglenes névjegyzékben foglalt választók száma 55.521, tehát a szaporodás 1874. Az egyes választókerületek között a jövő évi választók száma a következőképpen oszlik meg: A szentendrei választókerületben a jövő évben lesz 3669 választó (szaporodás 123), a ráczkevei választókerületben 4614 (szaporodás 112), a váci választókerületben 3770 (+ 113), a gödöllői választókerületben 10.041 (+ 842), a monori választókerületben 5046 (+ 162), az abonyi választókerületben 4224 (+ 182), az alsódabasi választókerületben 4811 (+ 216), a dunavecsei választókerületben 3243 (+ 112), a dunapataji választókerületben 5175 (+ 98), a kecseli választókerületben 4212 (37-tel kevesebb), a fülöpszállási választókerületben 6716 (+ 311).

Borsod vármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt Miskolcra báró *Vay Elemér* főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés tudomásul vette gróf *Serényi Béla* földművelésügyi miniszter leiratát, mely szerint az 53 munkához építésre szükséges 84.000 korona kölcsön harmincz évi kamatainak két százalékát tárczája terhére elvállalja. Elfogadta továbbá *Haller József* gróf főszolgabíró lemondását, majd bemutatták a belügyminiszter leiratát, amely szerint a miniszter nem járul hozzá a vármegye azon határozatához, hogy 80 bizottsági tag kérésére az alispán bármikor összehívhatson rendkívüli közgyűlést. Végül a tiszakeszi református egyháznak 2000 korona segélyt engedélyeztek.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár: szombat, április 16. — Róm. kath.: Lambert vt. — Prot.: Baján. — Görög-ország: április 3. Niketa ap. — Zsidó: Nizan 7. — A nap kel reggel 5 óra 12 perczkor, nyugszik este 6 óra 48 perczkor. — A hold kel délelőtt 10 óra 03 perczkor, nyugszik éjjel 1 óra 54 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak.
A Pe... (erekllymuzeum) Bajza-utca 21. szám. Nyitva naponta 10—2-ig. Belépődíj 1 korona, keddi napokon ingyenes. — A Műcsarnok tavaszi tárlata. Nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — A Nemzeti Szalon tavaszi tárlata. Nyitva 9—8-ig. Belépődíj 1 korona. — A Művészeti kiállítás. Nyitva 10—8-ig. Belépődíj 1 korona. — A Könyves Kálmán szalonja rendezés miatt zárva. — A Háziipari kiállítás (Kigyó-tér 1. sz.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uránia kiállítása (Kigyó-tér 1.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs.

Nyitvalevő múzeumok: A Nemzeti Múzeum ásványtára 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum 10—2 óráig. — A Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig és 3—7-ig. — Az Iparművészeti Múzeum 9—1-ig. — A Szechenyi Múzeum 10—12-ig. — Az Aquincumi Múzeum egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum 9—1-ig. — A Ráth György Múzeum 10—4-ig. — Az Erzsébet Múzeum 9-től fél 1-ig és 3—4-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: A Nemzeti Múzeum könyvtára 9—2-ig. — Az Akadémia könyvtára 3—7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár 9—12-ig. — A Fővárosi Könyvtár 9—2-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára 9—2-ig. — A pedagógia könyvtár és tanszerkiállítás 3—6-ig.

— **A trónörökös Velenczében.** Velenczéből táviratozzák, hogy *Ferencz Ferdinánd* trónörökös és neje, *Hohenberg Zsófia* hercegnő, inkognitóban odaérkeztek és a Britanniaszallóban béreltek lakást. A trónörökös és neje az osztrák határtól Velenczéig közönséges vasuti kocsiban utaztak.

— **Uj nemesek.** A király a személye körüli miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök előterjesztésére a hazai ipar fejlesztése körül szerzett érdemeik elismerésül *Hetcs Miksa* és Társu budapesti nagykereskedő czég beltagjának és dr. *Hetcs Antal* ügyvédnek, ezen czég jogtanácsosának és székesfővárosi biz. tagnak, valamint törvényes utódainak a magyar nemességét a galgóczi előnévvel; továbbá *Kammer Benő* kereskedelmi tanácsosnak, a nevezett czég beltagjának, valamint törvényes utódainak a magyar nemességét szempezi előnévvel, mindnyájuknak díjmentesen adományozta.

— **Kossuth Ferencz állapota.** Kossuth Ferencz ismét gyengélkedik. Fájdalmai miatt kénytelen szobájában maradni és emiatt kétséges az is, hogy elutazhatik-e vasárnap Eberhardra gróf Apponyi Albert hívására, hogy a vasárnapot az Egyesült-Államok volt elnökével töltsse.

— **A német császár Magyarországon.** Különböző formában megjelent már a hír, hogy *Frigyes* főherceg meghívására *Vilmos* német császár ellátogat Magyarországra, hogy résztvegyen a bélyei vadászatokon. Most erre vonatkozólag a következőket jelentik Pécsről:

Vilmos császár legutóbbi magyarországi vadászkirándulása alkalmával, amikor *Frigyes* főherceg pompás vadászerületén lefolyt sikeres szarvasvadászat után a vendéglátó főherceg előtt legszélyesebb köszönetét fejezte ki, egyttal azt is megígérte, hogy látogatását legközelebb megismételni fogja és pedig, ha különös akadályok nem gátolják, a császárné társaságában, aki különben is nagy érdeklődéssel viseltetik a dunamenti vidék ethnografiai különlegességei iránt. Azóta öt esztendő telt el és a császárnak nem nyilott alkalm arra, hogy ígéretének megfelelően, míg a folyó évben végre újból beillesztették a német uralkodó utitervébe a baranyai vadászkirándulást, amelyről Bélyén már *Frigyes* főherceg és *Isabella* főhercegnő legutóbbi ott tartózkodásuk alkalmával értesülve voltak. A bélyei uradalom értesülése szerint az idei vadászatokon *Augusta Viktória* császárné is részt fog venni és a fejedelmi vendégek vagy a vadászat előtt, vagy azután Bécsbe mennek, hogy a királyt születésének nyolczvanadik évfordulója alkalmából üdvözöljék. A német császári pár előreláthatólag szeptember 8-ika és 15-ike között érkezik Bélyére, ahol a fejedelmi vendégek méltó fogadtatására már minden előkészület megtörtént. A császári párt az ujon épített pompás vadászkastélyban fogják elszállásolni, amelynek építkezését a mult esztendőben fejezték be és amelyben most már a fejedelmi vendégek kísérete is helyet fog találni, holott öt évvel ezelőtt még ideiglenes fapépületeket kellett emelni a kíséző személyzet részére. *Isabella* főhercegnő személyesen ügyelt föl az építkezési és berendezési munkálatokra, amelyek a *Mária Terézia* korabeli vadászkastélyok stílusára emlékeztetnek. A főhercegnő a márcziusi szalonkavadászatok idején járt utoljára a vadászkastélyban, ahol addigra már az utolsó előmunkálatokat is befejezték.

— **Megtébolyodott egy királyné.** Rómából jelentik nekünk, hogy a *Corriere D'Italia* tudósítója táviratozza Liszabonból, hogy *Mária Pia* anyakirályné, *Manuel* király nagyanyja *megettébolyodott*. Már régóta mutatkoznak az agg anyakirálynén az örültség jelei, *Mária Pia* buskomor lett, mikor fiát, *Carlos* királyt és unokáját, a trónörökösöt meggyilkolták. A külvilágnak eddig sejtelve sem volt róla, hogy az anyakirályné elméje elborult, mert *Mária Pia* gyakran kocsikázott ki a városba. Most tudódott ki, hogy az anyakirályné sétákon és étkezéseken idején kedveskedve, beczégetve beszél *Carlos* királyhoz és unokáját szoligatja, azt hiszi, hogy mellette ülnek, aztán hirtelen felkaczag és vadul tombol. Az anyakirályné teljesen örült, élete már csak lassu haladás.

— **Mark Twain szerencsétlensége.** Mark Twaint, a világhírű amerikai humoristát, mint egy New-Yorkból érkezett távirat jelenti, súlyos baleset érte. A dundeyi parkban sétaközben megbottolt egy narancs-szeleten és lábát törte. Több rendőr segítségére sietett. Az író egy pavillonba vitték, ahol gipszbe rakták a lábát. Taft elnök telefon utján érdeklődött a beteg felől.

Londonból jelentik nekünk, hogy a „Daily Mail“ newyorki távirata szerint Mark Twain állapota nagyon komoly. Szívbjának elfajulását az erős dohányzás okozta.

— **Czárán Zoltán állapota.** A baluljárt urlavas állapotában az utóbbi két napon ismét visszacsúszott. A nagybeteg csak nagyon keveset volt öntudatnál és hőmérséklete is aggasztóan emelkedett. Az orvosok kijelentése szerint ez volt a betegnél a krízis és miután ezen szerencsésen tulesett, feltétlenül biznak felépülésében.

— **Alexander Bernát.** A közszeretet melegében, általános tisztelet övezetében érte el Alexander Bernát, a tudós egyetemi tanár, bölcséleti író és kritikus hatvanadik születése napját. Ez alkalomból ma délben ünnepelték kartársai, tanítványai és nagyszámú tisztelői a Tudományos Egyetem díszes kupolatermében, amelynek padsorai zsufolásig megteltek ünneplő közönséggel. A megjelent előkelőségek sorában ott voltak: *Berzeviczy Albert* v. b. t. t., az Akadémia elnöke, báró *Dóczy Lajos*, *Vargha Gyula* miniszteri tanácsos, a statisztikai hivatal igazgatója, *Sághy Gyula*, az egyetem rektora, *Wodjányer Artur* udvari tanácsos, *König Gyula* miniszteri tanácsos, *Szirmay Oszkár* vezérigazgató, *Ferenczy Zoltán*, a Petőfi Társaság elnöke, dr. *Gombóc Zoltán* tanár, az Eötvös-kollegium képviselőjében, *Kuszt József* udvari tanácsos, *Beöthy Zoltán*, *Angyal Dávid*, *Bánóczy József*, *Tóth Rezső*, *Hegedüs István*, *Szalády Mór* egyetemi tanárok, továbbá *Wagner Alajos*, *Rombauer Emil* főigazgatók, *Szuppan Vilmos* királyi tanácsos, kereskedelmi igazgató, *Asbóth Oszkár* s még számosan volt tanítványai körül. Az ünnepséget kevéssel tizenkét óra után dr. *Szinnyey József* bölcsészeti dékán nyitotta meg rövid, meleg szavakkal és ezután fölkérte dr. *Bánóczy József*, dr. *Hegedüs István* és dr. *Tóth Rezső* tanárokat, hogy dr. Alexanderot hívják meg az ünnepségre. Pár perc múlva zajos éljenzés és tapsvihar közepette lépett a terembe az ünneplő. Dr. *Szinnyey József* rövid üdvözlő beszéd után mostani tanítványai nevében ifjabb *Kelecsényi Zoltán*, a volt tanítványok nevében dr. *Dénes Zoltán* Barcsay-utcai főgimnáziumi tanár, majd pedig a kartársak és a volt tanuló társak nevében *Beöthy Zoltán* mondott megkapó üdvözlőt. Végül *Rombauer Emil* ötödik kerületi főreáliskolai főigazgató, mint ennek az iskolának volt tanárát üdvözölte. Dr. *Alexander Bernát* az üdvözlő beszédre meghatótt, szép szavakkal válaszolt. Beszédében pályafutása több eseményeiről szólva megenyhítette, hogy mindezek közt legkedvesebb előtte az a barátság, amely *Beöthy Zoltán*hoz fűzi, akinek életét és működését követendő példának állította mindig maga elé. A lefolyt ünnepség után *Alexander Bernát* tiszteletére lakoma volt a Continental-szálló külön termében, ahol díszes vendégsereg jelent meg. Az első felkészítőt dr. *Szinnyey József* bölcsészeti dékán mondotta az ünnepeltre. Utána *Beöthy Zoltán*, majd *Hegedüs István* egyetemi tanárok *Alexander Bernát*ét köszöntötték. *Medveczky Frigyes* egyetemi tanár *Alexander Bernát*ra emelte poharát. *Alexander* köszönte meg ezután az üdvözléseket és megemlékezett arról a küzdelemről, amelyet vívnia kellett, mielőtt egyetemi tanár lett, és amelyben *Medveczky* volt az ő hűséges segítőtársa. Felkészítőket mondottak még *Salgó Jakab*, *Beke Manó*, *Waldapfel János* dr., *Bánóczy József* és *Dénes Lajos*.

— **Elhamvadtt faluk.** Ma délután 2 óra 40 perckor a trencsénmegyei Melesicz községben a Milch-féle gazdasági gépműhelyben tűz támadt, mely csakhamar az összes gazdasági épületekre terjedt át. Az óriási szélben a szikrák átsapáltak a községre is és az egész község és a szoroson mellette fekvő *Nemesmogyoród község* is teljesen leégett. A vágújhelyi tüzoltóságot telefonon hívták Melesiczre és a tüzoltóság 40 főnyi csapattal és feckendőkkel a tűz színhelyére ment. A tűz még egyre terjed és a szomszédos községek is veszélyeztetve vannak. A trencsén és vágújhelyi tüzoltóságoknak a késő délutáni órákban sikerült a melesiczai és nemesmogyoródi tüzet a község szélén folyó patakhoz az utmenti árokbevezetése által eloltani. Leégett 20 lakóház a hozzá tartozó számos melléképületekkel együtt, továbbá nagymennyiségű gazdasági gép esett a tűz martalékául. A kár több mint félmillió korona, amely azonban biztosítás révén részben megtérül.

— **Vanderbilt nem érte szerencsétlenség.** Párisból jelentik: Itt az a hír volt elterjedve, tegnap este, hogy *Vanderbilt* amerikai milliárdos nagy autóbilszerencsétlenség érte és hogy *Vanderbilt* istállójának trénerje is szerencsétlenül járt. Késő este ezt a hírt megzavarták.

— **Marx János és a Máv. személyzete.** Ugyanabból a kézből, mely *Marx János* kinevezésével kapcsolatosan a m. kir. államasutak forrongó hangulatáról értesítette az Egyetértés olvasói, kapjuk ma a következő érdekes és jellemző sorokat:

A Máv. vezetésében történt változások sokkal nagyobb hullámokat vertek fel, semmint a közvéleményben gondolják. Akármennyire szeretnék mindenféle rendezéssel, bankettel és üdvözlésekkel félrevezetni a nagyközönséget, az államasutak kebelében a forrongás és elégtelenség egyre növekszik.

Abból, amit a forrongásban leginkább emlegetnek, megirhatom a következőket:

Az Államasutak elnökgazgatójává voltaképpen Neugebauer Győző volt kiszemelve, akit különösen *Lukács László* pénzügyminiszter kívánt az államasutak élén látni, s akinek *Lukács László* ezt az állást oda is ígerte. *Lukács László*, aki Neugebauerrel régi baráti viszonyban van, abból a szempontból nézte a kérdést, hogy az államasutak szomorú pénzügyi helyzete az ügyek élére föltétlenül pénzügyi szakembert követel, mert a vasutak pénzügyi helyzetét ugyanis okvetlenül szanálni kell s ez csak akkor érhető el, ha a pénzügyi szakember egyszersmind az elnökgazgató. Ez a szempont vezérelte *Lukácsot*, mert abban a véleményben van, hogy a beruházásoknál és a kiadásoknál akkora megtakarítások eszközölhetők, melyek az államasutak jövedelmezőségét mindjárt több millióval emelhetnék. *Lukács László* azonban álláspontját nem tudta a minisztertanácsba érvényesíteni, mert *Hieronymy Károly* *Marx* mellett exponálta magát, aminek magyarázata az, hogy a vasuti sztrájk idején *Hieronymy* és *Tisza István* éppen *Marx* Jánossal együtt dolgozták ki a személyzet letörésére tervezett hadjáratot. A sztrájk tartama alatt ugyanis az akkori elnökgazgatónál éjjeli konferenciák voltak, amelyeken *Tisza István* akkori miniszterelnök és *Hieronymy Károly* akkori kereskedelmi miniszter is résztvettek. Onnan a konferenciákból küldtek távirati jelentéseket Bécsbe és azokon a konferenciákon határozták el — éppen *Marx János* javaslatára, — hogy a katonaságot veszik igénybe a sztrájk letörésére. Az erre vonatkozó tervek *Marx* dolgozta ki, s ő készítette a katonaság számára a sifrizott táviratokat és utasításokat. *Marx* tehát, aki most a személyzet sorsán krokodilkönyeket hullajt, amikor igazán a személyzet érdekeit kellett volna védenie, a katonaság segítségére gondolt, és sikerült is tervét keresztülvinnie.

Érthető azonban, hogy *Marx*nak akkor szerzett kétes érdemei most erős támogatói voltak *Hieronymy* és *Tisza* szemében. *Lukács László* tehát jelöltjével alulmaradt s a minisztertanács *Marxot*, az erélyes sztrájkterőt, terjesztette fel kinevezésre. Hogy azonban a személyzet nincs elragadtatva attól az elnökötől, aki a legnagyobb baj idején katonasággal törte le a személyzet kívánságait, azt gondolkodó emberek számára nem kell magyarázni.

— **A filadelfiai sztrájk megszűnt.** Filadelfiából táviratozzák: A közúti vasut alkalmazottai a társaságnak a konfliktus megszüntetésére tett javaslatát elfogadták. A sztrájk megszűnt.

— **A Fertő lecsapolása.** A Rábaszabályozó Társulat már több mint egy év óta készített a Fertő-csatornát, amelynek az a célja, hogy a már régebben meglévő *Hanyócs-csatornán* át levezesse a Fertő-tó felesleges vízmennyiségét. A Fertő-csatorna elkészülvén, most történt meg annak megnyitása. A víz kezdetben két méter bukással ömlött át, majd ezt a kapuvári duzzasztó lezárásával 1.2 méterre csökkentették. Most óránként átlag 540.000 hektoliterrel kevesedik a tó vize és száz nap kell hozzá, hogy az egész Fertő félméterre lepadjon és hat hónap elégséges ahhoz, hogy a tó teljesen kiszáradjon. A víz a csatornán át a Rábába és onnét a Dunába jut.

— **Horváth Mihály-ereklék.** Horváth Mihálynak, a nagy magyar historikusnak tudvalevőleg szobrot fog emelni Szentes városa, amely a jeles tudósnek szülővárosa. *Farkas Sándor* szentesi kutató összegyűjti azokat a relikviákat, amelyek Horváth Mihály személyével kapcsolatosak, hogy egy ereklémuzumban helyezze el. *Farkas Sándor* bejárta eddig Szegedet, Dorozsmát, Abonyt, Kecskemétet, Hatvánt, Vácot, Budapestet és Nagykátát, ahol a nagy tudós élt és munkálkodott és az eddigi eredményekről a következőkben számol be:

Kéziratai között felfedeztem az „Avarok története” című munkát, melyet eddig nem ismertek és többféle történeti vázlatot. Megtaláltam Abonyban, hol 1841. évben segédlelkész volt, kisdédóvoda, kórház, nőegylet és kaszinó szervezésére vonatkozó lelkes felhívásait, családi és kortársaival folytatott levelezéseit. Különösen érdekes a vértanu: gróf *Bathányi Lajos* volt miniszterelnök özvegyének levele, a martir-miniszterelnök pohara, amelyet szintén Horváth erekléi között találtam fel. A levelek között *Deáknak*, *Aranynak*, *Kossuthnak*, *Türr tábornoknak*, *Garibaldinak* találtam kézíratos arcképeire, melyeket egyes alkalmakkor tiszteletük jelül küldtek Horváthnak. Ruházatából püspöki galér és sapka került, használt tárgyai közül botja, tubákos szelencéje, szivar- és pénztárcájaja, övénec esattjai, stb. Meg van születési, iskolai bizonyítványa, akadémiai. Kisfaludy-társasági, stb. oklevele. Találtam üdvözlő iratokat, amidőn Horváth királyi engedéllyel hazájába 1867-ben visszatért. Ezek között van: a szegedi szabadelvű klub üdvözlő irata, továbbá a szentesi kaszinóé, Szentes városé, a szentesi róm. kat. egyházé stb. Megtaláltam azt a fuvarlevelet, amelyikkel holttestét Karlsbadból hazaszállították, ugyszintén *Kéty* orvosi vényeit, melyeket a beteg hazafi részére írt. Továbbá alapítványi leveleit, a Franklin-társulattal kötött egyezség leveleit kiadott munkáiról, *Kerkápoly Károly*val kötött egyezség levelét a budapesti *Pipa-utcai házról*, rákosi kedvenc kastélya képét, mellszobrát 1868. évből, négyféle festett arcképet s számtalan fényképét. Ezek közül érdekesek azok, amelyek bujdosása idejéből valók s amelyek *Horváth Mihály* szakállal van ábrázolva. Amidőn Szegváron bujdosott halálos ítélete elől, annak köszönhetette megmenekülését, hogy *Makk csanyi* plébános tanácsára szakállt eresztett. Horváth Mihály könyvtárának magvát azok a becses művek képezik, amelyeket egyes szerzők saját bejegyzett kéziratokkal neki ajándékoztak. Ott vannak többek közt *Romer*, *Heusmann*, *Mogyorósy*, *Hahn*, *Karácsonyi* stb. becses művei és egyes értékes, ritka történelmi forrásművek, mint például *Pray György* és *Bonfini* könyve.

— **Leégett szeszgyár.** Szepesbélán a gazdasági szeszfinomító-gyár leégett. Negyven hektoliter szesz, több vagon tengeri és a gyár összes berendezése a lángok martaléka lett. A tüzet vigyázatlanságból származó robbanás okozta.

— **Lahner Győző temetése.** Ma délután három órakor temették el *Lahner Győző* altábornagyot az Attila-utcai 17-es számú katonai kórházból. Megjelent a temetésen *József főherceg* is *Roskoványi* szolgálattevő kamarás kíséretében, valamint báró *Fejérváry Géza* tábornokszeregy, a darabant-testőrség kapitánya, továbbá *Schreiber* Viktor altábornagy, hadtestparancsnok, *Ghiczy Ernő*, *Zoltán Elek*, *Bihar Sándor* altábornagyok, *Benedek András*, *Svetics József*, *Vojnárovics Sándor* vezérőrnagyok, nagyjórészt az elhunyt bajtársai, akik a csoztovai és solferinói ütközetekben együtt küzdöttek vele. A halottat *Várad*i tábori vikárius szentelte be s a beszentelés után megindult a menet a Vörmező felé. A diszkiszeretet a 44. gyalogezred két zászlóaljja, a 10-es huszárok közül egy osztály huszárság és három tüzerűteg szolgáltatta. Menetközben a honvédszenkar *Beethoven* és *Don Sebastian* gyászindulóját játszotta. A menet élén egy páncélos vitéz haladt kivont karddal, utána pedig az elhunyt gyászleppellel letakart kedvenc lovát vezették. Amikor a menet a Vörmezőre ért, három ágyulövessel bucsuztatták el az elhunytat s utána a zenekar rázendített a *Gotterhaltera*, s a menet megindult a farkasréti temető felé. A koporsót nagyon sok koszoru borította s a gyászmenethez nagy közönség csatlakozott.

— **A debreczeni sajtó-háború.** Debreczenből jelentik nekünk: Tegnap este a debreczeni polgárság tiltakozó gyűlést tartott amelynek szónokai kemény szavakkal elítélték a Székely Imre debreczeni lapszerkesztő ellen indított hajszát és impozáns tüntetésben részesítették a megrágalmazott lapszerkesztőt. A népgyűlés határozati javaslatot fogadott el, amely szerint olyan trafikban, ahol Székely lapját nem tartják, nem vásárol. A népgyűlésen sok százan vetek részt.

— **Hofrichter szökni akart.** A Hofrichter-ügy egyre bonyodalmasabbá és folyton érdekfeszítőbbé válik. Kunz hadbíró, aki a Hofrichter-ügyben a vizsgálatot vezeti, megbetegedett, minek folytán a végtárgyalást megint elhalasztották. Közben a helyőrségi fogházból, mint Bécsből táviratozzák, furcsa hírek kerülnek ki. Hofrichter többször kísérletet meg szökést és egyszersmind örültséget tett. Szigoruan őrzik azóta és éjjel sem marad magára. Beszéli, hogy Hofrichter nagy pénzüsszeget ígért a letartóztatott és azóta már el is itélt Puttman professzornak, ha szerez neki egy katonai profoszegyenruhát és elősegíti szökését. Állítólag sikerült a főhadnagynak egy-két evőeszközt elcsenni és azokból számszámokat csinált, amelyekkel mély lyukat furt a falba. Ezt a kísérletet hamar észrevették s attól fogva félóránként tartozik az őt bemenni Hofrichter cellájába s mindent átkutatni, egy másik ő pedig a figyelő-ablakon folyton szemmel tartja. Az utóbbi időben minden idejét védőbeszédének kidolgozásával töltötte. Ezt a védőiratot akarja felolvasni a végtárgyaláson. Hofrichter maga sem látszik ügyében bizni, legálább arra mutat az, hogy vallásos örültséget tett. Cellájában az asztal mellett egyik párnájából imaszámolyt állított össze és naphosszat térdreborulva imádkozik, de különösen akkor, ha észreveszi, hogy figyelik. Ugyszólván minden nap kéri az örököt, hogy küldjék fel hozzá a fogház lelkészét és hetenként többször meggyón. A Hofrichter-család ügyvédje sűrűn jár a helyőrségi fogházba, de találkoznia nem szabad a vádlottal.

— **Lázadó művésznövendékek.** Párisi tudósítónk jelenti, hogy az ottani iparművészeti akadémián a növendékek között lázadás tört ki. Pusztán álarozos iparművészeti növendék éjszakának idején behatolt az akadémia épületébe, ahol akkor csak egy felügyelő őrködött. A növendékek megkötözték az éjjeli őrt s be akarták gyömöszölni a száját, nyilván azért, hogy aztán háborítlanul garázdálkodhassanak és összerombolják a berendezést, de az őr lármát csapott és több szolga sietett segítségére. Az őrk és az álarozos növendékek között elkeseredett küzdelem fejlődött ki. Őt felügyelőt a növendékek súlyosan megsebesítettek, köztük két szolga sebei halálosak. Hogy mi volt az oka az iparművészeti növendékek lázadásának, azt a vizsgálat fogja kideríteni. A támadó álarozos ifjakat letartóztatták és hír szerint kompromittáló iratokat találtak náluk.

— **Kevesebbet gyulogolnak a bakák.** A hadtestparancsnokságon a múlt hónapban a fővárosi közlekedési vállalatok kiküldötteinek részvételével tanácskozás volt a katonai őrségeknek a főváros távolabb fekvő pontjaira, villamoson való szállítása dolgában. A hadtestparancsnokságot az a körülmény indította a tanácskozások megindítására, hogy az ezredparancsnokságtól folytonosan érkeztek jelentések, amelyek azt panaszolták, hogy a legénységet a főváros kövezett és sokszor rosszul kövezett utcáiban való menetelés tulságosan kifárasztja. A két napon át folytatott tanácskozások folyamán a katonai hatóságok azt az eszmét vetették fel, hogy a villamostársaságok bocsássanak a katonaságnak külön kocsiakat rendelkezésére. Ezért azonban olyan minimális árat kínáltak, melyet a társaságok kiküldöttei nem voltak hajlandók elfogadni. A hadtestparancsnokság második proproziója az volt, hogy mérsékelt menetdíjak mellett szállítsák a katonákat a társaságok rendes kocsijai. Ebben a formában ezt sem fogadták el és kijelentették, hogy a töltött fegyverrel, bonyuval, felrakódó katonák tulságosan inkommodálnák a közönséget. Végül is abban állapodtak meg, hogy a társaságok fentartják a kocsi első perronját a katonák részére s ezeken az őrségekre induló csapatok öt-öt embere foglalhat helyet. A kivonuló őrségeket öt-öt emberből álló csoportokban fogják elszállítani rendkívül mérsékelt menetdíjak mellett. A végleges megállapodás egy, e hó 20-án tartandó ankéten fog megtörténni.

— **Nagy tűz Nagyváradon.** A nagyváradai gázgyár szomszédságában ma délelőtt hirtelen tűz támadt, mely a nagy szélben a szomszédos házra is átterjedt és mindkét ház a melléképületekkel együtt teljesen leégett. A mentési munkálatokban a csendőrskola altisztjei is résztvettek. A tüzet a deési vasut mozdonyából kipattant szikra okozta. A délutáni városi közgyűlésen a tüzesetet szóvá tették és a polgármester kijelentette, hogy intézkedik az iránt, hogy a vasutársaság a tűz folytán hajléktalanná vált hat családot kártalanítsa.

— **Ellopott Madonna-kép.** Fiuméből jelentik, hogy a velencei rendőrség telefonon értesítette a fumei hatóságokat, hogy a napokban Giovanni Bellini világhírű Madonna-képét ellopták. A kép, mely Máriaát ábrázolja a gyermek Jézussal, s különösen két muzsikáló angyal bájos alakja teszi vonzóvá, a S. Maria Gloriosa del Fraritemplom egyik oltárát díszítette. A templomot az utóbbi időben renoválják s a műkincsek egy része a kis S. Toma-templomba került. Innen lopták el a képet, mely egymillió koronánál többet ér. Érdekes, hogy tavaly a velencei Szápművészeti Akadémiából szintén elloptak egy Bellini-képet. Az akadémiai Madonna azonban csakhamar megkerült. Akkor egy tolvajszövetkezet tagjai voltak a tettesek. A tolvajokat most a fumei rendőrség is nyomozza.

— **Élelmezési munkások akciója.** A pékek kizárása alkalmával nemcsak a kávések igyekeztek a megszorult mestereken segíteni, ami maga után vonta a pinczerek közbelépését a munkások javára, hanem az építőmesterek szövetsége is képviselve volt azon az értekezleten, amelyen a kizárást elhatározták. Ez a jelenség arra birta a munkásokat, hogy a kölcsönös védelem érdekében a munkásság nagyobb mérvű szolidaritásáról s az egyöntetű küzdelemről is gondoskodjanak. Mint értesülünk, a kávéházi alkalmazottak, az éttermi pinczerek, a mézárós- és hentesmunkások és a sütők és vezető emberei között felmerült az eszme, hogy az említett szakmák egymással szövetségre lépjenek s mindennemű harcban szolidaritás legyenek s egymást támogassák. A pinczerek holnap, szombaton délután három órákor gyűlést tartanak ahol ki fogják fejteni, hogy a kávések szövetségének vezetői ugratták be a sütőmestereket a kizárásba, saját közönségük érdekeinek semmibe vevésével s a pinczerek nemcsak saját munkástestvéreiket védelmezték, mikor a sütőmunkások segélyre siettek, de a kávéházi ipar érdekeit is. A gyűlésen részt vesznek a sütőmunkások és a mézárósok küldöttei is és prókiálni fogják a rokonszámok szolidaritását és a szövetség letesítésének szükségét.

— **Egy lefokozás története.** Mindig más volt a tisztii becsület, mint a polgári. Katonák legalább úgy disztinálták, akárhogy hangoztatták is azok, akik a becsület kérdésével tisztában vannak, hogy becsület csak egy van. Az oszthatatlan és változhatatlan és fokozata nincs. Eddig azonban katonák is azt tartották, hogy például egy védetlen asszonyt összevagdálni nem egyezik meg semmiféle erkölccsel, sem polgárral, sem katonáival. Most más véleményt kell alkotnia azoknak, akik eddig így gondolkodtak. Mi történt? A marosvásárhelyi tisztikar elvesztette egyik derék zászlósát, Szentpály Gézát. A 64-ik gyalogezred becsületügyi választmánya csütörtökön lefokozásra ítélte. A zászlós ugyanis összevesszett a Bohém-kávéház tulajdonosával egy leány miatt. Szentpály kardot rántott, de a kávése felesége sikoltva rohant a dulakodó emberek közé és megakadályozta a készülő vérengzést. A zászlós erre provokálta a kávést, de ezt a segédek diszkvalifikálták. Az affér az ezredparancsnokság elé került, amely kihallgatta Szentpályt. A zászlós azzal védekezett, hogy nem használta a kardját, mert védetlen nő nem akart megsebesíteni. A tisztii bíróság ezt a védekezést nem fogadta el és őrmesterré fokoza le Szentpályt, amiért a tisztii kardbojtra esett cérelmet megtorlatlanul hagyta. Mi úgy regisztráljuk a hírt, mint kaptuk. De valószínű mégis, hogy a tisztikar nem hagyja rektifikálás nélkül a dolgot és felvilágosítja a világot, hogy nem azért fokozták le a kis kadétot, mert védetlen asszonyt nem akart összevagdálni, hanem mert a kadét nyilvános helyen verekedést provokált. És ez már rendben lévő, a tisztii és polgári becsülettel egyformán összeférő felvilágosítás lesz s bele is nyugodhatik a világ.

— **Összedült hangár.** Münchenből jelentik, hogy tegnap délután a kiállítási parkban a Parseval léghajó épülőfélben lévő csarnokának vasgerendázata összedült és hat személyt, köztük Merkert is építkező czég igazgatóját megsebesítette. A sebesültek egyike a kórházban már meghalt.

— **Öngyilkosság.** Fröhlich Frigyes husz éves bérkocsisság Magdolna-utca 34. alatti lakásán felakasztotta magát és azonnal meghalt.

— **A képviselőházi botrányok utóhangjai.** A képviselőházi események tárgyában a főkapitányság tegnap befejezte a régebben megidézett tanúk kihallgatását, akik kézzel jelentkeztek. A kihallgatottak közül Barcsay Andor volt országgyűlési képviselő azt vallotta, hogy a tumultus elején érkezett a terembe és Beck Lajos mellett állott, aki — Barcsay előadása szerint — nem vett részt a bántalmazásban. Herczeg Géza hirlapíró vallomása szerint: a baloldali hirlapírói karzatról kísérté figyelemmel az eseményeket s jól látta, hogy Lowisz Márton a tumultusban nem vett részt.

— **Szerencsétlenség egy gőzösen.** Fiuméből érkezett jelentések szerint az Ungaro Kroata hajóstársaság „Villám” nevű gőzösen kettős baleset történt. A nagy sirokkális viharban a gőzös veszedelmesen himbálódzott és az utasok a tengeri betegségtől sokat szenvedtek. Különösen Prenzenach csehországi tanácsosét és Birman pozsonyi magánzó viselte meg a betegség, kik a fedélzeten tartózkodtak. Az erős himbálódzás következtében a nedves fedélzeten megcsuszta, de oly szerencsétlenül, hogy Preizenachné a lábát törte és Birman több zúzódást szenvedett. A személyzet vette mindkettőt ápolás alá és Fiuméba érkezve, a kórházba szállították őket.

— **A nagylelkű aczéltruszt.** Newyorkból táviratozzák nekünk, hogy az aczéltrust elhatározta, hogy fölemeli 226.000 alkalmazottjának béreit s ilymódon lehetővé teszi, hogy munkásai fölvehessék a küzdelmet az élelmiszerek folytonos drágulásával. A fizetésemelés május elsején lép életbe és a társaságnak éventé 32 millió márkával több lesz a kiadása ezen a réven.

— **Bestiális apa.** Párisban a rendőrséget névtelen levél figyelmeztette hogy St. George külváros egyik házában egy Duboche nevű kereskedő pinczejében borzalmas mártíriumot szenved egy gyermek. Az anonyim levél nyomra vezetett és a rendőrök ma tényleg megtalálták a szerencsétlen teremtést. A kereskedő 10 éves fia volt, akit atyja a sötét pinczébe zárt el és kezét a hátán megkötözte. Egy falada volt a szegény gyermeknek hetek óta fekvőhelye, amelyben az a kevés szalma is megrohadt már. A fiut elvitték a kerületi rendőrségre és törvényszéki orvos utján megvizsgáltatták. Egészen ki volt éhezve és alig állott a lábán, mert napok óta alig evett valamit, csak akkor jutott ételhez, ha a szomszédok a pincze ablakán ledobták neki edelt. A megsanyargatott gyermek testén sebeket találtak és sok jel szól amellet, hogy atyja valami tüzes vasesszközzel megégette, de a fiu nem vall atyja ellen. A kereskedőt kihallgatták, azonban csodálatosképpen szabadlábban hagyták.

— **Kannibál cigány.** A büdszentmihályi esendőrség ma letartóztatta Rostás Károly cigányt, ki e hó 12-én segédkezett Szabó Károly gépészkovács gyermekének eltemetésénél, majd azután éjjel visszatért a temetőbe, a sirt felásta, a holttest balkezét levágta és más részeiben is megcsontította, majd a testrészeket ellopta. Midőn másnap az apa megjelent fia sirjánál, azt teljesen felturva találta és meglelte a sir körül fia holttestének egyes részeit is. A nyomban megindított vizsgálatnál a nyomozás szálai Rostás Károly cigányhoz vezettek, kinél a hullarészeket megtalálták és aki tettét be is ismerte. Rostás vallomásában előadta, hogy a hullarészeket meg akarta főzni magának ebédre. A cigányt azonnal letartóztatták és a nyiregyházi ügyészség fogházába kísérték. Megállapították, hogy Rostás három héttel ezelőtt szabadult ki a szegedi Csillagbörtönből, hol négy évet ült emberölésért, továbbá megállapították azt, hogy évekkal ezelőtt hullasonkításért több ízben volt büntetve.

— **Házasság.** Péchujfalusi Péchy Elemér es. és kir. kamarás Hammersberg-Ganzstakh Jenő nyug. koronagyász és neje kálnói és adámföldi Bornemisza Ágnes leányával, Elzával április hóban az olaszliszakai róm. kath. templomban tartja esküvőjét.

— **Nászajándékok.** Jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán műorás ékszerterében, Budapest, VII., Erzsébet-körút 20., I. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Iskolatársak találkozája.** Wittich Andor, a miskolci Kereskedelmi és Iparkamara s. titkára felkéri azon volt iskolatársait, akikkel 1895-ben Iglón érettségét tett, hogy a tizenöt évi találkozó előkészítése céljából címüket tudassák.

— **A Gyógyszerész Múzeum megnyitása.** Másfél évvel ezelőtt vetődött fel először az eszme a gyógyszerész hallgatók egyetemi segély és önképző egyesületében, hogy a régi gyógyszerári emlékeket, tárgyakat, vényeket, edényeket és egyéb, a gyógyszerészetre vonatkozó mindennemű reliquiákat ne hagyják elkallódní, hanem gyűjtsék azokat össze egy gyógyszerészeti múzeum keretében. Az eszmét csakhamar tett követte és ma már fel is avatták az új múzeumot az Aggteleki-utca 8. szám alatti helyiségben. A felavatási ünnepélyen a fővárosi gyógyszerészek igen nagy számmal, a gyógyszerésztanárok, sok gyógyszerészegygy, nagyszámu egyetemi gyógyszerészhallgató és a gyakoronoki tanfolyam hallgatói teljes számmal voltak ott. A megnyitó beszédet *Andriška Viktor*, az egyetemi bizottságának elnöke mondotta s ebben a múzeum történetét ismertette, majd *Forgács Rezső*, a bizottság titkára mondott beszédet s végül *Fischer József*, az egyetemi elnöksége nevében átadta a múzeumot a nyilvánosságnak. A múzeum most nyolcz szekrényből áll, amelyeknek tartalmát négy osztályba sorozták.

— **Kézrekerült gyilkos.** Kunmadarason történt minap, hogy *Foris Imréné* nevű öreg asszonyt a lakásán megfojtva találták. A gonosztévő a gyilkosság után a lakást kirabolta és megszökött. Ma azt jelentik Karczagról, hogy a gyilkos már előkerült. És a gonosztévő senki más, mint az áldozat menyé. *Juhász Eszter* a neve.

— **Harminczletezer korona ösztöndíjalapítvány.** A dunántúli református egyházkerületnek április 26-án, Pápan tartandó közgyűlésén jelenti be dr. *Antal Gábor* püspök a pápai ref. főiskola részére tett újabb alapítványokat. Özv. *Veress Edéné*, szül. *Szép Ilona*, *Veress Ede* volt komáromi egyházmegyei esperes és bucsi lelkész özvegye huszezer koronás ösztöndíjalapítványt tett, amelynek kamatait felerészben a főgimnázium, felerészben a theologia komáromi ref. egyházmegyei növendékei kapják. Az alapítványt tevő atyja *Szép Gábor* pápai tanár volt. Özv. *Máday Izidorné*, szül. *Nagy Linda*, *Máday Izidor* miniszteri tanácsos özvegye, külföldre menő pápai theológusok segélyezésére 4600 korona értékű malomrészt adományozott. E két főiskolai alapítványon kívül *Thaly István* nyug. miniszteri tanácsos, budapesti lakos, egyházkerületi tanácsbíró a pápai református nőnevelő intézet részére 5000 korona, a csepeli elemi iskola részére pedig 7000 korona alapítványt tett.

— „Az Est.” Délután két órakor ezentul új kiáltással rohanják meg a rikkanások a főváros utcáit. Egy ma még szokatlan újságcím élkelődik az utcák forgatagába, melyet azonban, egészen bizonyosan, mihamar megszöknek a főváros újsárolvasói. Sőt a mai első számból, megjósolhatjuk, meg is fognak szeretni. Az új politikai delután lapot *Miklós Andor* felelős szerkesztővel és *Salusinsky Imre* helyettes szerkesztővel az *Glén*, a legkiválóbb újságírók írják. Legifjabb lapírtásunknak azt kívánjuk, hogy a szerencse és a siker kísérjék utján.

— **Elbujdosott gyermekek.** Az Országos Katolikus Patronage Egyesület bejelentette a rendőrségen, hogy a gondjaira bízott 16 éves *Szatyna Gyula* megszökött az egyesület budapesti telepéről. Az Országos Gyermekvédő Liga jelentése szerint az eszéri leánynevelőintézetből megszökött *Frauk Erzsébet* 15 éves árvalány, akit a Liga helyeztet el az intézetben. Ezenkívül a rendőrségen ma hat gyermek eltűnéséről tettek jelentést. Eltűntek: *Hermann Manó* 5 éves, könyvkiadó fia, az apja mellől a Dob-utca és Erzsébet-körut sarkán; *Löv Emil* budapesti születésű 10 éves elemi iskolai tanuló, az Erdélyi-utcai elemi iskolából; *Lepacsek Lajos* budapesti születésű 16 éves kereskedőtanoncz (lakott Üllői-ut 68); *Bogomolya Ilona* csepeli születésű 8 éves iskolásleány (Ráday-utca 49); *Zoblmann Rudolf* budapesti születésű 15 éves asztalos-tanoncz (Ujpest, Diófa-utca 11); *Bokrovics Gyula* 11 éves polgári iskolai tanuló (Dalnok-utca 10. szám.).

— **Előjegyzések a jövő tanévre.** A kolozsvári állami felsőbb leányiskola internátusában most kezdődnek az előjegyzések a jövő iskoláévre. Az igazgatóság figyelemzeti a szülöket, hogy az előjegyzések folyó évi június elsejéig tartanak. — A budapesti II. ker. áll. el. tanítónő és nevelőképzőintézet első osztályába az 1910—1911. iskolai évre 3 teljes ingyenes, 7 feljás, 4 teljes fizetéses bentlakó, 2 képzőszegélyes, 3 ingyenes és 11 segély nélküli bejáró növendék vétetik fel.

— **D. M. K. E. igazgatósági gyűlése.** A Dél-magyarországi Magyar Közművelődési Egyesület április hó 16-án tartja meg Szegeden a DMKE. székháza tanácstermében évnegyedes igazgatósági gyűlést. Tárgyai lesznek a gyűlésnek: Analfabéták oktatása. DMKE. közgyűlése helyének és idejének megállapítása. DMKE. új nevelőintézete Budapesten és Kecskeméten. Az Alföldi Színiszövetség megalakítása. Az Országos Kivándorlási Liga megalakulása. Délmagyarországi jellegű házi ipari kiállítás. Az aldunai telepítés. A DMKE. szegedi, aradi és makói nevelőintézeteinek költségvetése. A zárószámadás s a költségeloirányzat bemutatása. Az igazgatósági gyűlést megelőzőleg a DMKE. szegedi nevelőintézetének felügyelő-bizottsága tartja meg szokásos havi gyűlést.

— **Vasuti katasztrófa Amerikában.** Spokane-ból (Washington) táviratozzák: A Northern Pacific egyik vonata keréktörés következtében egy árokba esett. Eddig három holttestet találtak. Azt hiszik, hogy sok halott van a romok alatt.

— **Megszökött elmebajos.** Az utóbbi időben gyakran előfordult tébolydai szökések száma tegnap egy újabb esettel szaporodott, *Pozsonyi Lajos* 19 éves györmegyei földmives megszökött a lipótmizei elmeegógyító intézetből. A rendőrség keresi.

— **A praktikáns tolvajvezér.** Egy idő óta több budapesti cég panaszkodott, hogy részben feladott, részben címére küldött áruk hiányosan kézbesítettek. Ezzel a panaszszal kapcsolatban a rendőrség kinyomozta, hogy *Borbély Imréné*, egy soroksári-uti keresma csaposának az utóbbi időben sok esomagot szállítanak, különösen posztó- és vászonárúkat megállapították, hogy *Borbély* egy telvajsövetkezet orgazdája. Az árukat *Klein Lipót* szállító három kocsi lopkodta össze, *Weisz Sándor* irodai gyakornok vezetése mellett. A rendőrség letartóztatta az egész társaságot. A nyomozást pedig folytatja, mert a tolvajbánda a vasuti raktárakat is fosztogatta.

— **A Magyar Állami Altisztek és Szolgák Országos Nyugdíjpótló. és Segélyező-Egyesülete** e hó 17-én delután fogja a tagok részére alapított „Önképző és Társalgó Körét” megnyitni, az egyesület Ráday-utca 5. számú saját házában. A megnyitást a kör alakuló közgyűlése fogja megelőzni, mely ugyanaznap d. u. 4 órakor kezdődik. Az egyesület XIII-ik rendes évi közgyűlése pedig f. évi május hó 8-án d. u. 3 órakor fog megtartatni a székesfőváros (új városnév IV., Váci-utca 62—64. sz.) közgyűlési nagytermében.

— **Egy postatisztviselő öngyilkossága.** A nagyvárad pályaúdvart postahivatalában ma del-előtt, miközben a hivatalnokok a vasuti posta elindításával voltak elfoglalva, egy lövés zaja keltett nagy riadalmat. *Pataky Kálmán* segédtisztviselő halántékon lötte magát és azonnal meghalt. A pályaváros már nem segíthetett. *Pataky* budapesti illetőségű, harminczhat éves és négy gyermek atyja. A kezelésére bizott pénztárt a legnagyobb rendben találták. Valószínűleg nagyfoku idegesség volt öngyilkosságának oka.

— **Balesetek.** Ma reggel az összekötő vasuti hid javításánál *Tóth Ferenc* huszonegy éves napczámos lecsott tíz méter magasságból és lábát törte. — A Mexikói-utnán levő vasuti átjárónál ma delután egy személyvonat elgázolta *Adler Erzsike* három éves kisleányt. A szerencsétlen kisleányka nyomban szörnyet halt. A vizsgálatot megindították.

— **Szerencsétlenség egy építkezésnél.** Kassán a Beresényi-utczában egy ház lebontása alkalmával a munkálat közben egy fal hirtelen leomlott és maga alá temette *Misovics András* és *Dimák János* munkásokat, kik azonnal meghaltak. A vizsgálat megindult.

— **Elgázolások.** Tegnap delután a Lehel- és Mohács-utczák sarkán *Elvizeus Imre* kocsi kocsi-jával elütötte *Hegedüs József* napszámos 5 éves *István* nevű fiát, aki súlyos sérüléseket szenvedett. — *Blau Nándor* két fogatu bérkocsijával elütötte a Teréz-körut és Podmaniczky-utca sarkán *Varga Károly* irodaszolgát. A Rókus-kórházba vitték. — *Kaiser József* 77 éves magánzó a Nagykorona-utca és Szabadság-tér sarkán leugrott a 235. számú városi villamos kocsiról, elesett és a fején súlyos zúzódásokat szenvedett. A lakásán ápolják.

— **Lefejezett halott.** Alsóverekéről jelentik: A Beszkideken a napokban egy holttestet találtak fej nélkül. A vizsgálat kiderítette, hogy *Lázár Péter* kertésztelepi lakos az illető, aki februárban kivándorlókat kalauzolt a határon és azóta nyoma veszett.

— **Szerencsétlenség a müncheni kiállításon.** Megdöbbenő szerencsétlenség történt tegnap Münchenben a kiállítási parkban Egy épülőfélben levő lóhajócsarnok vasgerendázata összedőlt és hat személyt, köztük *Merkert*, az építkező cég igazgatóját megebesítette. A sebesültek állapota súlyos, egyikük a kórházban már meghalt.

— **Esik a téga.** Tegnap delután *Braun Oszkár* kereskedő a Kigyó-tér 5. számú ház építkezése mellett ment el, amikor a fejére esett egy tégladarab. Súlyos sérüléseket szenvedett. A lakásán ápolják.

— **Halál a pékműhelyben.** Tegnap delután a Dob-utca 105. szám alatti pinche pékműhelyben hirtelen rosszul lett és meghalt *Francz Lajos* 52 éves süteménykihordó. Szívszélhűdés ölte meg. Holttestét a bonczani intézetbe vitték.

— **A vasuti tolvaj.** *Mandelik Gusztáv* ganserndorfi buzakereskedő följelentést tett a főkapitányságon, hogy a bécsi gyorsvonaton Budapest és Marchegg között ellopták fekete bőr pénztárczáját, amelyben 1500 korona készpénz volt. A lopással egy 40—50 év körüli, erős termetű, uriasan öltözött férfit gyanúsít, aki vele egy kocsiszakasban utazott Galántáig. Itt azonban kiszállott a vonatból. A tolvajt nyomozza a rendőrség.

— **Halál a szállodában.** Dr. *Fay Samu* békésabai ügyvéd tegnap érkezett Budapestre dolgainak elintézésé végett és a Metropol-szállodában vett lakást. Ma este, mikor a városból haza érkezett, kissé gyöngének érezte magát. Felment a szobájába, de alig nyitott be, egy felkiáltással össze-rogyott. Szívszélhűdés ölte meg.

— **Életuntak.** Ma este *Fröhlich Sándor* bérkocsis Nagyfuvaros-utca 34. számú lakásán felakasztotta magát. — *Szepessy Erzsébet* Salátró-utca 9. szám alatti lakásán elemészette magát. Mindkét hullát a bonczani intézetbe szállították.

— **Halálozás.** *Ponyiczky Máté* élete nyolczvanötödik évében folyó hó 13-án Szarvason elhunyt.

Spanraft Ágoston, a m. kir. Operaház és a Nemzeti Színház főfestője tegnap delután hirtelen meghalt. Bésben *Kautski* mester vezetése alatt képezte ki magát a díszletfestésben. Az állami felügyelet alatt álló színházaknál hosszabb időt át munkálkodott és ezalatt a főváros és vidék számos más színházát is ellátta szebbnél szebb alkotásaival. Temetésén, mely holnap, 16-án delután 5 órakor Rákosszentmihályon lesz, uy az Operaház, mint a Nemzeti Színház képviselteti magát. A két színházi épületre kitűzték a gyászlobogót.

Kalmár Endrét, a magyar kegyes tanítórend tiszteletbeli rendfőnökét nagy részvét mellett kísérték utolsó útjára ma delután öt órakor a kerpesi temető halottasházából.

Lénárt Mihály, a lugosi postahivatal főnöke 54 éves korában meghalt Lugoson.

Dr. *Horváth Károly* pastuchi ezimzefes apát, zalagerzegi esperes plébános 85 éves korában Szombathelyen meghalt.

Özv. *Tarr Csata*rné, aki negyven évig működött mint óvónő Kaposváron, 70 éves korában Kaposváron meghalt.

x *Szép* a bajusz Hajdusági pedróvel.

x *Fodor-féle* vívóterem a Koronaherezgete 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x *Bob* hashajtó a legkellemesebb. 10 fillér.

Nyiltter.

Eravatban közliittokért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

MATTONI TELE
GISSHÜBLER
természetes égvényes
SAVANYÚVIZ.

Révfülöpön
a Balaton zalai partján, ugy a vasuti, mint a gőzhajó állomás közelében egy teljesen felszerelt nyaraló öt szobával és tartozékaival kiadandó. Tudakozódás Révfülöpön a vendéglősnél, vagy Budapest IV. ker., Molnár-utca 24. a ház mesternél.

Reggelizés előtt fél pohár
SCHMIDTHAUER-féle
házasáttata valódi áldás gyomorhajosok-
nek és székeszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz
az elrontott gyomrot
2—3 óra alatt tel-
jesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fillér,
nagy üveg 60 fillér.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Papillon, a kőfaragó.

(Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Louis Bénédict. Fordította: Ábrányi Emil. Bemutató a Nemzeti Színházban.)

Visszatérés-e, vagy hanyatlás: nem tudom hirtelen eldönteni. De a legújabb francia szindarabok, ami az eszmei tartalmat, a témát és a felépítést illeti, visszatérnek valahová, ahol már egyszer voltak, vagy helyesebben: ahol mások voltak. Bizonyos szentimentális vonás jellemzi a legtöbbjét. Keresik az úgynevezett kicsiny könnyet. A megindulás, a meghatottság könnyét, amelyet a jónak győzelme és a gonoszok csuf kudarcza sajtól ki azoknak a szeméből, akik könnyen olvadoznak és könnyen érzékenyülnek el.

Ah, amikor még boldog emlékezetű Birchpfeifer Sarolta élt és rikatott! Más világ volt akkor. Az ember idegzete még nem volt oly mértékben zaklatott és megviselt, mint ma. A közönség jókora része nem is mulatott a színházban, ha jól ki nem sirhatta magát. El akart érzékenyülni. Könnyekben akart megnyúlni. A francziák már akkor bizonyos lenézéssel beszéltek a szentimentális irányról, mint olyanról, mely tőlük idegen s természetükkel összeférhetlen. Ők már akkor is erősebb szellemi táplálék után sóvárogtak. Később álltak elő a borsosabb témákkal. Az állati szerelem mindenféle faja és aberrációja jutott kifejezésre a francia színpadokon. Majd jöttek a trágárságok, persze abban a formában, amint azokat a francia szellem élvezni tudja: elmesélés és élezes formában. A francia mindig nevetni szeretett, miután könnyed és vidám a világnézete és azt tartja, hogy az ember azért áll fölötté az állatnak, mert nevetni tud.

Lehet, hogy abban az arányban, amilyenben a trágárságok elfajultak és váltak ordinárrá, kifejlődött bennük egy vágy, mely őket a szentimentalizmus felé vonzotta. De bizonyos, hogy nem illik nekik egészen. Mintha magukra erőltetnék, vagy kivetkőznének természetükből. Olybá tűnnek föl ezek az érzékeny, vagy félig érzélgős darabok, mintha kölcsönként, vagy viselt ruhában járnának.

Im: Louis Bénédict darabja, mely „Papillon, a kőfaragó” ezímen került ma színre a Nemzeti Színházban. Az egész témája eleitől végig tulajdonképpen szentimentális. Az ódonsgnak is az a sajátságos formája jellemzi, mely abból áll, hogy nem lehet alap téma dolgában más darabokkal való hasonlósággal valódi és mégis nem tudok szabaddulni a gondolattól, hogy láttam, hallottam már valahol, csak nem tudom hol. Szóval: régi. Kissé avult is, kissé kopott is ez a téma és kopott még a szerkezet is.

Ami pedig a meggyőző valószínűséget illeti, az meg éppen kritikán alul áll. Ugy rémlik, hogy a cselekménye csak úgy nem igaz, mint amilyen nem igazak a karakterek. A főszereplő Papillon nevű kőfaragó. Becsületes mesterlegény, aki szereti is a mesterségét. Az anyja cseléd volt. Törvénytelen fiu, akinek az apjáról sejtelve sem volt, noha az apa tizenöt milliót érő birtok boldog tulajdonosa volt. Nem is érdeklődött sohasem az apja iránt, hanem nyugodtan folytatta a mesterségét.

Egy szép napon azonban — éppen követ faragott — meglátta őt egy idegen ur. Meg is kérdezte tőle a nevét. S mikor megmondta, hogy Papillonnak hívják, az idegen ur a szívéhez kapott, azután a szívére ölelte a kőfaragót. Mindenki sejti már, hogy ez volt Papillon apja. De Papillon azután sem hallott róla semmit, csak mikor az idegen ur meghalt és őt tette meg a tizenöt millió örökösévé s azonkívül ünnepélyesen fiává fogadta.

Megható. De az a baj, hogy nem valószínű. Mert ha annak az idegen urnak oly nemes és érző szíve volt, nem vár addig, amíg fia kőfaragóvá növekedik és minden nyomorúságon átesik, hanem gondoskodik róla mindjárt. Már a kiinduló pontot sem hiszem el. Hát még a következőket!

A nagy örökséget ugyanis az elhunyt nábob legközelebbi rokonai birtokba vették, ab-

ban a hiszemben, hogy végrendelet nincs. Csak mikor már kényelmesen berendeztek és jócska összegeket elköltöttek, akkor bontják föl a végrendeletet melyből kiténik, hogy a rokonoknak Papillon apja semmit sem hagyományozott, hanem minden Papilloné.

Ez sem hihető, mert nem is igaz. A hagyatéki eljárás Franciaországban sem ilyen hanyag. A hagyatéki eljárás során a végrendeletnek már sokkal korábban kellett volna napvilágot látnia.

Igy áll a dolog. Most megindul az akció azzal, hogy Papillon megjelenik az ő paraszti és faragatlan mivoltában a törvényszéki elnök-nél, aki azt hitte, hogy a birtok az övé. Az elnök és különösen a felesége kétségbe vannak esve, hogy az egész vagyont át kell adniok s még azt is vissza kell fizetniök, amit addig elköltöttek. Az egész darabban csak az az egy dolog hihető, hogy az elnök és családja kétségbeesik.

Nyájasságot színelnek, noha szeretnék Papillont egy kanál vízben megfojtani. De a törvény, törvény. A kőfaragó (noha faragatlan) jó fiu és meg akarja osztani a vagyont az elnök családjával. De ők az egészet akarják. Az elnök hát a nyakába akarja varrni a leányát, noha az más szeret. De ugyanez egy másik lány is pályázik Papillon kezére és vagyónára. Egy főri lány. Így verseng két szép lány a nábobná lett kőfaragó kezére, aki cizézük is velök. De időközben elhozhatja a szeretőjét, egy szerény és egyszerű munkáslányt, akivel hat évig élt együtt és aki egy gyönyörű fiúcskával is megajándékozta. Ezt veszi feleségül és csuffá teszi a hasznos elnök családjának minden szentimentálisát, a két hasznos lány terveivel együtt.

Ez a régeinek és kopottnak feltűnő darab azonban bővelkedik vidámságban. És ez szerencsésje is a darabnak. A francia nem tudja megtagadni önmagát. Kaczag és kaczagat akkor is, amikor elérzékenyül, vagy elérzékenyíteni akar. Minden felvonásban vannak vig jelenetek; olyaok, amelyek kómikumban gazdagok és feledtetik a tárgy ódonsgát s a szerkezet gyarlóságát.

S mivelhogy elmésségekben eléggé gazdag a darab s ez elmésségek ugyszólván szikrázó fényét Ábrányi Emil remek fordítása pompásan tükrözi, a közönség is szemet hunyt a valószínűtlenségek, a szentimentalizmus s a tárgy és cselekmény gyöngéi fölött. Barátságosan fogadta a darabot s minden felvonás után hívta a szereplőket.

Ezek nagyrészt rá is szolgáltak az előismerésre. Papillont Somlai játszotta, jól kiemelve a kőfaragó parlagi, rusztikus voltát és jóindulata szívét. Mindamellet volt valami idegenszerű játékában. — Valami erőltettség, mely szavain és mozdulatain észrevehető volt. Csillag Teréz kezében volt az elnök feleségének a szerepe. A szerep kórikus nuance-ait fényesen kiaknázta; a pointeket kimelte és érvényesítette, amiben mindig nagy volt ez a művésznő. Csak az a baj, hogy Csillag Teréz a kórikus mamák szerepköréhez mintha még fiatal volna. Az erre vonatkozó illuziókra is szükség van; legalább művészi szempontból. Váradi Aranka egy kaczer főri lány szerepét kapta. De nem volt egészen elemében. A szerep alaphangja nem egészen illik művészi egyéniségéhez. Mindamellet a szerepet érdekessé tudta tenni. Gál annyi humort vegyített játékába (a törvényszéki elnök szerepét játszta) amennyit csak lehetett. Aczél Ilona is jó volt az elnök lányának szerepében és megbillentett néhány jó hangot. Ligeti Juliska a harmadik felvonásban lefoglalta a maga számára az érdeklődést. Epizód szerepet kapott Rajnai és Bartos. Mindkettőnek volt ma sikere.

Timár Szaniszló.

(*) Opera. Feinhals Frigyes ma este Az afrikai nőben énekelte Neluscot és ismét ériási sikert aratott. Ugy rajzolta meg az alakot, mintha drámában játszanék és első sorban játszania kellene. De természetesen ez a nagy alakító képesség második helyen jön csak számitásba a vendégművész grandiózus éneke mellett. Orgánuma ma este harsogott és

hatalmas erejében megrázta a hallgatóságot. Ez egy egész, nagy Nelusco volt, amilyenél művészeibbet, tökéletesebbet képzelni sem lehet. A közönség meleg ovációban részesítette az illusztris vendéget és nagy dalát a harmadik felvonásban nyílt színen olyan lelkesen tapsolta, hogy a művész azt megismételte. A többi szereplők közül Vasquezno érzéstelt, szép hargu Selicája, Szilágyiné művészi, tökéletes izlésű Inesje, Lunardi, Venczell, Erdős és Kornai egészítették ki a meglepően jeles ensembelt.

e. a.

(*) Az új Nemzeti Színház. Ujra, meg újra foglalkozik a közvélemény a Nemzeti Színház újépítésének a tervével. Egyes lapok ismét azt akarják tudni, hogy a kultuszminisztérium most már végeleges lépést tett a régóta húzódo ügy megoldására. Ezzel szemben illetékes helyen hangoztatott kijelentés alapján közölhetjük, hogy jelenleg a minisztérium nem foglalkozik intenzívebben az új Nemzeti Színház építésének a kérdésével, már csak azért sem, mert hiányzik az építéshez szükséges fedezet. Két tervet dolgoztak ki, mind a kettő a régi Nemzeti Színház helyére vonatkozik. Amint az előmunkálatok a megfelelő stádiumba jutottak, gróf Zichy János miniszter ankét elé terjeszti a kérdés egész komplexumát megvitatás céljából. Egyelőre még nem aktuális a dolog és a Nemzeti Színház jó sokáig élhet a Népszínház vendégszeretével.

(*) Az Operaházban holnap, szombaton Auber vig operája, a „Fra Diavolo” kerül színre olcsó helyárrakkal; a czimzerepet Környey Béla, Zerlinát Szoyer, Pamelát Ambrusné, a két zsványt Hegedüs és Dalnoki, Lorenzot Kertész Ödön, a fogadóst Ney B., a parasztot Kárpát játszza. Vezényel Szikla Adolf karmester, rendező Alszeghy Kálmán főrendező. (Bérletszűnet 19. sz.) — Holnapután, vasárnap megismétlik Feinhals Frigyes felléptével a „Makrancos hölgy” előadását, a melyben a vendégművész a multkor oly kiváló tetszést aratott. A czimzerepet ez alkalommal is Krammer Teréz énekl, a többi szerepekben Ambrusné, Arányi, Mihályi, Hegedüs, Szendrői, Hardy, Kertész Ödön és Pichler lépnek föl. (Évi bérlet 74. sz., felemelt helyárrak.)

(*) A Déry-ügy. A Magyar Képzőművészek Egyesülete Róna József szobrászművész elnöklésével ma rendkívüli ülést tartott, amelynek egyetlen tárgyát a Pörge—Déry ügyben való döntés képezte. Erről az egyesület az alábbi hivatalos kommunikét teszi közzé:

Pörge Gergely festőművész f. é. április hó 2-án írásbeli feljelentést tett az Országos Magyar Képzőművészeti Társaság igazgatóságánál, melyben Déry Béla festőművészt azzal vádolja, hogy egy a párisi luxemburgi muzeumban levő Cottet-festmény hü tükörképét mint saját eredeti művét a társulat egyik tárlatán kiállította és eladta.

Az igazgatóság ezt a feljelentést, valamint Déry Bélának arra adott választát további eljárás végett a Magyar Képzőművészek Egyesületéhez tette át. Pörge Gergely az ügyet április hó 5-én kelt beadványban szintén az egyesület elé terjesztette, Déry Béla pedig ugyancsak idefordult és ügyének megvizsgálását és elbírálását kérte.

A Magyar Képzőművészek Egyesülete április hó 15-én tartott összes ülésén, amelyen a művészek nagy számban jelentek meg, az ügyet megvizsgálván, a következő egyhangu határozatot hozta: Abból a két kis reprodukzióból, amelyet a feljelentő az egyesület rendelkezésére bocsátott, megállapítható, hogy azok között rajzbeli hasonlatosság van, de elfogadhatónak tartja Dérynek védekezését, melyben azt mondja:

A kérdéses Cottet-képet ismerem, sőt mint Cottet-nak, Mesdag-nak, Sinding-nek minden művét, a külföldi tárlatokban tanulmányoztam és akarva, nem akarva, impresszió révén bármely képen nyoma lehet. Hogy egy művész mennyire impresszionálhatja magát egy mesternü által, az egészen egyéniségétől függ, de tudomásu és a műtörténelemben megállapított tény hogy a legnagyobb mesterek is gyakran a legnagyobb utánérzéssel alkottak mesterműveket.

A feljelentő, amint mondja, a magyar képzőművészet becsülete érdekében vélt cselekedni, amikor ezt az ügyet az egyesület elé vitte. Ha csakis ezt cselekedte volna, az egyesület mint a művészek erkölcsi fóruma, meghozhatta volna ítéletét csendben, botrány nélkül.

De a feljelentő nem várta be ezt az ítéletet, hanem ezt a jelentéktelen eseményt oly botrányos formában hozta az ország sőt a külföld közvéleménye elé, mely alkalmas a magyar művészet jó hírét megkárosítani.

Ebben a magyar Képzőművészek Egyesülete a

magyar művészet legsúlyosabb erkölcsi megkötöttségét látja és azért kénytelen Pörge Gergey eljárását helyteleníteni.

Budapest, 1910. április 15.

A Magyar Képzőművészek Egyesülete.

(*) A Mücsarnok képrontói. Várdai Szilárd, a Képzőművészeti Főiskola igazgatója ma nyilatkozik a Képzőművészeti Társulat igazgatóságának gyanúsítása ellen, mely a képrombolással a Főiskolának, valamint a rajztanárképzőnek és az iparrajziskolának növendékeit védte. A nyilatkozat így hangzik:

„Az összes napilapok a Mücsarnokból jött információ alapján vádlólag nyilatkoztak intézetünkéről a Mücsarnokban történt képrombolás tárgyában. Erre vonatkozólag a következők közlését kérem: Kizártam tartom, hogy a mi iskolánk ifjúsága követte volna el ezt a szégyenletes merényletet. Elsősorban meg kell állapítanom annak az állításnak a valótlanágát, hogy az iskola növendékei a Mücsarnokban étköznek. Tudvalevő, hogy a növendékek a Képzőművészeti Főiskola diákasztalánál ingyenes, illetőleg kedvezményes ebédet kapnak, állandó felügyelet mellett. Az ételek kitűnőek, tehát alig tehető fel, hogy valaki az ingyenes ebédet elmulasztva, a Mücsarnokban étközött. Délelőtt és délután előadásuk van a növendékeknek, este pedig akt-rajz. Magam is sokszor jártam déli időben a Mücsarnokban és sohasem láttam künn egyetlen növendéket sem. Mindezek dacára, bár meggyőződésem ellenére, megindítottam a legszélesebb körű és legszigorúbb vizsgálatot. Végül még tisztelettel megjegyzem, hogy tudomásom szerint más, ugynevezett művésziskolák is látogathatják a Mücsarnok kiállításait arcképes igazolvány mellett.

Az ügyvel kapcsolatban a Képzőművészeti Társulat vezetősége felkérte szerkesztőségünket alábbi nyilatkozatának közlésére:

„A Mücsarnokban elkövetett kép- és szobrombolásokról megjelent több tudósításban sajnálatos tévedés folytán, kizárólag az Országos Magyar Királyi Képzőművészeti Főiskola növendékei említettek meg, mint akik kizárólag a rombolást elkövetették. Erre nézve van szerencsénk megjegyezni, hogy ingyenes belépésre jogosító igazolvánnyal nemcsak a Képzőművészeti Főiskola, hanem az összes művészeti iskolák növendékei is bírták és csak a vizsgálat fogja kideríteni, hogy melyeknek a növendékei a tettesek. Budapest, 1910. április 15-én. A Képzőművészeti Társulat vezetősége.“

(*) Kisfaludy Sándor ismeretlen levele. Kisfaludy Sándornak egy ismeretlen levele került a minap *Benczur* Gyuláné ajándékaként *Kozma* Andor közvetítésével a Kisfaludy-Társaság birtokába. A levél szövege a következő:

„Kedves barátom uram! Szíves köszönettel vettem rólam való megemlékezését az új év kezdetén s midőn ezt hasonló jóval viszontagolom, vegye Barátom Uram szíves örömmel is jelentését megtiszteltetése felett, mi annyiból is érdekes, hogy Magyar Literátorra ruháztatott; mert a Bécsi Udvar eddig a Magyar Literátorokat csak úgy tekint, mint a németeknek szophátorait. Egykor nekem is volt jogom, királyi — legalább megelégedésnek bizonyítását követeltem, midőn bold. Ferencz császár parancsolatjára: Es soll eine freymüthige Geschichte der letzten Insurrection verfasst werden, a Nádor ennek németül megírását rám tölta; s pedig más szolgálatom és fizetésen kívül; de ezen terhes, két évembe került, 200 ívnél többre dagadt munkámért — jó szót sem kaptam; mert a sok mea culpa, miket elősorolnom kellett, nem tetszett.

Kétség kívül olvasta Barátom Uram, miként járt azon. Kossuthnak az utolsó insurrectiót gyalázó cikkére, ugyan Kegedy által küldött értekezésem. Kérem Barátom Uramat, méltóztassék ezen kéziratomat kezébe venni és azt biztos alkalom által nekem visszaküldeni. A veszprémi Letterista minden héten megfordul Budán; ő már többször hozott nekem ilyen leveleket. Azonban egy tartományi Főbiztosnak más alkalma is lehet levél-szállításra, Viceispányok által. Itt az a vélemény, miszerint Kossuth maga nem akarván, hogy ez Világ elejbe jöjjön, maga figyelmezteté a Censurát ennek elnyomására; de én ezt Kossuthról fel nem tehetem; mert rövid esmerettség (után?) is őt jobb s igazabb lelkűnek tartom; noha, miután ez értekezésben őt már már magam is mentem, ő maga ezt még könnyebben teheti vala. Már látom, hogy a Magyar Nemzet Sorsának könyvébe meg van írva, miszerint sértett hírének, nevének, becsületének általam — s csak általam vissza vihathása velem együtt oda vesszen. S ez nekem halálom órájában is fájni fog!

Régi magyar leveleimnek öszveszedését most a sok baj, gond, aggodalom, mely minden mezei gazdát terhel, akadályozván, jobb időre hagyom. Ki egyébiránt becsos Uri szívességébe ajánlott, különös tisztelettel vagyok — Kedves Barátom Uramnak — Sümeghen Január 23-kán 1844. — alázatos szolgálója Kifaludy Sándor.“

(*) Vecsey Ferencz legújabb diadalai. Vecsey Ferencz világhírű hegedűművész hazánkfiát legújában az Északon ünneplik. A fiatal művész Németalföld, Dánia, Svéd és Norvégország nagy városiban rendez hangversenyeket és mindenütt óriási sikert aratott. Amsterdamban 6 nap alatt négyszer lépett a közönség elé. Előadásztották virággal s a lapok azt írták róla, hogy *Wieniawsky* óta ilyen nagy hegedűművészt nem hallottak. Krisztániában hat nap alatt három hangversenye volt s Kopenhágában most rendezi harmadik hangversenyét s itt azt írták a lapok, hogy a magyar művész sokoldalúságában *Burmestert* és *Ysayet* is fölülmulja.

FŐVÁROS.

(*) A Tattersallból. A Tattersall felügyeletére kiküldött házi bizottság e hó 10-án, kedden ülést tart, amelyen be fognak számolni a most lefolyt első luxuslövésár eredményéről. Az adatok tanúsága szerint ez a vásár a fővárosra nézve ugy anyagilag, mint erkölcsileg fényesen sikerült. Ugyanezen az ülésen megbeszéljük az április 24—26-ig tartandó második luxuslövésár ügyét is, amelyre már eddig is igen számos bejelentés érkezett, úgy, hogy ez a vásár még látogatottabb lesz, mint az előző volt. Foglalkozni fog végül a bizottság a Tattersall telepén levő fedett lócsarnok tartozásának kérdésével is.

(*) A Városmajor-utca beépítése. A Városmajor-utca és a Kékgyögy-utca beépítési módját illetőleg a fővárosi középítési bizottsága azt az álláspontot foglalta el, hogy a telkeket a város felé mindjobban ki kell használni. Ennek folytán a bizottság hozzájárult ahhoz, hogy a telkek mélységben is minél inkább kiépíthetők legyenek. A telkek mélysége 25 és 42 méter között váltakozik ahhoz képest, amint a városhoz közelebb esnek. A tanács legutóbb tartott ülésében tárgyalta ezt a kérdést és teljes egészében magáévá téve a középítési bizottság álláspontját, elhatározta, hogy ily értelmű előterjesztést tesz a közgyűlésnek.

(*) Mentőállomások az iskolákban. A Budapesti Önkéntes Mentő Egyesület a jövő év folyamán a fővárosi iskolákban mentőállomásokat szervek berendezni, amelyekben állandóan tartózkodni az illető iskola mentőtanfolyamot hallgató tanulóiból összeállított mentőőrség. Ennek feladata lenne esetleges szerencsétlenségek vagy balesetek folytán megsérült pajtásaink első segélyt nyújtani, illetve a mentőegyesületet értesíteni. A mentőegyesület ennek a közhasznú intézménynek felállításával kívánja meghálálni az iskolás gyermekek buzgó és lelkes gyűjtését az egyesület részére. A szép és hasznos eszmét maga a tanári és tanítói kar nagy lelkesedéssel fogadta, mert hamarosan belátták ennek az intézménynek rendkívül fontos és hasznos voltát. A tervet most dolgozza ki részletesen dr. *Kovács* Aladár kir. tanácsos, a mentőegyesület igazgatója és jóváhagyás, illetve megvitatás céljából felterjesztette a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez.

(*) Kiütéses tifusz. A megfigyelő-csapatból tegnap pozitív beteg lett 1 nő és 1 férfi. A pozitív betegek közül eltávozott 1 nő és 3 férfi, a megfigyelő osztályba fölvettek 2 férfit. A pozitív betegek létszáma ma 22 nő és 31 férfi, megfigyelés alatt van 8 nő és 12 férfi.

SPORT.

Bécsi versenyek.

— Negyedik nap. —

A negyedik nap — ha a jelek nem esznek — alkalmasint nagyobb mezőnyöket fog az egyes futamokban eredményezni, mint a tegnapi. Oly kiemelkedő esélye egy lónak sincs, mint például *Dinom-Dánom*nak volt a Tavaszú versenyben. Holnap kilátás van rá, hogy hosszú idő után *Kármentő* is láthassuk és azt hisszük, *Trafalgar* is holnap tartja debüt-jét.

Nyerelessen háromévesek versenyé a nap megnyitója mértföldre. *Magnus Gubernator*t várjuk benne mint nyertő *Oberbayer* és *Glaukopis* előtt. Kis díjazásu, azonban elsőrangú sporteseménynek ígérkező szám a *Capo Gallo-verseny*, ha indul benne *Kármentő*, a Király-díj nyertő *Kahlenberg*, továbbá

Vampyr és *Vörös király*. Ugyan már több mint egy éve nem láttuk pályán a valamikor nagy dolgokra hivatott *Kármentőt*, azonban az a meggyőződésünk, hogy ha holnap tulajdonosa starthoz küldi, debütje győzelemmel fog végződni. Távollétében *Kahlenberg*, *Kaiseruhlan* és *Vörös király* intézik el a verseny sorsát.

A *Kisbér-verseny* dotációja 8000 korona, ami egyúttal a nap legnagyobb díja. Mértföldjén háromévesek mérkőznek egyenlő sulyviszonyok mellett. Némileg tiszta képet láthatnánk a Trial-Stakes sorsát illetőleg, ha az értékes díj crackjei közül egy pár erre a díjra is kötelezett kandidátus indulna. A Trial-Stakes fogadott lovai közül, amelyek már eddig bemutatkoztak, az egy *Taranto* kivételével, elfogadható formát mutattak. Ebben a futamban ismét oly ló pártjára állunk, melyet még az idén nem láttunk, vagyis dacára annak, hogy mindegyik ellenfelének öt fontot czedál, *Trafalgar* felé fordul bizalmunk. Helyekre már sokkal nehezebb a választás *Dezentor*, *Korsarz*, *Kopie* és *Locarno* között. Ha mégis *Dezentor* mellé állunk, első sorban azért tesszük, mert teljesítményét többre taksáljuk akár *Korsarz*-énál, akár *Locarno*-énál.

A *Saphir-verseny*-ben — ha itt indul *Maillart* — első sorban a jelöltünk *Whisky* és *Kalina* előtt. A *Sorrento-handicap*-ban nagy mezőny startol csupa háromévesekből. A Nagy handicap harmadikja: *Ganymede* kedvezően áll sulyban s így magához ragadja a győzelmet *Dummer Kerl* előtt. Jók lesznek még *Bézigue*, *Eunice*, *Tintoretto* és *Bursak*. A *Gátverseny-handicap*-ban a *Rohonczy-lovak* indulója és *Fruska* pályázhatnak az elsőségért. A napot bezáró *Handicap* nagy mezőnyből nehéz a választás. Leginkább a középsúlyukban bízunk. Ezek között *Ibykus* pártjára állunk első sorban *Togo* és *Ruszt* előtt.

Jelöltjeink:

- I. *Magnus Gubernator*—*Oberbayer*
- II. *(Kármentő)*—*Kahlenberg*—*Kaiseruhlan*
- III. *Trafalgar*—*Dezentor*—*Korsarz*
- IV. *Maillart*—*Whisky*—*Kalina*
- V. *Ganymede*—*Dummer Kerl*
- VI. *Fruska*—*Rohonczy-ist*,
- VII. *Ibykus*—*Togo*—*Ruszt*

TÖRVÉNYSZÉK!

§ A Tarnovszka-pőr. Velencei tudósítónk jelenti: A mai tárgyaláson *Marcell* tanár orvosszakértő folytatta érdekesítő szakvéleményének előadását Tarnovszkáról. Azt fejtegette, hogy a vádlott asszony folytonos ingerültsége és izgalma az uterus abnormalitásából származik, mert hiszen majdnem mindig kielégítetlen, sőt sokkal rosszabb ennél az állapota, mivel leküzdhetetlen undort érez. Fejletlen gyermekkorában ment férjhez s nagyrészt ennek a körülménynek tudható be beteges állapota. Tarnovszka nem intelligens nő, felületlen, könnyelmű természetű, akit a férczegények olvasása rontott meg. De van benne sok rokonszenves vonás és alapjában, lelkileg nem romlott. Nagyfoku szemérmességéről tett tanúságot többször erre vall az is, hogy mélyen elpirult, mikor intímabb titkokat kérdeztek tőle az orvosszakértők. Rokoni és ismerősei gyűlöletesnek tartották, mert férjét anyagilag romlásba sodorta féktelen pazarlásával, de ha minden asszony gyűlöletet érdemelne, aki ugyanezt teszi, mennyivel több gyűlölet volna ezen a földön. Tarnovszka mindenkinek tetszeni akart, ez volt a leggyöngébb oldala, de ebben minden hisztériás nő egyforma vele. Itt ebben a vastetreczen nem egy állatszelidítő és két oroszlán van, hanem két férfi, akik értik a védekezés módját és egy asszony, aki nem is konyit ehhez. Tarnovszka gyöngé akarateréjü nő, nagyobb szenvedélyre nem is képes, nem önálló jellem. Az orosz hisztériás asszony legjellemzőbb tulajdonsága a folytonos utazgatás. *Marcell* tanár behatóan foglalkozott ezután a büntető törvénykönyvnek ama rendelkezéseivel, amelyek a hisztéria meggyőjt érintik és sulyos mulasztásnak mondja, hogy a büntető törvénykönyv nem veszi külön figyelembe bizonyos nőknek elfajult, beteges állapotát. Az

oros arisztokrácia szerinte örökös dözsölésben él. A gazdag orosz ifjuság pezsgő és kék között tölti napjait, ebben a társaságban nőtt föl Tarnovszka és a rossz példa ragadóje volt.

Marcell tanár szakértői előadása a délutáni tárgyalás nagyrészt is igénybe vette.

§ **Mérgezés mérgek nélkül.** A szatmári kir. törvényszék ma ült törvényt Blum József, Szász József és Barabás Béla szamoslippi földbirtokosok kömpörében, akik azzal vannak vádolva, hogy munkásaik közül mérgezett pálinkát kettő magán, négyen súlyosan megbetegedtek. Az ügyész eljuttatta a vádat azzal a megokolással, hogy a metilalkohol, melytől a mérgezés származott, nem mérgek.

§ **A Haverda-pör a Kurián.** A Haverda-ügy iratai Szegedről a budapesti királyi Kuriához érkeztek, amelynek második tanácsa még a nyári szünet előtt fogja tárgyalni az ítélet ellen beadott semmisségi panaszokat. A kir. Kurián az ügyet Vaikó Pál bírónak osztották ki referálás végett. Így tehát az ügy az első büntető bíróság elé kerül. Miután a védők és vádlottak megnyugodtak az ítéletben és csupán a kir. ügyészség nyújtott be semmisségi panaszt, az ügy iratai legelőször is a kir. koronaügyészséghez kerülnek annak megállapítása végett, hogy a kir. koronaügyészség fenntartja-e a semmisségi panaszt, vagy nem. Ez utóbbi esetben a felmentő ítélet jogerőssé válik. A koronaügyészségnél dr. Kúchler Gyula koronaügyész helyettes fogja az ügyet referálni és a koronaügyészség konferenciáján megállapítják, hogy ebben az ügyben milyen álláspontot foglaljanak el.

KÖZGAZDASÁG.

A Jelzálogbank részvényeinek emelkedése. A Magyar Jelzálog-Hitelbank részvényei iránt pár nap óta a tőzsdén nagyobb érdeklődés mutatkozik, minnek következtében azok árfolyama ma is 10 koronával emelkedett. Ez az emelkedés magában véve jelentéktelen, azonban érdekessé teszi az a körülmény, hogy a tőzsdén az a csoport viseltetik különösebb érdeklődéssel a Jelzálogbank részvényei iránt, amely — mint ismeretes — már több vállalat ellen vezetett tőzsdei harcokat. Ez az érdeklődés nem új keletű, mert hiszen emlékeztet, hogy ugyane csoport már a múlt évben is próbálkozott a részvények összevásárlásával, ami azonban nem sikerült neki, mert a bank részvényeinek túlnyomó többsége olyan szilárd kezekben volt, amelyek spekulatív célból nem vitték azokat piacra. Most újból próbálkoznak. Nem hiszszük azonban, hogy sikert érjenek el, mert a Jelzálog-Hitelbank részvényeit ma ugyanazon szilárd kezek tartják, amelyeket nem lehet árfolyamnyereséggel játékra birni. Mindazonáltal, mint a nap eseményeihez tartozó érdekes hírt, regisztráljuk ezt a tőzsdei hírt is, mely azonban esetleg csak — hír marad.

Szolgálati jubileum. Szép ünnepség folyt le a hónap 15-én az Első Általános baleset ellen biztosító társaságnál (Generali). E napon ünnepelte köztisztviselőiben álló felügyelője, Steiner Jenő szolgálati idejének 25 éves fordulóját. Az ünnepet az igazgatóság és a kartársak melegen üdvöztették, mely alkalmából átnyújtották egy az igazgatóság, mint a tisztviselői kar értékes ajándékát.

A Vacuum Oil Co. üzleteredménye. Az az élet halálharc, mit a Vacuum Oil Co. indított a hazai petroleum finomítók ellen, éveken át a harcban emésztette föl jóformán a társaság egész jövedelmét. A ma közzétett 1909-iki mérleg azonban az előző évi 38,149 koronával szemben már 492,888.17 korona nyereséget tüntet föl, ami arra mutat, hogy a nagy harcban vagy a Vacuum bizonyult erősebbnek, vagy *titkos kartelre* lépett a belföldi vállalatokkal. Akármelyik eset áll, elég szomorú ránk nézve, mert az amerikai tőke újabb diadalát jelenti.

Házinyulteryésztők tanácskozása. A Házinyulteryésztők Országos Szövetsége, Budapest (Csillaghegy) a héten tartotta közgyűlését. A szövetség múlt évi tevékenységéből kiemeljük, hogy

ötszáz ketreczes nyultelepet állított fel a Csillaghegyen, ahol állandó ryulkiállítást és vásárt tart fenn a Szövetség és tagjai kifogástalan, egészséges állataiból, amivel a tenyésztésanyag beszerzését és értékesítését könnyíti meg és mintaszerű berendezést és állatokat mutat be, a székesfőváros központi vásárcsarnokában állandóan friss házinyulteryésztés árúsít lg-ként 1.20 K-ért s a fővárosban és a vidéken 12 előadást tartott a házinyulteryésztésről. A Szövetség egyébként mérsékelt áron ad bárkinek tenyésztő anyagot, vagyontalanoknak pedig teljesen ingyen, tehát mindenkinek módot nyújt arra, hogy ezzel a hasznos gazdasági ággal nagyobb áldozat nélkül foglalkozzék s szép mellékjövedelemre tegyen szert.

A vállalalapi nagy bérletek ellen. Közismert, hogy évek hosszú sora óta tömegtelen sok panasz hangzott el a vállalalapi birtokainak kezelési rendszere ellen. Különösen hibáztatták azt, hogy a mindenkori kultuszminiszterek ezeket a birtokokat rendszerint gazdag nagybérlőknek adták bérbe, míg a kiszáradt ismételt kérésük dacára sem tudtak vállalalapi törvényi bérletekhez jutni. Ezek érdekében most az OMGE. igazgató-választmányának mai ülésén azon indítvány tárgyalásánál, hogy felkérjék a földművelésügyi minisztert, hogy a telepítésről, az ingatlanfeldarabolásról és egyéb birtokpolitikai intézkedésekről mielőbb törvényjavaslatot nyújtson be a parlamentnek, Lázár Pál a következő indítványt nyújtotta be: „Felkérjék a közoktatás- és vallásügyi minisztert, hogy az összes hitelalapítványok nagybérletei felmondassanak, illetőleg meg ne újittassanak s jövőben csak kisgazdáknak, illetőleg, ahol kis parcellák bérbeadása kárral járna, a kiszáradt által alakítandó szövetségeknek adassanak bérbe.“ Ennek az indítványnak indoklásában Lázár Pál konkrét esetek kapcsán megvádolta Boncz Ödön miniszteri tanácsost, az alapítványi birtokok kezelőjét, hogy a kiszáradtakkal szemben ismételtlen szükkeblően és pártosar: járt el.

A mütrágya-kartel és a gazdák. Még 1907-ben történt, hogy a OMGE. kartel-egyezségre lépett a mütrágyakartellel, amely *Mütrágyát Értékesítő Szövetkezet* név alatt működik. Ez az egyezés annak idején élénk feltűnést keltett, mert a legkritikább esetek közé tartozik az, hogy egy termelő ipari kartel szövetezni tudjon a saját fogyasztóival. Az egyezés célja voltaképpen az volt, hogy a mütrágyakartel a gazdákkal együtt állapítsa meg a maximális eladási árakat. Ezt az egyezséget néhány vidéki gazda, köztük a Bácsmezei G. E. igazgatója, kifogásolta, azzal vádolván meg a mütrágyakartelben lévő OMGE.-beli bizalmi embereket, hogy nem teljesítették jól ellenőrző feladatukat. E panaszokra az OMGE. vizsgálatot indított, melynek eredményeképpen az egyesületi tanács a M. E. Sz.-el kötött szerződés fentartását javasolja. Gróf Károlyi Mihály elnök fontosnak tartja, hogy a panaszok megvizsgálására kiküldött bizottság jelentését tudomásul vegyék már az O. M. G. E. erkölcsi tekintélye érdekében is. Az igazgatóválasztmány egyhangulag elfogadta a tanács javaslatát és a M. E. Sz.-gel kötött szerződés fentartása mellett foglal állást. Ugyancsak a mütrágya kartel kérdésével foglalkozott ma a Gazdasági Egyletek O. Sz.-nek végrehajtó bizottsága is s ugyanazt a határozatot hozta, mint az OMGE., megállapítván, hogy sem a bizalmi embereket, sem a MÉSzt nem terheli mulasztás.

Fizetéképtelenségek. A bécsi hitelezői védőegylet jelentése szerint fizetéképtelenséget jelentettek: Nigies F. János kereskedőczég Mitrovicza; Weisz Bertalan kereskedő Putnok; Wein Sándor kereskedő Tata; Czodri G. Vilmos kereskedő özég Huszt.

A Royal Nagyszálloda R.-T. nem fizet osztalékot. A Royal Nagyszálloda Részvénytársaság 1900 óta áll fenn. Az első években veszteséggel dolgozott, de az utóbbi években már nyereséget tudott kimutatni. Így 1907-ben 16.228, 1908-ban 17.037 koronát. A múlt éve a szállodának már jobb volt az előző éveknél, mert nyeresége már 24.207 koro-

zára rug. Mindazonáltal a társaság ez évben sem fizet osztalékot s a feltüntetett nyereséget az új számlára viszik át.

A községek hozzájárulása a viczinális közutak építéséhez. Felmerült konkrét tényből kifolyólag elvi jelentőségű határozatban mondotta ki a kereskedelemügyi miniszter, hogy a viczinális közutak építéséhez és fentartásához pénzben fizetendő községi hozzájárulás fedezésére a községi közmunka, illetőleg annak váltásösszege igénybe nem vehető, sem annak terhére ily célra kölcsön nem vehető. Ily kiadásokról a háztartási költségvetésben kell gondoskodni, illetőleg a kölcsön fedezéséről is csak a háztartási költségvetésben történhetik gondoskodás.

Ankét a bosnyák szilva ügyében. A boszniai és hercegovinai országos kormány közölte a tőzsde-tanácsal, hogy fontolóra vette, vajjon nem volna-e czélzerűbb, ha az aszalt szilvát ezentul csakis október elején bocsátáná az ottani piacokra, mert a tapasztalás szerint a, ma szokásos szeptemberi szállításkor a szilva még nem elég száraz s ebből különböző bajok erednek. Az országos kormány azonban nem hagyhatja figyelmen kívül azt a körülményt, hogy a zsidó ünnepek — amelyek alkalmával különösen Galicziában igen élénk az aszalt szilva kereslete — éppen a ma szokásos szilvaszállítási időszakba esnek s azt a kérdést intézte a tőzsde-tanács, nem kell-e attól tartani, hogy a szállítási idő kitolásával a boszniai és hercegovinai szilvakivitel ezen része veszendőbe megy. A tanács e kérdésben ismerni óhajtván a szakértők véleményét, e hó 16-ika délután 5 órára e tárgyban értekezletet hívott egybe.

Hol tartatnak méhészeti tanfolyamok. A földművelésügyi minisztériumtól vett értesülés szerint a következő helyeken fognak méhészeti tanfolyamokat tartani: a) Marosvásárhelyen a székelyföldi kirendeltség felügyelete mellett a földmivesgazdák számára május 14—31-ig, a lelkészeknek június 6—19-ig, a néptanítóknak július 5—22-ig és augusztus 2—19-ig husz-husz hallgatóval. b) Kalocsán a kalocsavidéki földmívelők és iparosok egyesületének felügyelete mellett május 14—31-ig, földmivesgazdák június 6—23-ig, iparosok és tanítók tanfolyamai július 5—22-ig. c) Kolozsváron az „Erdélyrészi méhésztársaság elnökségének felügyelete mellett május 14—31-ig, földmivesgazdák július 5—22-ig és augusztus 2—19-ig a néptanítók tanfolyamai. A kalocsai és kolozsvári tanfolyamok mindegyikére 34—34 hallgató lesz felvéve. Marosvásárhelyen a székelyföldi kirendeltség, Kalocsán és Kolozsváron pedig a felügyelő-egyesületek elnöksége intézik a felvételt. A tanfolyamokon a földmivesgazdák és az iparosok napi 2 korona, a lelkészek és a néptanítók napi 3 korona ellátási összegben részesülnek. Felvilágosítást és utbaigazítást a méhészeti felügyelő is ad. Hivatalt helyisége Budapesten a földművelésügyi m. kir. minisztériumban van.

Fizetéképtelenség a gabonátözsden. A gabonáraak esésének ma már áldozatja is volt a tőzsde. Rottenstein Sándor gabonahatáridő-ügynök, ki különben évek óta csak a saját számlájára, nagyban spekulált hozban és akiről tudva volt, hogy ezidő alatt 400 ezer koronát nyert össze, beszüntette fizetéseit. Az utolsó időben beállott árváltozás okozta nagy veszteségei folytán kénytelen volt haldéket kérni és minthogy angányszámúinak túlnyomó részét még tegnap lebonyolította, a fizetéképtelenség a mai üzletmenetére már nem volt semmi hatással. A rendezetlen tartozások összege körülbelül 80 ezer koronára rug.

Békés fordulat a pénzintézetek szervezkedésében. Az az ellentét, amely egyfelől a Mándy Lajos elnöke alatt álló vidéki pénzintézetek szövetség, másfelől a dr. Hantos Elemér kezdeményezésére alakuló és közel 200 fővárosi és vidéki pénzintézetet felölelő egyesülés között felmerült, Lukács László pénzügyminiszter kívánságára a mai nap folyamán békés megoldáshoz jutott. E szerint a pénzintézetek országos egyesülésének vasárnap megtartandó alakuló ülése bizottságot fog kiküldeni oly célból, hogy a két alakulat egyesíttessék. Az egyesülési tárgyalások vezetésére Lukács László pénzügyminisztert kérték fel, aki az új alakulás elnökségét vállalni hajlandónak is nyilatkozott.

Szmokingöltöny 40, prima selyem 45, Frakk, v. Ferencz József-öt. egészen selyem-béléssel 55 frt.

legismertebb angol-kelmékből, csakis mérték szerint, első-rangu kivitelben.

ZÉLINGER SAMU
angol készpénzrendszer
uri szabótermékben
IV. ker., Beiváros,

Magyar-u. 3., I. em. Kossuth Lajos-
utoza mellett. — Telefon 116—59.

A műhímzés nem ipari foglalkozás. Ismeretes, hogy a hímzés-munka a maga finomultabb és fejlettebb színvonalán igazi műipari jelleggel bír, mely élesen megkülönböztetendő a géphímzéstől vagy a sablon után készülő hímzésektől. Ezt a finomabb műipart többnyire jó nevelésben részesült, finom ízléssel bíró elszegényedett úri hölgyek fejlesztették háziiparilag s nem egy remekmunka került ily módon ki kezük alól. Annál feltűnőbb tehát, hogy most a bécsi fehérnemű-készítők egyesülete arra kérte az osztrák kereskedelmi minisztert, hogy ezt a műhímzést is nyilvánítsák ipari foglalkozásnak és kössék képesítéshez. Ez ellen a bécsi iparművészeti társulat, valamint az ottani kereskedelmi és iparkamara tiltakoztak, mire az osztrák kereskedelmi miniszter a kérelmet elutasította. Igen helyesen, mert ha iparigazolványt és képesítést követelnének a munkáért, éppen azokat vesztené ez a műipar el, akiknek virágzását köszönheti: az intelligens, elszegényedett lányokat és asszonyokat.

Milyen a vetés? Az O. M. G. E. tudósítói az általános mezőgazdasági helyzetet illetően április 14-iki kelettel jelentik: *Arad.* A gyenge tavaszi vetések szinylek a hideg szeleket. A gyümölcsfák virágznak. Az eső használt. A szőlők jól teleltek. *Baja.* A hét elején esett. Azóta hideg, szeles idő, éjjelenként gyenge fagygal. Az őszi vetések visszamaradtak. *A tavasziak szépen kikeltek,* de kicsinyek. *Debreczen.* Az időjárás hűvös, a hőmérséklet este és reggel 2 fokra száll le, az elmúlt héten egy napig tartó kiadós eső a vetésekre jó hatással volt. *Eszék.* Derűs, száraz és hűvös idő, éjjeli fagy. A mezői munka halad. *Győr.* Az időjárás változatos, de többnyire szép és napos. A vetések állása legnagyobb részben teljesen kielégítő, mintha tavaszi munka akadály nélkül végezhető. *A terméskitátások általában kedvezők. Kaposvár.* Az időjárás derült, hűvös, északi szelekkel. A múlt heti esapadék a kultúrára jó hatással volt. *Kassa.* Az időjárás zord, éjjel erősen fagy s ez a gyümölcsfákban máris károkat okozott. *A buza vetések kielégítőek,* a rozs a szelek következtében megrikkult. *A tavaszi vetések szépen kikeltek.* A szőlőkben folyik a munka. *Léva.* Az időjárás ismét hűvös és szeles, éjjeli fagyokkal, ami a gyümölcstermésnek kárt okozott. *Ez a gabonaművek fejlődését is akadályozza.* *Losonc.* Az időjárás kedvező, ugy az őszi, valamint a tavaszi vetések állása jó. *Nagyberek.* Az időjárás az egész héten borús és hideg volt. Tegnapelőtt mindenütt esett körülbelül 24 óráig. A tavaszi vetések az eső nagyon értett, amennyiben utána rozsda keletkezett. Ma kellemesebb tavaszias az idő. *Nagykanizsa.* A hét elején hűvös időjárás volt, melyet az utolsó napokban éjjeli erős fagy követett. A fagy leginkább az árpának ártott meg, a gyümölcsfáknál csak kevésbé. *Nagyszombat.* A múlt napokban kiadós eső volt, melyre szép, napos, meleg idő következett. *Az őszi vetések szépen állanak, a tavasziak szépen kelnek.* *Nagy-szentmiklós.* A múlt héten szép esendős esőnk volt, hétfőn fagyott, ma pedig dér volt. *Nagyvárad.* A múlt héten csütörtökön és pénteken kiadós esőnk volt az egész vármegyében, melyre a tavasziaknak és az ősziaknak egyaránt szükségük volt. *Nyíregyháza.* Időjárásunk a hét elején megváltozott, metsző viharos északi szél mellett a levegő a fagypontra hűlt le, kevés havazással. Az éjjeli dér a virágzó gyümölcsösökben nagy kárt okozott. Kevés kivétellel a tavaszi munkálatok bevégeztek. *Nyitra.* A vetemények csak lassan fejlődnek a hideg miatt. Az őszi vetések igen foltosak úgy, hogy ismét gyenge őszi gabontermésre számíthatnak a gazdák. *Kapások vetése folyik. Pancsova.* Gyönyörű állásu vetésekre a tegnapi kiadós eső jó hatással volt. Tegnap éjjeli fagyott. *Sopron.* Az időjárás állandóan hideg, néha éjjeli fagyokkal, a vetések fejlődésükben elmaradtak, a gyümölcsfák is nagyon szenvedtek. *Szatmár.* Hűvös, száraz időjárás miatt nagy szükség volna esőre. Az őszi vetések jól állanak, a tavasziak gyengén. Rétek és legelők igen lassan fejlődnek. *Temesvár.* Két napos meleg eső után derült időnk van, az ősziak jól állanak. *Temesvár.* Vinga járás. *Szeles, hűvös időjárás,* két hét alatt 18 mm. esapadékkal, *vetések állása szép.* *Tavasziak elvetve. Versecz.* Többzöri esőzés következtében a tengeri vetése megkezdődhetik, a többi tavaszi vetemény szintén szépen fejlődik. *Zalaegerszeg.* A múlt hét elején nagyobb mennyiségű esapadék esett. A hét közepén szeles, hűvös időjárás volt, melyre 12-én reggel 2 fokos hideg jött. A fagy a gyümölcsökben kárt tett. A fagnak kártétele a gazdaságban csak utóbb lesz megállapítható.

Agyagipari kiállítás a régi magyar termékekből. Báró Nyáry Albert kezdeményezésére mozgalom indult meg, hogy a régi nevesebb magyar fajanez, keményeserép és porcellángyárakban ké-

szült és fennmaradt munkákat egy magyar agyagipari kiállítás keretében kemutassák.

A „Honi Ipar“ legújabb száma igen bő és változatos tartalommal jelent meg. Sasváry Armin a magyar ipar térfoglalását Boszniában, dr. Onnertz Pál, a kerfeldi textiliskola volt tanára egy magyar textilkísérleti átlomás létesítésének kérdését tárgyalja. A lap felelős szerkesztője, Sugár Ottó a papzipar aktuális kérdéseit világítja meg. Szurdai Weiss Róbert a pamutipar, Holzer Sándor a női konfekcióipar viszonyairól értekezik, Radnay Károly pedig annak ipari szempontból káros hatását fejtegeti, hogy a székesfőváros kezé alatt a koksztövevények lényegesen felemeltek. Bó szociálpolitikai, gyáralapítási, közszállítási és hirovat zárja be a tartalmas számot.

A Generali újabb házvétel. A Generali Biztosító Társaság 2.500.000 koronáért megvette a Fiume város közepén fekvő „Chinozza“ házcsoportot. A társaság a főépület és az ezzel kapcsolatos palotát jelenlegi állapotában óhajtja meghagyni, míg a többi házakat lebontatja és helyettük modern bérházakat építtet.

Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

Huszonöt ezer koronát nyert: 1010.
Tíz ezer koronát nyert: 91507.
Ötezer koronát nyertek: 475 56306 107081 109955.
Kétezer koronát nyertek: 5441 12452 15282 20323
23704 31648 43225 43540 49130 65209 71437 74107
77340 77708 82543 83144 85029 102794.
Ezer koronát nyertek: 4959 5074 7203 10318
12859 14993 15854 16882 17995 17677 19244 21562
24784 26617 26690 32690 38207 34607 37157 37767
44876 45556 49628 51915 52179 55378 63674 64931
65949 66149 74566 80608 82596 93618 83654 86213
87899 93762 98392 98408 104416 107617 108207.
Ötszáz koronát nyertek: 115 2708 2848 5148 5836
9594 12368 13165 14814 15123 15995 18195 27032 28751
29047 30917 30884 31152 32750 37263 42023 43555
45213 45832 48291 508046 51143 54355 45213 45832
48291 50846 51143 54355 45213 45932 48291 54355
54517 55843 56456 56456 56510 59543 61899 63265
66296 72854 73854 73524 80167 82470 84016 84767
85105 85406 92954 94679 94656 95331 95599 96093
97942 99189 101593 103805 107045 107644 109088.

Kiss szerencsés Nagy! Az osztálysorsjáték mai húzásán a 10.000 koronás főnyereményt a 91507 számú 8/8 osztálysorsjegyre Kiss Károly és Társaság bankrészenyrtársaság (Budapest, Kossuth Lajos-utca 13. sz.) szerencsés vevői nyerték.

Mint a 100-ik főnyereményt a 25-ik sorsjátékban a *Bank Bank Budapest*, Andrassy-ut 60. a 25.000 koronás főnyereményt ma a 1010 számú sorsjegyre kifizette szerencsés vevőinek. Ergo *Bank* sorsjegye Bank!

Az osztrák-magyar államvasut osztléka. Bécsben az osztrák-magyar államvasutársaság egyesület igazgatótanácsának mai ülésén megállapították az 1909. évi zárlatot és elhatározták, hogy javasolni fogják a közgyűlésnek, hogy az összes osztléket részvényenként 33 frankban állapítsa meg, úgy, hogy a július 1-én esedékes szelvényt 20 és fél frankkal váltsák be, valamint, hogy a fennmaradó 4.742.455,86 korona maradványt új számlára vigyék át.

Vasutigazgatók értekezlete. A vasutigazgatóknak szokásos értekezletét tegnap tartották meg Grázban. Résztvettek az értekezleten a m. kir. államvasutak részéről dr. Kiss és Darvas igazgatóhelyettesek, a cs. kir. szab. déli pályára társaság magyarországi igazgatósága részéről lovag bárdányi Bröm Miksa miniszteri tanácsos, vezérigazgatóhelyettes, a cs. kir. szab. kassa-oderbergi vasut részéről rutkai Ráth Péter udv. tanácsos vezérigazgató helyett dr. Hauser Adorján igazgatóhelyettes és végül az arad-csanádi vasutak részéről Fábry igazgató.

Az Első Magyar Biztosító Társaság forgalma. Az „Első Magyar Általános Biztosító Társaság“nál 1910. év március havában 9.231.206 korona tőkérel szóló életbiztosítási ajánlat nyújtott be, melyből 7.905.756 korona biztosítási tőkérel szóló ajánlat kötvénykiállítás által intéztetett el. 1910. év január elsejétől 25.160.776 korona tőkérel szóló életbiztosítási ajánlat lett heterjesztve és 21.762.728 korona tőkérel szóló kötvény lett kiállítva. A folyó év január elseje óta bekövetkezett halálesetek folytán 1.098.248 korona biztosítási tőkérel szóló kár lett bejelentve. Múlt év december 31-dikével 470.342.199 korona biztosított tőkérel és 1.488.704 korona életjáradékról szóló 133.857 darab életbiztosítási kötvény volt érvényben, melyre 128.824.523 korona gyűjtött díjtartalék van kimutatva. Életbiztosítási károk címén az 1909. évben 4.791.258 korona lett kifizetve, míg a társaság alapítása óta (1857) az évente közzétett kimutatások szerint, az összes biztosítási ágazatban előfordult károkért 509.879.498 korona összeg fizettetett ki.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ I. AJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonátőzsde.

Budapest, április 15.

A készáruipiaczon ma is kifejezetten lanyha volt az irányzat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak, keveset vásároltak és rossz árakat ígértek. Mivel az eladók sem erőltették a dolgot, csak jelentéktelen forgalom fejlődött ki, amelynek a folyamán a leg 300 q buza kelt el a tegnapiaknál 20 fillérrel olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 13.39 korona volt 79 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 13.15 korona 77 kilós pestvidéki buzáért. Egyéb gabonaművek közül a rozs 5 fillérrel olcsóbb, a tengeri 2 és fél fillérrel drágább, a többi változatlan. Forgalomba került: 500 q rozs 8.30 koronás áron és 100 q zab 7.40 koronás áron. A határidőpiazcon a mai üzlet fűlsiketítő lármában indult meg. Az októberi buza 5 fillérrel a tegnapi zárlaton alul 10.71 koronán indult, pár pillanat alatt 10.65-ig tovább csökkent nyomban 10.80-ig szökött fel és újra 10.72-ig ment vissza és mindez az első negyedórán ment végbe. A májusi tengeri körül szintén igen élénk volt a mozgalom, amit ennél a cikknél inkább az idézett elő, hogy a rendkívül leszorított kursusa mellett igen sürgős kereslet támadt, aminek folytán 5.76 koronás kezdő kursusa gyorsan 5.88 koronáig szökött fel. Az áprilisi ügyletekre ma csak 4000 c buzát, 3500 q rozsot és 11.000 q zabot jelentettek be folyó hónap 20-iki szállításra, ami azonban, különösen az áprilisi buza árfolyamára, nem gyakorolt oly kedvező hatást, mint amint a csekély felmondástól várni lehetett volna. A tegnapi zárathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az áprilisi buza huszonkilenc fillérrel, a májusi buza tizenhat fillérrel, az októberi buza hat fillérrel, az áprilisi rozs egy fillérrel, az októberi rozs két fillérrel, az áprilisi zab nyolcz fillérrel csökkent ellenben a májusi tengeri hat fillérrel emelkedett.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 500 q 79 k, 500 q 79 k 26.78 K, 450 q 79 k 26.60 K, 300 q 79 k 26.50 K, 150 q 78.5 k 26.50 K, 300 q 78 k 26.40 K. fel.
Pestvidéki: 100 q 77.5 k 26.45 K, 100 q 77 k 26.30 K.
Bánsági: 500 q 80.5 k 26.40 K.
Felsőmagyarországi: 150 q 80 k 26.50 K.
Rozs: 500 q 16.60 K ab Bpest kocsira,
Zab: 100 q 14.80 K kpf.

Az árak 100 kilogrammonként, koronaértékben értendők.

A készáruüzlet jegyzéke a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	26.10—26.40
"	76	—	80	26.45—26.95
"	77	25.80—26.	81	—
"	78	26.—26.20	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	25.90—26.20
"	76	25.30—25.60	80	26.30—26.80
"	77	25.65—25.90	81	—
"	78	25.80—26.	82	—
Pestvidéki	75	—	79	25.90—29.60
"	76	—	80	26.30—26.80
"	77	25.65—25.90	81	—
"	78	25.80—26.10	82	—
Bánsági	75	—	79	26.—26.80
"	76	—	80	—
"	77	25.70—25.95	81	—
"	78	26.—26.15	82	—
Bácskai	75	—	79	26.10—26.40
"	76	25.30—25.65	80	—
"	77	25.7—26.	81	—
"	78	25.95—26.30	82	—
Rozs I-rendű új	—	—	—	16.90—17.—
" középminőségű új	—	—	—	16.80—16.90
Arpa takarmány I-rendű	—	—	—	13.10—13.20
" II-rendű	—	—	—	12.80—13.—
Zab I-rendű	—	—	—	15.—15.40
" II-rendű	—	—	—	14.50—14.90
Körpa	—	—	—	—
Köles	—	—	—	—
Tengeri belföldi új	—	—	—	12.05—12.15

A határidőpiazcon köttetett:

Délelőtt:

Előforduló kötések (50 kg.-ként) 1910-re:

Buza apr. 12.80—12.82—12.60—12.64—
Buza májusra 12.61—12.62—12.56—12.71—12.54—
Buza októberre 10.71—10.65—10.80—10.68—10.70

Rozs áprilisra 8.12—8.11—8.20 ————
 Rozs októberre 8.12—8.28—8.24 ————
 Tengeri májusra 5.76—5.89—5.85 ————
 Tengeri júliusra 5.99—5.96—6.07—6.02 ————
 Zab áprilisra 7.4—7.05—6.92—6.94 ————
 Zab októberre 6.58—6.59—6.55

1 óra 30 perces zárulások:

Buza áprilisra	12.64—12.65
Buza májusra	12.54—12.55
Buza októberre	10.70—10.71
Rozs októberre	8.22—8.23
Tengeri májusra	5.81—5.85
Tengeri júliusra	6.03—6.04
Zab áprilisra	6.94—6.95
Repcze augusztusra	13.70—13.80

Budapesti gabonaforgalom.

1910. április 13-tól 1910. április 14-ig.

Érkezett	Elszállított	méter mázsa
Buza	14490	—
Rozs	245	1760
Arpa	422	—
Zab	17838	8020
Tengeri	22043	14168
Liszt	—	15686
Korpa	—	4908

Értéktőzsde.

A kedvezőtlen pénzügyi helyzet dacára a tőzsde elég szilárd volt a szilárd irányzat a bankkamatlábemelések elmaradásával állandó jellegű látszik öltetni. A mai forgalomban a két hitelrészvény kissé legyengült. A Magyar Hitelrészvény a zárhatóságok 819 koronáról másfél koronával alacsonyabb árfolyamhoz jutott, az Osztrák hitelrészvény is alacsonyabban zárult. A Jelzálogbank részvényei bécsi vásárlásokra négy koronával emelkedtek. Az élénk érdeklődés még az utótőzsdén is kiterjedt a Magyar Jelzáloghitelbank részvényeire s a spekuláció folyton vásárolja ezeket a papirokat. A helyi értékek piacán a két helyi közlekedési vállalati részvény mutatott némi javulást a mai nap folyamán. A járadékpiac is valamivel szilárdabb. Kötöttet: Hazai bank 288—289 koronán, Kereskedelmi r.-t. 724—726—725 koronán, Magyar takarékpénztárak központi Jelzálog bankja 224.50 koronán, Egyesült tégl- és cementgyár elsőbbségi 343—347—345 koronán, Egyesült tégl- és cementgyárak törzsrészvény 328—330—327 koronán, Salgó 630—640—638.50 koronán, Danubius 389—392 koronán, Ujlaki 404—405—404 koronán, Drasche 590—588 koronán, Agrárbank 466 koronán.

Az előtőzsdén előfordult kötések:
 Osztrák hitel 666.25—667.50—667.25, Magyar hitel 818—817.25—819.75—819, Államvasút 750.50—750.75, Jelzálogbank 474.50—473.75, Városi villamosvasút 355—355.50—354—355, Közuti 709.25—707.25—710.50, Magyar koronajáradék 92.65 K.

A déli tőzsdén előfordult kötések:
 Osztrák hitel 667.50—668.50—668, Magyar hitel 819.25—818.50, Államvasút 750.50, Jelzálog 474—474.50, Közuti 710—711, Városi villamosvasút 352—353 ex 5 K. szelvény.

Utótőzsde délután 4 órakor:
 Osztrák hitel 667.25, Magyar hitel 817.25, Államvasút 749, Jelzálog 481.50, Leszámitoló 541, Rimamurány 662, Városi 352.50, Közuti 711.

Bécsi gabonátőzsde.

Bécs, április 15. (Saját tudósítónktól.) Az alacsonyabb árjegyzések kapcsolatban az enyhe időjárással és mert egy budapesti fizetésképtelenné vált gabonacéggel bukása következtében nagyobb exekuciók állottak be, erős lett a lanyhaság a piacon és a gabonák jelentékenyen hanyatlottak. Különösen búzában volt lényeges az áreszkénés, de minthogy lisztben a forgalom majdnem egészen szünetelt és a malmok semmit sem vásároltak, tehát forgalom nem fejlődhetett ki. Buza árvesztésége 20 fillért tett ki, arpa és zab is hanyatlott, ausztriai arpa tartott volt, tengeri pedig arra a hamis hírre, hogy Anglia számára nagyobb exportvásárlás történt, még kellemes irányzatot követett.

Jegyzetett buza: tiszavidéki 14.05—14.35, bánási 13.85—14.15, mosoni és győri 12.90—13.25, tótfelvidéki 12.85—13.30, délvasuti 12.90—13.40, marchfeldi 12.65—13.05, orosz 13.25—13.90.

Rozs: tótfelvidéki 8.90—9.15, csepeli 8.90—9.10, pestmegyei 8.90—9.15, délvasuti 8.85—9.05, különféle magyar 8.80—9.05, osztrák 8.75—9.20.

Arpa: morvaországi 7.75—8.45, marchfeldi 7.30—7.50, bécsvidéki 7.30—7.60, csepeli 6.70—7, tótfelvidéki 6.40—8, győri 6.70—6.90, délvasuti 6.80—7.70, északmagyarországi 6.40—7, maláta 6.70—6.90, takarmány 6.25—6.70.

Magyar tengeri 6.20—6.50, Cinquantin 8.45—8.85, Magyar zab 7.50—80.5, válogatott 8.05—8.40, osztrák 7.45—7.80.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, április 15. A tegnapi szilárd irányzat a mai előtőzsdén is érvényben maradt de nagyobb forgalom csak Skoda-részvényekben fejlődött ki, amelyek eleinte 5 koronával emelkedtek, később azonban nem voltak képesek teljesen megtartani árfolyásukat. Korlátok közt Poldikohó értékei 25 korona javulást tüntettek föl. Dohányrészvény is emelkedett, a forgalom egyebekben csendes volt. A déli tőzsde megnyitáskor szilárd maradt az irányzat, de a forgalom csak szűk határok között mozgott. Később csendes lett a piac magatartása, mert Berlin kedvetlen irányzatot jelentett és helyi realizációk állottak be Államvasuti részvényekben, amely körülmény lehangolólag hatott. Csak déli vasuti részvények javultak berlini arbitrage-vásárlásokra és a 3 százalékos délvasuti elsőbbségek is emelkedtek.

Tizenegy órakor: Osztrák hitel 667.50, Magyar hitel 819, Laenderbank 492.50, Union 595.—, Bankverein 542.25, Államvasút 740.50, Délvasút 119, Alpesi 737.50, Skodarészvények 375.50, Török sorsjegy 242.25, Magyar koronajáradék 92.60 K.

Egy óra 30 perceskor: Osztrák hitel 667.50, Magyar hitel 819, Anglo 315.25, Bankverein 542.25, Osztrák földhitelintézet 1190, Union 595.50, Államvasút 748.50, Délvasút 122.50, Dunagőzhajózás 1120, Alpesi 738, Rimamurányi 661.50, Orosz járadék 102.90, Török sorsjegy 242, Lloyd 583.—, Dohányrészvény 412, Skoda 373, 3 százalékos déli vasuti elsőbbség 274.50 K.

Bécs, április 15. (Magyar értékek zárata.) 4 százalékos aranyjáradék 118.8, Tiszai és szegedi köles-sorsjegy 158.—, Magyar hitelbank részvény 817.25, Magyar leszámitoló és váltó részvény —, Rimamurányi 662.50, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 441.—, Magyar koronajáradék 92.55, 4 százalékos magyar földterem. kötvény —, Magy. nyerem.-köles. sorsjegy 226.50, Kassa-Oderbergi Vasutársz. —, Magyar jelzálogbank 478.—, Magy. kereskedelmi bank —. Az irányzat szilárd.

Bécs, április 15. (Osztrák értékek zárata.) 4 százalékos papírjáradék 94.65, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 117.7, 1860-as sorsjegy 171.—, Osztrák hitel-sorsjegy —, Angol-osztrák bankrészvény 314.0, Bécsi Bankverein 541.25, Osztrák magyar bank —, Déli vasút 121.1, Dunagőzhajózási társ. 1126 — Dohányrészv. 411.50, Cs. k. arany (vert) 1138.—, Német bankv. 117.47, Osztr. Lloyd 580.— 4.2 sz. ezüst jár. 94.6 — 98.70, Osztr. koronajáradék 94.6, 1864-es sorsj. 330.50, Osztrák hitelintézet részvény 667.—, Union-Bank 595.50, Osztrák Landerbank 492.50, Osztrák-magyar államvasut 748.50, Elbavölgyi vasut —, Alpesi részvény 7.8.—, 20 frankos 19.11. Londoni váltóár 240.65, Lipótkohó 543.—, Török sorsjegy 241.65.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, április 15. (Értéktőzsde.) Csatlakozván a szilárdabb newyorki jegyzésekre és a pénzügyi viszonyok javulására, a mai tőzsde összirányzata szilárd volt, amihez az aczélműszövevény kedvező kimutatása és a rajna-vesztfáliai szénszindikátus megnövekedett eladási üzlete is hozzájárult. A spekuláció azonban változatlanul tartózkodó volt. Nagyobb és állandó érdeklődés csak a varsó-bécsi vasut és orosz bankok iránt mutatkozott, míg a többi értékekről azt lehet mondani, hogy jól voltak tartva. Bányáértékekben csak futólag volt nagyobb üzlet boroszlói vasárak emelkedése hatása alatt és a nagyobb forgalom főleg a Laura-kohó és a felső-sziléziai vasutszükségleti cikkeket gyártó részvénytársaság értékeiben fejlődött ki. Kedvezőbben jegyeztek déli vasuti és ottavi bányák. Az utolsó üzletórában az irányzat bágyadt londoni irányzat-jelentések hatása alatt gyöngyült. Az utótőzsde nyugodt képet mutatott. A készáruipiac ipari értékei nem voltak egyenletes irányzatúak, különösen a vaggongyárak részvényei voltak gyöngyösek. Napi pénz 3, magánkamatláb 3¼%.

Berlin, április 15. Zárlat. (Saját tudósítónktól.) Zárlatkor jegyezték: 4.2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 100.20, osztrák hitelrészvény 209.10, Déli vasut 21.80, orosz bankjegyek 216.45, 4 százalékos új orosz kölesön 90.40, Disconto. Commandit 180.40, Dinamittruszt 184.30, Harpeni 197.30, Unifikált török járadék 95.—, 4.2 százalékos ezüst jár. 94.60, 4 százalékos magyar aranyjáradék 95.60, Magyar koronajáradék 92.90, Osztrák-magyar államvasut —, Bécsi váltóár 50.50, Olasz járadék —, Ált. villamos-sági Edison 266.—, Gelsenkircheni 207.60, Laurakohó 212.50.

Frankfurt, április 15. Zárlat. 4.2 sz. osztrák papírjáradék —, 4 sz. osztr. ar.-jár. 100.15, Magy. ar.-jár. 95.70, Osztr. hitelint. részv. 209.—, Osztrák-magyar államvasut 160.70, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 244.60, Bécsi Bank-

verein 187.45, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcson 78.—, 4.2 százalékos ezüstjáradék 91.60, Osztrák koronajáradék 91.75, Magyar koronajáradék 92.85, Osztrák-magyar bank 127.80, Déli vasut részvény 21.90, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 85.25, Párisi váltóár 81.16, Union bankrészv. 179.25 Alpesi részv. —.

Hamburg, április 15. (Zárlat.) 4.2 százalékos ezüst járadék 93.50, 1860. sorsjegy 174.—, Déli vasut 21.60, 4 százalékos aranyjáradék 99.75, Osztrák hitelrészvény 209.10, Osztrák-magyar Államvasut —, Olasz járadék 104.40, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 95.60.

London, április 15. Angol consol 81½.

Paris, április 15. (Zárlat.) 3 százalékos francia járadék 98.85, Osztr. aranyjáradék 100.35 Magyar aranyjáradék 98.75, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 56. 3¼ százalékos Olasz járadék 107.80 Déli vasuti elsőbbségi kötv. 291.—, 5 százalékos marokkói járadék 525.—, 4 százalékos 1890. román kölc. 96.45, 4 százalékos amort. román jár. 1905. 92.40, 5 százalékos orosz járadék 106.40, 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 100.—, 4 százalékos spanyol jár. 96.50 4 százalékos unifikált török jár. 94.55, Török sorsjegy 219.—, Török dohányrészvény 438.— Osztrák földhitelintézet 1278. Osztr. Landerbank 520.— Magyar jelzálogbank 500.—, Banque de Paris 1804, Banque Ottomane 724.—, Osztrák-magyar Államvasut 806.—, Déli vasut 128.— Meridionalvasut 707.—, Hartman gépgyár 586.— Rio Tinto 19.38, Suererie d'Egypte 75.—, Tula 366. Uríkányi közsén 202, Chartered 49.25, De Beers 486.—, East Rand 136.—, Jagersfontein 236.—, Trans. Land Comp. 86.25, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.25, Váltó német piacokra (rövid) 1 3/8, Váltó Bécsre (rövid) 104.81 Váltó Belgiumra (rövid) 7/16, Olasz aranyváltó rövid 1/16, Váltó Svájcra (rövid) 1/8, Csekk Londonra 252.55, Magánkamatláb 1½.

Üzleti tudósítások.

Vásárcsarnok.

— Hivatalos tudósítás. —

Április 15. **Marhalus.** Helybeli első minőségűek hátulja 1.30—1.40, eleje 1.04—1.12. A másodrendű eleje 0.92—1.00, hátulja 1.04—1.20. A vidéki elsőminőségű hátulja 0.96—1.08, eleje 0.70—0.80. A másodrendű hátulja 0.70—0.88, eleje 0.60—0.64.

Borjúhús. Helybeli őlési, bérben 1.00—1.32, vidéki 1.00—1.20. Juhhús. Helybeli I. rendű 1.00—1.04, II. rendű 0.80—0.96. Bárány. Őlést, bérben, első minőségű 0.92—1.04. Sertés. Helybeli elsőrendű szalonnával 1.68—1.70, másodrendű szalonnával 1.60—1.64. Vidéki szalonnával, első minőség 1.48—1.56, másodminőségű 1.40—1.48. Szalonna nélküli első minőségű 1.60—1.62, másodminőségű 1.54—1.58.

Nyers sonka 1.68—1.80. Füstölt sonka 2.20—2.40. Szalonna olvasztani való 1.72—1.76, füstölt 1.68—1.80, paprikás 1.76—1.80, sózott táblás 1.60—1.66. Helybeli disznózsír 1.90—1.94, új szalámi 3.80—4.00 kilónként.

Baromfi. Rántani való csirke 1.60—2.60, sütni való 2.90—4.00, tyúk 3.60—5.00, sovány ruca 5.20—6.40, sovány pulyka 9.00—11.00 páronként.

Vágott baromfi. Csirke 1.40—2.40 darabonként, ruca 1.70—1.80, liba 1.60—1.80, pulyka 1.40—1.80, libamáj 3.00—7.00 kilónként.

Vadak. Szalonna darabja 3.40—4.00, 62 egészben 1.80—2.00, vadruca 2.60—3.00. Halak élve. Harses 3.26—3.20, csuka 2.40—2.80, ponty 2.40—2.80, pisztráng 14.00—16.00, kecsge 8.00—8.00, apró kevert hal 1.60—2.00. Halak jegyve. Harses 1.60—2.40, csuka 1.00—2.00, ponty 1.40—1.80, fogas 2—2.40 kilónként.

Teavaj 2.60—2.90, köpült 2—2.20, Tehénturó 0.24—0.36 kilónként.

Tojás. Száz darab teatojas 5.60—6. 1440 darab friss erdélyi tojás 66—68 korona.

Zöldség. Vöröshagyma 4—11. Sárga burgonya 8—9. Fehér 5—5.80. Rózsa 4—5.60. Kifli 8—16 korona métermázsánként.

Gyümölcs. Almafélék 24—30. Körtefélék 40—80. Apró keményhéjú dió 36—50. Olasz mogyoró 84—100 korona métermázsánként. 100 drb messinai narancs 5—8 korona.

Fűszerek. Szegedi paprika 220—300, Pergettett méz 90—100 K métermázsánként.

Budapesti szurómarhavásár.

Április 15. Felhajtott 1973 drb első borjú, 151 drb első bárány, mely eadatlanul maradt. Árjegyzések: Elsőrendű első borjúkért 84—92 fillérig, kivételesen 94—96 fillér, közepminőségű első borjúkért 70—82 fillérig kilogrammonként (levonás nélkül). Az irányzat lanya volt, az árak 8—10 fillérrel kgrkint esőkentek.

Sertéskonsumvásári jelentés.

(A székesfehérvári állatvásár és közbárhíd igazgatósága.) Április 15. Előző napi eladatlan maradvány 587 drb sertés, 51 drb süldő. Mai felhajtás 1061 drb sertés, 4 drb süldő, összesen 1642 drb sertés, 55 drb süldő. Eladatott 1127 drb sertés, 19 drb süldő. Mai maradvány 575 drb sertés, 36 drb süldő.

Következő árak jegyezték: Zsirsertés: Oreg I. rendű 350 kilogrammon felüli ételsúlylevonással 154—156 fillér, II-odrendű 280—350 kilogrammig ételsúlylevonással 148—154 fillér, fiatal nehéz 300 kilogrammon felüli ételsúlylevonással 160—176 fillérig, fiatal közép 220—300 kg.-ig ételsúlylevonással 162—178 fillérig, fiatal könnyű 120 kilogrammig ételsúlylevonással 168—180. Husserítés, belföldi süldő 140 fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsúlyban értendők. A vásár irányzata közepes. Az árak változólanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 15. —

Kinevezések. A földmívelésügyi miniszter a ménesbirtokok és a gödöllői koronauradalom gazdasági tisztviselőinek létszámában Szilágyi Elemér II. oszt. gazdasági intézőt a VIII. fizetési osztályba ugyancsak II. oszt. gazdasági intézővé, Burg Dezső gazdasági ellenőrt a IX. fizetési osztályba III. oszt. gazdasági intézővé, Czeglédy Ákos gazdasági segédintézőt a X. fizetési osztályba gazdasági ellenőrré és Kovács Géza gazdasági gyakornokot a XI. fizetési osztályba gazdasági segédintézőt;

a vallás- és közoktatásügyi miniszter Pünköszt József inaktekli közszéki elemi iskolai tanítót az ördögkeresztúri állami elemi népiskolához rendes tanítótá; a nagyváradi törvényszék Lapusteán Vazul magyar-csékői görög-keleti lelkészét a magyar-csékői járásbíró-sághoz állandó o'h tolnácsá névezte ki.

Megerősítés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Waigandt Anna nagybányai állami polgári iskolai igazgató-tanítónőt igazgatói minőségében megerősítette.

Athelyezések. Az igazságügyminiszter Bozóky János szolnoki törvényszéki és Papp János kunszentmártoni járásbírói irnokokat kölcsönösen;

a zombori törvényszék elnöke Kuntich Mihály apatini járásbírói hivataláigát a zombori törvényszékhez helyezte át.

Névmagyarosítás. A belügyminiszter Hinterreiter Ádám István bajai lakos saját, valamint Béla, Etelka és Aranka nevű kiskoru gyermekei Hajnára, Kohn József monori lakos Kőszegre, kiskoru Schlesinger Hugó, Margit Erzsébet, Tibor és René ungvári lakosok Sándorra, Staub Armin székesfehérvári lakos Szántóra, Rosenberg András budapesti lakos Rónaira, kiskoru Klein Ernő besztercebányai lakos Bárdosra, Mitterpach Sándor zólyombrezói lakos, valamint István Kálmán, Julia és Vilma nevű kiskoru gyermekei Magvasira, kiskoru Neumann Samu kósi lakos Nagyra, kiskoru Sztrmen Lajos csepeli lakos Szirtesre, Löw Izidor szabadtéri lakos Lászlóra, Hajduska Sándor csurogi lakos Hajdura, Moskovitz Ignác eperjesi lakos Molnárra, Weisz Jakab Jenő jászberényi lakos, valamint Mária Magdolna nevű kiskoru gyermeke Balasára, Klein Rezső miskolci lakos Kárpátira, kiskoru Haus Béla kaposvári lakos Hantosra, Weisz Izidor izsáki lakos Fehérre, Lederer Dezső budapesti lakos Timárra, kiskoru Mandl Sámuel és Jenő budapesti lakosok Molnárra, Czumbil Ignác budapesti lakos család nevének Cserényire kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. A lugosi pénzügyigazgatóság kerületében szemlési fővigyázói és 24 vigyázói állásra két hét alatt, a temesvári pénzügyigazgatóság kerületében két pénzügyőri szemlési állásra két hét alatt, Pancsova város főispánjánál városi pénztárosi állásra április 25-ikéig, a lugosi pénzügyigazgatóság kerületében levő bozovicsi adóhivatalnál megüresedett adóhivatali pénztárosi állásra két hét alatt, a máriaradnai adóhivatalnál megüresedett ellenőri állásra két hét alatt, az alsókubini adóhivatalnál ellenőri állásra 14 nap alatt, a marosillyei adóhivatalnál adótitási állásra két hét alatt, a dicsőszentmártoni járásbírósnál telekkönyvezetői állásra két hét alatt lehet beadni a pályázatokat.

Aggság ellen
Dr. Hommel-féle Haematogen!
Óvás! a Dr. Hommel nevet hangsúlyozni kell!

IDŐJÁRÁS.
Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:
Hazánkban az idő tegnap is száraz maradt, a hőmérséklet országszerte tovább emelkedett és 2-6 fokkal volt magasabb a normálnál; a maximum az ország nyugati és déli részein több helyütt 22 fok C., a minimum Botfalun 1 fok C. volt.
Tegnap déltájban távoli földrengést jeleztek a temesvári műszerek.

Prognózis a következő huszonnégy órára:
Igen enyhe idő várható, nyugaton elvéve esővel. — (Sürgöny-prognózis: Enyhe, nyugaton elvéve csapadék.)

Table with columns: Állomás, Légnyomás mm. 700 +, Hőmérséklet Celsius szerinti, Szélirány és sebje, Felhőzet, Csapadék mm., Hőmérséklet max. min.

„EGYETERTÉS”
politikai napilap.
Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

VIZALLÁS.
Apr. 14 Apr. 15.
Apr. 14 Apr. 15.
Table with columns: Víz, m. térség, m. térség, Apr. 14 Apr. 15.

Rendelésszerűen készült
felöltők
40 koronától
angol sacco-öltönyök
50 koronától
kezdve kaphatók első-
rangú kivitelben
Deutsch F. Károly és Társánál
Budapest, IV., Ferenciek-tere 2

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE
Table with columns: Mai záró árfolyam, Mai záró árfolyam, mai záró árfolyam.

KÜLÖNFÉLÉK.

Egy királyi halála évfordulóján.

Élőknek szóljon minden diadal,
Halottat érijen: szegény, gáncs, salak,
Az élők talpát nyalják okosok,
Magam dicsértem csak a holtakat.

Hisz' téged is, te, egy magyar királyfi
Tragédiába illő végedért,
A nyelvélő, pletykáló embereknek
Milyen sok undok, mérges nyála ért.

Ami szívednek szentség volt talán —
S melyért meghaltál — az a szerelem
Csodás fenségét, óh hogy elveszté
Méregbe mártott emberrnyelvken.

Királyi vérről ember mertél lenni,
E bünt halálot sem moshatta le;
Megrágmalmazva szállt az utra lelked
S megbélyegezve fokszel odale'

Emlékedet halottrabló hiénák,
Hatalmasokrak hízogó ebek
Kiásák újra s terítékre hozzák
Örökre hallgató, nagy szívtedet.

Régen kihült szíved sebén vájkálnak,
Holtnak nem fáj, élőknek jól esik —
S bus sorsodon, te szívbeteg királyfi,
Csak szívbeteg poéta könnyezik...

Vértessy Gyula.

(Az angol király lóversenygyeréségei.) Edvárd király tudvalevőleg nagy versenyistállót tart fenn és lovaival részt vesz minden nagyobb angol versenyen. Abban az időben, amikor VII. Edvárd még walesi herceg volt, a lovai csak mérsékelt sikereket tudtak felmutatni. 1893-ban lóverseny-díjakban csupán 7440 koronát nyertek VII. Edvárd lovai, 1894-ben azonban már 70.000 korona volt a turfnyereség és azontul állandóan nagy díjakat vittek el a király lovai. 1895-ben 165.000 korona, 1896-ban pedig 536.000 korona volt az összes nyere-

ség. A következő három évben valamivel kevesebb volt a nyereség, 1900-ban azonban 586.500 koronára emelkedett a nyert díjak összege és ez volt egyszerűen az elért legnagyobb évi nyereség. Amióta király lett VII. Edvárd, azóta a lovai mintha kevésbé jól futnának. 1904-ben csak 18.000 koronát nyertek díjakban a király lovai, 1906-ban és 1907-ben valamivel többet szedtek össze, 1908-ban 80.000 koronát, 1909-ben pedig 380.000 koronát nyertek a király lovai. A versenyistállóban Marsh Richárd, a király trénera a legnagyobb ur, aki már régóta gondozza a nevezetes istállót és akinek maga a király is hizeleg. Az elért sikert nagyrészt a tréner kiváló szakértelmének köszönhető és azért Edvárd király már számos kitüntetésben részesítette trénerjét, az angol turfban pedig ő a legfontosabb személyiség.

(A portorói Frangepán-kastély.) Immár két esztendeje, hogy a jezsuiták elhagyták a Fiume közelében levő portorói kolostorukat. A történeti nevezetességű épületre, amely hajdanta a Zrinyiek és Frangepánok tulajdona volt, azóta vevőt kerestek. A kikötő bejáratánál emelkedő hatalmas épületet egy magyar konzorcium akarta megvásárolni, de az alku nem jött létre. Később arról beszéltek, hogy gróf Apponyi Albert volt vallás- és közoktatásügyi miniszter állampénzen fogja megvásárolni a kolostort, ahol gyermekszanatóriumot szándékoznak létesíteni. A portorói Frangepán-kastély azonban nem került állami kézbe. Most a fumei „Novi List” azt írja, hogy a jezsuiták volt kolostorát spekuláció céljából Zanella Richárd, Fiume volt országgyűlési képviselője és Hering Arthur fumei építési vállalkozó vette meg 207.000 koronáért. Az üzletben a — nevezett lap szerint — a fumei kereskedelmi bank is érkelve van, amely 176.000 koronát bocsátott rendelkezésre. A régi Frangepán-kastély tulajdonosai, a „N. L.” szerint, az épületet már megvételre kínálta a magyar kormány, mely azonban még nem nyilatkozott ebben az ügyben. A horvát országos kormány szintén kapott ajánlatot a konzorciumtól, de a kastély megvételére nincsen pénze.

— Akár önök, akár más valaki vásárolta meg a kastélyt — jelentette ki Amrus bányahelyettes az új tulajdonosoknak — az egyre megy. Még sem tudják azt onnét elvinni. A kastély azért csak továbbra is Horvátországban marad.

Supilo lapja heves támadást intéz ezért a cinikus kijelentésért Amrus ellen és nagy veszedelmet lát abban, hogy a báni kormány idegen

kézre engedte jutni a történelmi nevezetességű kastélyt. A „N. L.” szerint a magyar konzorcium tulajdonába átment kastélyt magyar nemzeti célok szolgálatára fogják felhasználni. A kolostor egyik szobájából ki akarják venni a falba illesztett mozaik képet és azt a British Muzeumnak akarják eladni, amely nagy árt ígért érte. A „N. L.” végül azt kívánja, hogy a horvátországi emlékek és műkincsek védelmére Olaszországhoz hasonló szigorú intézkedést léptessenek életbe, amely utját állja annak, hogy idegen és főképpen a magyarok kezébe jussanak a horvát kincsek.

(Drága pohár víz.) Minden esztendőben, a tél elmúltával, drágán fizeti meg az orosz császár azt a pohár vizet, amelyet a Névából hoznak neki. Amikor a tavaszi időjárás beköszönt és a jég zajlani kezd a Néván, egész Pétervár örömmünnepet ül. A tüzéség üdvözléseket ad s a katonai főparancsnok egész vezérkarával megjelenik a császár előtt, aki ünnepélyesen fogadja őket. A főparancsnok egy pohár vizet nyújt át a császárnak, melyet a Névából merített s ezeket sablonos szavakat mondja el:

— Felség, a tél véget ért, a Néva jége megolvadt.

A császár átveszi a poharat, kiiszja a vizet és aranyakkal megtöltve adja vissza átadójának. A poharat az aranyak kedvéért évről-évre nagyobbra készítették úgy, hogy a császár mindig több vizet ivott és több aranyat fizetett. Ezért megállapították, hogy a pohár vizért a császár minden évben kétszáz aranyat fizet.

(A Saturnus gyűrűjének eltűnése.) A Saturnus gyűrűje, helyesebben gyűrűrendszere, a Földpálya síkjával szöglet alkot, ezért azután a Földről nézve más és más állásban látszik. Még pedig, ha a Föld a gyűrű síkjában áll, akkor természetesen legkevésbé látszik a gyűrűnek a Nap által megvilágított felülete, hanem csakis annak sötét széle, vagyis a gyűrű eltűnik. Épp úgy lehetséges a gyűrű eltűnése, ha síkja a Napon átmegegy, mert akkor csak éppen keskeny széle van megvilágítva, a Földről nézve tehát szintén nem látható a gyűrű, legfeljebb csak mint fényes vonal. Végül, ha a Saturnus és Föld közös állása olyan, hogy a gyűrű síkjának meghosszabbítása a Föld és Nap közé esik, tehát a gyűrűnek tőlünk elfordított felülete van megvilágítva, szintén eltűnik a gyűrű. Bessel a Saturnus gyűrűjének ezen helyzetét matematikailag megállapította, úgy, hogy az mindenkor kiszámítható; az eltűnés nagyjában 14—15 évenként áll be.

A KIS MISS

— Regény két kötetben. —

IRTA: B. M. CROKER.

59

A jelen esetben pedig csodálatosképpen Augusztá volt a gyermek. Az alattomos férfi óvatosan került minden áruló jelet, ami érdeklődését elárulná, ha a gyámja és nővére jelezte volna; ha azonban az utcán vagy mrs. Preedy-nél találkozott a fiatal leánnyal, akkor nem volt semmi atyáskodó a modorában. Szeretetre méltó volt, mulattató és szívélyes s Ellának úgy rémlett, mintha senki sem lett volna hozzá olyan jó. De nem is sejtette a szomszéd igazi érzelmeit, még kevésbé gondolt arra, hogy annak minduntalan eszébe van az ő szüleinek az esete, akiknél a korkülönbség szintén nagy volt, de a házaságuk mindannak dacára mégis nagyon boldog.

Mihelyt csak egy kissé remélhet, beszélni fog és a esinos teremtést, melyet már szünete a magáénak gondolt, kiment a komor özevegyi lakból, megszábadítja a nehéz munkától, átülteti a „Hatchba” és kocsit, 16, ékszer és szép ruhákkal elhalmozva Londonba is elviszi, sőt külföldre is, hogy öreg barátainak megmutassa kincsét, a sugárzó szépséget, amit egy csendes kis faluban fedezett.

Vasárnap délután mindig otthon volt miss Movbray, és ha szép idő volt, a szomszédság gyalog jött hozzá látogatáshoz, teára és meleg kalácsra — ez Jane különlegessége volt.

Október végén, egy szép napos délután Augusztá szokott helyén ült és olvasott; egyszerre feltekintett, két dupla ütés hangmott a házaftón.

— Ez mrs. Preedy, — szólta Ella. — Ismerem a kopogást. Ugy hangzik, mintha üldöznék és menekülést óhajtok a házban egy megvadult tehén elől!

— De most ez esetben tényleg üldözik, — szólta Augusztá, aki az ablakhoz lépett és lorgngettjén át nézdegélt. — Mögötte jön Evie Fane Agnes, Tom és Prentiss kapitány, — ah és Baldwin őrnagy is. Még egészen távol van, de már látom. (Augusztá most egy tükör felé fordult és a hajfürtjeit huzgálta.)

— Remélhetőleg Jane elég meleg kalácsot süttött, — szólta Ella. — Gyorsan leszaladjok és utána nézek, mink van itthon. Gondoljátok, hat személy lesz teára!

— Ne felejtsetd el az ezüst-tálcát! — kiáltotta utána Rosabel.

Nagy, vidám társaság csoportosult miss Movbray tea-asztala körül, amelyen a forró sütemények nagy halmazban pompáztak. Mrs. Preedy és unokaöccse, Prentiss kapitány, mint rendesen, nagyon beszédes kedvűek voltak. Augusztá pedig nem akarta, hogy saját szalonjában háttérbe szoruljon, szintén élénken társalgott; Baldwin őrnagy és a fiatal Fane, aki egy indiai regimentnél szolgált és szabadságra jött haza, a „szakmáról” beszélgettek, Toby pedig mrs. Preedy székét járta körül és a beszédjét rövid, harcias ugotással néha félbeszakította.

Időközben kivitték az ezüst tálcát, a vendégek pedig lassan a hazamenésre gondoltak, mert az idő hirtelen megváltozott. Heves szélroham rázta a fákrol a leveleket és utána megeredt az eső. Csak úgy zuhogott.

— Ugy látszik, ma este itt maradunk, az eső nem enged, tehát nekünk kell engednünk — szólta Baldwin őrnagy a kezét a zsebébe süllyesztve.

— Oh nem, legalább nem hiszem, — szólta bele mrs. Preedy, aki nagyon büszke

volt a jóslására. — Ez a zivatar legfeljebb egy óráig tart és akkor ismét kiderül.

— Természetes, hogy ebben az időben nem is gondolhatnak a hazamenésre — szólta a grófné, aki nagyon becsülte a jó ruhákat.

— Persze hogy nem, hiszen esőernyőnk sínes, — tette hozzá Agnes Fane — hiszen olyan szép idő volt délután, nem is gondoltunk arra, hogy hozzunk magunkkal.

— Ha nincs ellenére Augusztá, — szólta mrs. Preedy — és hajlékot ad nekünk, akkor körülüljük a tüzet és csevegünk.

De ez a kilátás leverő hatással volt a kedélyekre. Meglehetősen hallgatagon ültek, Ella pedig megrendelte a lámpákat és becsukatta az ablaktáblákat.

— Oh kérem, ne hozassanak lámpát — szólta mrs. Preedy, akit kinos emlék fűzött a füstölögő Movbray-lámpákhoz. — Inkább körülüljük ezt a szép, lobogó tüzet.

— Ha nem volna vasárnap, — szólta Augusztá — bridget játszhatnánk, éppen két asztal lenne.

— Ugyebár, ön sohasem játszik vasárnap, miss Movbray — kérdezte Fane Evie, a lelkész leánya.

— Természetesen nem, — felelte Augusztá szinte lesújtó méltósággal. — De nem azért, mert helytelen dolognak tartom, mert szerintem a kártya nem rosszabb, mint a goff, — s itt sokatmondó pillantást vetett Prentiss kapitány felé — hanem csak azért, mert nem akarok a cselédeknek rossz példát adni.

— Oh egy csomó cseléd játszik vasárnap kártyát — viszonzta a kapitány veszekedő hangon.

— De nem az én házamban — bizonyított Augusztá és a hangja élesen csengett.

(Folyt. köv.)

SZINHÁZAK.

Szombat, 1910. április 16-án.

NEMZETI SZINHÁZ.

Papillon a kőfaragó.

Vígjáték 3 felv. Irta: L. Bernier.

Scémélyek:
Papillon Somlai
Verillac Gál
Verillacné Csillag T.
Berthe Aczél J.
Sandrey Kürthy
Louise Várady A.
Balbine Pirette D. Ligeti
Pathe Barthos
Fornu Rajnai
Baptiste Faludi

Kezdeté 1/8 órákor.

KIRÁLY SZINHÁZ.

Luxemburg grófia.

Operett 3 felvonásban. Irta: Lehár Ferencz.

Scémélyek:
Luxemburg grófia Király
Bzsi hercegné Rákosy
Suzsa grófné Edel B.
Erissard Armand Kovács
Vermont Juliette Váradi L.
Didier Angéla Petráss S.
Mencsikoff Szegej Sarosi
Pavlovics Pavei Tóth
Pelegrin Sáfány
Managere Ligeti
Báróné Saári R.
Saville Palotay
Boulanger, } festő Balazs
Marhan } Lgr
Sidonie } Németh E
Aurelle } modellék Csizsérné
Coralie } Solyománé

Kezdeté 1/8 órákor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Fra Diavolo

vagy: A terracina vendégfogadó.
Vig. opera 3 felvonásban. Szövegét írta: Scribe E. Fordította: Váradi Antal. Zenéjét szerz.: Auber D.

Scémélyek:
Fra Diavolo Környey
Lord Cookbourne Kornal
Pamela Ambrusné
Lorenzó Kertész O.
Matteo Ney B.
Zerlina M. Szojzer I.
Giacomo Hegedus
Beppe Dalnoki
Paraszt Karpát
Katona Juhász

Kezdeté 7 órákor.

VIGSZINHÁZ.

Az obsitos.

Énekes színdarab 3 felv. Irta: Bakonyi Károly. Zenéjét szerzette Kálmán Imre.

Scémélyek:
Nemzetes asszony Haraszthy
Mácsi Varsányi I.
Márton Vendrei
Jóska Tanay
Andris Hegedus
Szászorszég Tapolczay
Piroska Kornal B.
Tihamér Sarkadi
Balint Balassa
Tibanyi
Oreg paraszt Kiss I.
Szakácsné Kiss I.
Bezirker Szerényi
Helen Grósz
Legény Bárdi

Kezdeté 1/8 órákor.

A nu. v. és köz. miniszter elismerő leiratával kitérítve.
Dr. Batizfalvy I. Z. fővárosi legelső FOGORVOSI INTÉZETE
Áthelyezve: **Károly-körút 3. sz. alá.**
Féjsz fogak meggyógyítása Szájpadlás nélküli műfogak, Tartós fogtömések, aranyhídak, koronák. Foghuzások (altatásban is.) Jól használható fogorvos elkészítése és behelyezése.
Jótállás mellett mérsékelt szabott áron. Vidékiek félnap alatt megkapják műfogalkat.

Budapesti Cabaret BONBONNIÉRE

Teréz-körút 28. Telefon 52-88.

Kezdeté 9 1/2 órákor. Artistikus vezetők: **Kőváry Gyula és H. Heidelberg Albert.**
Minden este fellépnek: **Keleti Juliska, Balog R., Csabay Zs., Várady E., Csizsér Árkady, Deák K., Kormos, Dezső, Pásztor.**
A Montmartre-on (Bluette). **Cabaret libre** (Kép a jövőből).
Szinecz-181vétel (Fregoliáda). (Zimpa i tréfa). **Pump** (Molnár F. tréfa).

Jegyek árai: 3, 4, 5 és 6 korona.

CIRKUSZ BEKETOW

Városliget. Telefon 107-46.

Ma szombaton, 1910. évi apr. 16-án, este 7 1/2 órákor

III. High-Life Estély

a nyári idény megkezdése

The KAUFMANN

kerékpársorozat 12 személy és az egész új műsor.

ROYAL ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRÚT 31. TELEFON 110-22

Minden este 8 órákor. **REKORD-MŰSOR**

The Aeroplane-Ladies HERMANN KLINK

BROS. LEIGH. TERRIBLES IRENE SIGNNY.

A fogorvos. — A jámbor Toncsi.

!! A hány szám, annyi sláger !!

Ejjel 12 órákor a ragyogó tükörteremben **ROYAL-KABARET.** — Ének- és táncelőadás. — Keringőverseny. — Czigányzene reggeli 5 óráig.

Fővárosi Orfeum

VII. ker. W. Magyerecz-utca 17. WALDMANN IMRE, igazgató.

Ma Olga Desmond

a berlini „szépség-esték“ híressége különleges tánczaival.

ERNESTO BELLINI

a telepátikus fenomén, továbbá 10 attrakció. Az előadás kezdete 8 órákor.

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.

Kezdeté 1/8 órákor. Kezdeté 1/8 órákor.

11 órákor: Talán a fodrász!?

9 órákor

Önálló vánterület!

Bobózatok. Irta: Gllinger és Tauszig. Fordította Steinhardt.

10 órákor Nemzetközi női birokverseny!

Továbbá: Steinhardt és Hunyady Emil új kupaikkal és több elsőrendű külföldi számok. — Vasárnap délután mérsékelt helyi előadás birokversenyyel egybekötve.

Jegyek: 10-1-ig és 3-6-ig Rákóczi-ut 63. és özv. Kontiné dohánykülönlegességi áruházában, Andrassy-ut 29. — Előadás után a remek teliertben reggel 6-ig cigányzene és kabaré. B-lepő díj nincs.

TELEFON: 58-83. VÁLASZTÁS ZÁSZLOK

VAGY E NÉLKÜL

INTERURBAN TELEFON 58-83.

Választás biztosítással.

1. A képviselőjelölt vesz a versenyéig árai mellett tetszés szerinti összegben zászlót.
2. Ha a jelöltet nem választják meg, úgy a lefektetett összeg felét visszatérítem.
3. Nem térítjük meg a fele összeg: Megválasztás, pótválasztás vagy visszalépés esetén.
— Megrendelési lapot csak jelöltek kapnak. —

LINHART festő zászlógyára
BUDAPEST, Hunyady-utca 27. szám.
Biztosítás nélkül 20 százalékos engedmény.

Tátra Mulató

VII. ker., Király-u. 77.

1910. március hó 1-től kezdve

TELJESEN ÚJ MŰSOR!!

Trebat Eliz előadó művész, Stammer-kettős, Möller József szalonhumorista, The Walker's néger-duett, Zinta Jovana előadó művész, Hedy Silvano eteille Parisienne, Nogrady Gizi előadó művész, Lizi Litzeite sourette, Der Doppelgänger. Eredeti bohózat. Irta Schimid Bertalan. Pályók. Fentartott helyek — Pánzfár-nyitás 6 órákor. Telefon: 15-10. — Kezdeté 8 órákor.

Zenetanításra rendkívül alkalmasak **ZOLTAI MÁTYÁS zongora- és hegedű-iskolái**

ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI **ZONGORA-ISKOLA** I. RÉSZ

ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI **HEGEDŰ-ISKOLA** I. RÉSZ

Ára 6 korona. Ára 3 korona.

Mindkettőt kiadta a Franklin-Társulat.

Kaphatók: **LAMPEL R. könyvkereskedése** (Wodianer F. és Fial) részvénytársaságnál Budapest, VI., Andrassy-út 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

Meghívó.

A CSABRENDEKI TAKARÉPKÉPÉNTÁRRAL EGYESÜLT ÖNSEGÉLYZŐ SZÖVETKEZET

f. é. április hó 30-ik napján

délután 3 órákor fogja rendes közgyűlését megtartani, melyre a t. szövetségi tagok ezennel tisztelettel meghívotnak.

E gyűlés tárgyai lesznek:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két szövetségi tag kiküldése.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a lefolyt üzletéről.
3. A múlt évi zárszámadások előterjesztése és a mérleg megállapítása.
4. A felmentvény megadása.
5. Az igazgatóságnak három évre, a felügyelő bizottságnak egy évre leendő megválasztása.
6. Netáni indítványok.

Kelt Csabrendeken, 1910 április hónap 10-ik napján.

Löb Ignác, s. k. Barcza László, s. k. titkár, elnök.

UJ IDŐK

szépirodalmi, művészeti és társadalmi képes hetilap. Szerkeszti: **Herczeg Ferencz**

Ami értékes a magyar irodalom műhelyéből kikerül, mindazt az **UJ IDŐK** munkatársai közt a szerkesztő **Herczeg Ferencz** kezén kívül ott találni a toll, a rajz és ecset java reprezentálóját. Regény, novella, vers, társadalmi és művészeti cikkek: minden, ami megjelenik hasábjain, az irodalmi finomság jegyében készül. Ilusztratív része csupa ötlet, mindig szórakoztató. Nincs közérdekű esemény, amelyről eredeti főlvételekkel ne adna számot. Ennek révén kedvelt ismerős immár tizenöt év óta a magyar uri familiákban.

Előfizetési ára negyedévenként 4 korona
Mutatványszámot kérsre ingyen küld a kiadóhivatal:
Budapest, VI., Andrassy-út 10.

SZÍNHÁZAK.

Szombat, 1910. április 16-án.

STAGYAR SZÍNHÁZ.

Góth Sándor és neje első fellépéssel.

Először:

A koncert.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Baur Hermann. Ford. Hajó Sándor

Személyek:

Heink Gusztáv Góth S.
A felesége Góthné
Jura dr. Rátkai
A felesége Nagy Teréz
Gerndl Éva R. Gombaszögi F.
Mayer Zsuzsa Zala Karola
Miss Garden Loránt Ilma
Mell Fanny Fabián C.
Wehner Kissasszony Mészáros G.
Pollinger Kármendy
Pollingerné Örley Flóra

Kezdeté 1/8 óraker.

VARSZÍNHÁZ.

Nincs előadás.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Szombat, 1910. április 16.

Schakespeare-estély.

Kezdeté 1/8 óraker.

Fővárosi Városi Igéti Színház.

Szazadszor:

Az erdészleány.

Operette 3 felvonásban Szövegét írta: Buchbinder Bernát. Zenéjét szerzette: Jarno Gvörgey.

Személyek:

H. József császár Thury
Leóten Godofréd Andorffy
Erdész Jutka Kürty K.
Földessy Ferencz Pilinszky
Óttengraven Láng E.
Minka cigányleány Kalocsayné
Walpól szapo Szalay
Reutern báró Keller
Kolonitzky gróf Szerdahelyi
Sterntfeld gróf Kalocsay
Lange János Bihar
Kleinán báróné Radó G.
Frank grófné Mikus L.

Kezdeté 1/8 óraker.

APOLLO-PROJEKTÓGRÁF

Vépszínház-utca 1-3.
Telefon 68-39.

A díjazott.

A nagy alagi akadályverseny 1910 április 3-án.

Az apa hangja. — Pamutipar.

Tetemreállítás.

Négylábú detektívek.

Halálból ököritón.

(Eredeti helyszíni főtételünk)

Utazás egy puská körül.

A megvadult médius.

Kalandozás a Riviérán.

Az ócska kitérés.

Előadások hétköznapokon d. u.

5 óraker, vasár- és ünnepnapokon d. u. 8 óraker kezdődnek.

NAGY ENDRE CABARETJA MODERN SZINPAD

Andrássy-ut 69. Telefon 93-16

Minden este: **Kis József dalai.**

Előadják: Medgyaszay Vilma, Ferenczy Károly, Sajó Géza.

— A választás nagy napja. (Aktuális tréfa.) — A vajda

Ehrlich G. Gusztávról. — Péter majom.

Főlélek: Nagy Endre, Medgyaszay Vilma, Ferenczy Károly,

Németh Juliska, Sajó, Fallal Rózi, Barsony, Huszár, Boldizsár, Vidor Ferike, Papp János

Jegyek előre válthatók a cabaret pénztáránál, Andrássy-ut 69.

Kezdeté 9/10 óraker.

FOLIES CAPRICE

Téli helyisége Révay-utca 18. szám.

Telefon: 14-22. Telefon: 14-22.

Igazgatók: Leitner és Keleti. Főrendező: Rott Sándor.

Az előadás kezdete 1/2 óraker.

11 óraker! Ma! Ujdonság!

„Oh diese Zimmerherren“

Bohózat. Irta: Hirschfeld Lajos. Rendező: Trebitsch S.

Est megelőzi 9/10 óraker

Tárgyalás éjfélkor

Bohózat. Irta: Cagliostro. Rendező: Werner Manó.

Jegyek kaphatók a nappali pénztárnál d. u. 9-11-ig és d. n. 3-6-ig. „Lyra“ jegyirodában Andrássy-ut 15 és Soprony

nagyteremben Rákóczi-ut 1. — 12 óra után az első emeleti

CASINO DE PARIS-ban a világ legelső ének- és

táncszínház felépése.

Milliárdosok, fejedelmek!

nem részeseit meg oly fenomen szórakozásban, hogy a kontinens legnagyobb művészeit mint Caruso, Bonoi, Scotti, Alboni, Slezák, Takács, Kurz Zelma, Galvany M., Melba E., Fatti A., Calvé E., stb. ének művészetét egy hangverseny keretében élveztezték volna.

Pedig ebben a fejedelmi szórakozásban minden nagyobb anyagi előzet nélkül bárkinek lehet része, ha fenti művészek brilliáns fellépéseit egy „Enfon“ koncertgépén meghallgatja. Az „Enfon“ a technika legújokéletebb vívmánya, mely a hangot mellékzörgéstől mentesen, erősebben és tisztábban reprodukálja, mintha azt a hangversenyteremben hallanók. Többszörét legjobban pótolja. Főlélek: St. S.

„MUSICA“ részvénytársaság

zongora-eladási és kölcsönző-telepén

(Igazgató: STERNBERG DEZSŐ)

Budapest, VI., Teréz-körút 1. sz.

Az amerikai „Columbia“ művészlemezok föléadására.

Kedves részvételteljesítési feltételek!

Telefon: 4-81. Telefon: 4-81.

FORTUNA zászlógyár

Budapest, VI., Király-utca 8.

választási zászlókat és jelvényeket

a leggyorsabban, jutányos árak mellett. A választások kiírása előtt feladott rendelések kedvezményben részesülnek.

Alapított 1881. Alapított 1881.

BAD HALL

Felső-Ausztria. Legrégibb elsőrangú jód-lápfürdő.

Idény: május 1-től szeptember 30-ig.

Fényűzési fürdők és legmodernebb gyógyhatányok, massage, hidegvizgyógyintézet, elektromos fény- és kékabinos fürdők, legújabb rendszerű inhalató. Pompás fekvés az alpesek előnyei között, terjedelmes park színház, gyógyzene, koncertek, bálók, elegáns szállodák és színházak. Pénzügyi felügyelet és gyermekeknek. Krenshali és Steyerthal vasutak állomása. Bécsből via Steyer v. Lina Közvetlen kocsik, 6 óra, Passau és Salzburgból, via Weis-Unterrohr 3/2 óra alatt elérhető. Felvilágosítást és prospektust küld az Országos gyógyintézetek központi irodájánál, Bad Hall Dr. GERSTEL szanatórium. Telen is nyitva.

EDISON MOZGÓFÉNYKÉP VÁLLALAT R. T.

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCZA 21.

Telefon 64-20.

Minden villanyvilági-tátra berendezett lakásban és helyiségben tartható

Telefon 64-20.

Házi mozgó-fénykép előadás

Egy előadás díja K 50 A leghedveztebb otthoni szórakozás :: Megrendelhető telefon útján is

Kérdések felvételnek e lapnak kiadóhivatalában.

Hatóságilag engedélyezett végeladás

Kanitz Ferencz és Társa

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

alatti, 26 éve fennálló

vászon- és fehérnemű-üzlete

végképp feloszlik és az áruraktár beszerzési áron, a téli áru beszerzési áron alul is adatik el.

Eladásra kerülnek: mindenféle vásznak, asztalneműek, törölkők, mindenféle fehérneműek, ugy- szinte gyermekfehérneműek, minden kor részére. Nagy választék pongyolákban és harisnyákban.

Tekintve az újabb áremelkedéseket, mert a czég azóta vásárlásokat nem eszközöl és miután a meglevő áruraktár teljesen haszon nélkül lesz eladva, 45-50 %-ot takarít meg mindenki, aki a mostani végeladás alatt nálunk szerzi be szükségleteit.

Az eladás csakis azonnali készpénzfizetés ellen d. e. 9-1-ig és d. u. 3-7-ig történik.

Mintákat nem küldünk.

Alkalmi vételt

ajánl szép és finom

butorok, szőnyegek, csillárok

a legnagyobb alkalmi lakáshozrendezés árúháza

VI., Lázár-utca 3.

(BAZILIKA KÖZELÉBEN.)

Jegyeknek fontos! Vételkényszer nélkül mindenkinek megtekinteni ajánlatos

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5.

(Főpostával szemben.)

Heti műsor:

1910. április hó	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Várszínház	Vigszínház	Magyar Színház	Király-Színház	Uránia	Fővárosi Városi Igéti Színház
17 Vasárnap — — — — — este	A nagyasszony Papillon, a kőfaragó	A makrancos hölgy	—	A masamöl Théodore és társa	Hivatalnok urak A koncert	Táncos huzsárok Luxemburg-grófia	—	A piros bugyelláré A postai szelők

AUFRECHT és GOLDSCHMIED NAGYARUHAZA
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-UT 30.

HAZAI
GYÁRTMÁNYI
RÉZBUTORZAT

1065¹/₂ sz.

Elsőrendű hazai gyártmány, kiváló minőségű anyagból, vernirozva, úgy, hogy fenyvezést nem igényel s elegendő, ha száraz, ouha ruhával naponta áttörlik.

Agyak, éjjeli szekrények, mosdóasztalok és gyermekágyak jutányos árak mellett

csekély havi részletfizetés

ellenében szállítanak.

:: Részletes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve ::

HOFFMANN S. és V.
BUDAPEST, V. Zoltán-u. 18.

ADRIA

m. kir. tengerhajózási r.-t. vezérügynöksége.
Helyesbített hajójáratjegyzék.
1910. április havában a következő gőzösök indulnak FIUMEBŐL:

Hová	Gőzös neve	Kelut
Liverpool	Pavia	III/30-IV/9.
New-York	Utonia	2
Hamburg**	Babylon	1-10
Liverpool**	Falernian	5-15
Lissabon, Oporto,		
Newport	Kolozsvár	5-15
Liverpool	Veria	10-20
London, Hull	Volturne	10-20
Hamburg*)	Sea Belle	10-20
Messina, Palermo	Matlekovits	10-20
New-York	Carpathia	28
Liverpool	Brescia	15-25
Brasília, Santos*	B. Kemény	28
Rotterdam, Antwerpen*	Jókai	20-30
Rouen*)	Buda II.	20-30
Bordeaux	"	20-30
Glasgow*)	Balaton	20-30
Alicante, London	Deak	20-30
Hamburg**	Byzanc	20-30
Afrika, Gibraltár	Széchenyi	20-30
London, Hull	Douro	20-30
Liverpool	Tyria	IV/28-V/8.

A *gal megjelölt viszonylatokban a gőzös Triestet is érinti.
** Amennyiben a gőzös indulása előtt 8 nappal elegendő rakomány nem jelentetett be, az igazgatóság fentartja magának a jogot, hogy ezt a kikötőt ne érintse.

**Heveny vagy idült
bujakór - bántalmak**

az y görvélykór, bőrbajok, rheuma, (ízzag, fekélyek stb) s a romlott vértől származó egyéb bajoknál, mint mirigyda-
anat, rheumatizmus, a száj, gége gyengédsel, ága-
atok, onostesis, tehetetlenség és mindenféle szerzett vagy örökölt bujakóros bántalmak esetében, a legmeggröztöttebb s minden gyógykezeléssel daczó betegségből biztos és gyö-
keres gyógyulást nyújtanak.

Dr. Oliver vértisztító piskótái

melyek a francia kormány és a párisi orvosi akadémia által engedélyezve és a párisi kórházakban egyedül vannak engedélyezve.

Igen kellemes gyógyszer, melyet 60 év óta a legkiválóbb orvosi használnak, mint egyetlen és legjobb vértisztító szert és már számos kitüntetésben részesült.

Ára egy kis doboznak 25 darab tartalommal 6.50 kor., egy nagy doboznak 62 darab tartalommal 11 - kor. Minta és prospektus rendelkezésre áll.

Raktár: Török József gyógyszerüzem Budapest, Király-
utca 12. és Andrássy-ut 22. szám.

Vigyázzon
ha meghült és vásároljon
valódi Réthy-féle csukor
kát 60 fillérért.

958. sorozat **Bon 028. szám**
Polgár Sándor
m. kir. szab. nyert orvosi mű- és készterész
Budapest, VII., Erzsébet-körút 50. sz.
köteles ezen utalvány beküldése mellett
minden megrendelőnek 15%, azaz tizenöt
százaléknyi árkedvezményt adni az ered.
F. Bergerand fils,
párisi különlegességek
(óvszerek) gyártmányaitól. Kimerítő
képes árjegyzék díjmentesen, zárt le-
velben küldeték.
Kivácatott az „Egyetértés”-ből. 25705

Elsőrendű
zongorák
Kovács Gyula
zongoratermeiben,
Bpest, V., Gresham-palota.
Ferencz József-tér 7.

XXVIII-ik magyar királyi
jótekonyczélú államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonyczélúakra fog fordítani. Ezen sorsjátéknak összesen 11969 nyereménye van, melyeknek összes értéke 365,000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 150.000 kor. készpénzben.
továbbá:

1 főnyeremény	20.000 kor. készp.	10 nyeremény á	1.000 kor. készp.
1	10.000 " "	150	100 " "
1	5.000 " "	300	50 " "
5	2.000 " "	1500	20 " "
		10000	10 " "

Huzás visszavonhatatlanul 1910. évi június hó 30-án
Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottó- és sorsjáték-igazgatóságtól Budapestben (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohányüzemében és váltó-üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

A magy. kir. Lottó- és sorsjáték-igazgatóság.

HOLLANDI

életbiztosító részvénytársaság

(Allgemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente)

AMSTERDAM.

Magyarországi igazgatóság: **BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 1. szám.**

Legolcsóbb díjak.

Az 1908-ik év végén **344 millió** koronát a biztosítások összege meghaladta.

A tartalékok **102 millió 420,280** korona 80 fillér. összege:

Eddigi **85 millió 818,215** korona 10 fillér. kifizetések:

Az intézet saját palotája:

Budapestben, Calvin-tér, Baross-u. 1., Üllői-ut 2-4 sz.

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYGYÜRÜK.
NÁSZAJÁNDÉK-
TÁRGYAK
A

LEGELŐNYÖSEBBEN
POLGÁR KÁLMÁN

ÉKSZERESZ-és MŰKÖR-
üzletében szereshetők be.
BUDAPEST, Erzsébet-körút 29.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDÍTOK.
ÁRJEGYZÉK 20 Ó O RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE

SOKAN KINLÓDNAK

meleg és nedves időben a viszketési bőrbajban, sümörben és fagyási fájdalmakból eredő mindennemű kisebbedésekben szenvedők. Ilyenkor kiújulnak a régi bőrbántalmak, excemák, az idült sebek. Akik elejét akarják venni az ilyen kellemetlen és fájdalmas betegségeknek, akik bőrhámítás, bőrrepedezés és bármilyen régi bőrbajból származó kellemetlenségektől teljesen meg akarnak szabadulni, azok saját érdekükben rendeljenek egy eredeti doboz

Erényi „ICHTHIOL-SALICYL”-t

Használható: az arcon, hajközötti bőrbaj és kiütéseknel, ótvár, végbél és lábközött gyakran előforduló feldörzsölések, kisebbedések, és viszketési bántalmaknál, melegség által képződött kipállott egető fájdalmaknál.

- Orvosi nyilatkozatok szerint:** a legjobb desinficiáló, hűtő, erősen szárító szer.
- Orvosi nyilatkozatok szerint:** kizárólagos (specifikum) ellenszer és azonnali fájdalomcsillapító hámorholdás bántalmaknál; aranyér ellen legbiztosabb szer.
- Orvosi nyilatkozatok szerint:** a végbél-daganatot lehasítja, visszafeljődését gyorítja, túlzosságát elviszi, fájdalmát megszünteti.
- Orvosi nyilatkozatok szerint:** az összes bőrbajok kezelhetők feltűnő eredményekkel, anélkül, hogy bármilyen utókellemetlenségek előadnák magukat.
- Orvosi nyilatkozatok szerint:** összes sebeknél, kítegeknel, ótvárnál, nedves és száraz sümörnél, viszketegségi bőrbajoknál, ahol az összes szárító, gyógyító és dezinficiáló szerekekkel (zink, karbol, jodoform, dermatol, xeroform, szilimat, praecipitat, Salicyl, Ichthiol, stb.) nem lehet eredményeket felmutatni, ott a valódi „ERÉNYI-ICHTHIOL-SALICYL” összeállítását kitűnőnek és értékesnek minősítették. A közönség részéről az elismerés oly frappáns és általános, hogy sem létezik oly nap, a mikor ilyen köszönőlevelek tömegesen ne érkezzenek. Mutatni köztünk néhányat; az aláírást ifjoktatás megőrzése végett kénytelenek vagyunk mellőzni.

Köszönő levelek:

Viszketeg vagy sümör a fejbőrön, arcon és testrészekben

Izzadságnól származó feldörzsölések és túlzassági fájdalmak

Száraz és nedves sümör

Végbélviszkető fájdalmak

Lábszáron viszkető sebek és fehélyek

Riujuló régi sebek

Aranyér-fájdalmak

Egy külföldi tanár levele: Budapesti sógorom révén az Erényi Ichthiol-Salicyl híre ide is eljutott és nagyon örülök, hogy készítménye a hirdetett betegségek ellen mindenkinél szépen bevált. Magam is mindig valami régi bőrbajban szenvedtem és most nyoma sincs betegségemnek. Nagyon szép dolog hogy egy magyar gyógyszer rész magyar készítményével ilyen szép sikereket arat. Igaz tisztelettel vagyok Dr. E. O.

Tisztelt gyógyszerész ur! Soha se jutott volna eszembe újságokban teldicsért gyógyszereket hozatni, ha orvosom nem ajánlotta volna. Minden frázis helyett annyit juttatok tudomására, hogy egy 6 éves viszketegséggel párosult sümörbajomtól teljesen meggyógyultam, melyben eddig az összes létező szerekekkel nem lehetett segíteni. Tisztelettel Dr. F. M. ügyvéd.

Tisztelt gyógyszerész ur! A kiadott „Erényi Ichthiol-Salicyl” szerét 8 napig használtam és egy igen régi kisebbedett bőrbántalomtól szabadultam meg. Kérem sógorom részére Temesvárra is egy dobozt küldeni. Kész szolgálja M. M. adóttiszt.

Egy kórorvos levele: Tisztelt gyógyszerész ur! A feleségem részére hozatott „Erényi Ichthiol-Salicyl” egy végbél közötti viszkető acut bajnál próbáltam ki, melynek eredménye oly kielégítő volt, hogy ezután csakis az Ön szerét fogom betegeimnek rendelni. Tessék gondoskodni arról, hogy az itteni gyógytárból is beszerezhető legyen. Szolgáltatára mindenkor kész vagyok tisztelettel Dr. M. E.

Egy jegyző így írt: Tekintetes gyógyszer ur! Igen örülök, hogy az újságban megtaláltam hirdetését. Mióta az Erényi Ichthiol-Salicyl kenőgömböt tájdasmas láb-sebemre, azóta a folyás megszűnik és a seb heged. Kérek még egy dobozzal, hogy teljesen megszabaduljak bajomtól. Szívesen üdvözléssel H. K.

Egy vidéki földbirtokos levele: Oly szerencsés összeállítású gyógyszert, mint az „Erényi Ichthiol-Salicyl” még nem tapasztaltam. Hámorholdás fájdalomra rendeltem egy adagot és az teljesen megszűnt 1/4 tégely használása után. Feleségemnek kezéről tagyától visszamaradt kiütések és viszkető sebek voltak, mely 2 nap alatt elmúlt, gyermekem arca oly ótváros és kiütéses volt, hogy alig látszottak a szemei és a kenőcsre oly szépen letisztította és be-száritotta, hogy feleségemmel együtt nagyon halásak vagyunk. Most egyebet se teszek, mint a községben Erényi Ichthiol-Salicyl rendeldek polgártársaim részére. Ha Pestre megyek, személyesen fogom a gyógyszerárban felkeresni és köszönetet mondani. Igaz tisztelője D. A.

Tisztelt gyógyszerész ur! Miután személyes tapasztalat után betegimmel többszörösen meg-yőződtem, hogy az „Erényi Ichthiol-Salicyl” úgy acut, mint makacs bőrbajoknál és a sümör minden fajanál, továbbá végbél-fájdalmaknál egy igen kitűnő fájdalom-csillapító, szárító s desinficiáló hatású szer, emellett fogom kérem házi gyógyszeráram részére küldeni 5 adagot belőle. Mindent fogom alkalmazni a megtelelő esetekben. Teljes tisztelettel Dr. F. E. orvos.

Egy vidéki erdész így írt: Tisztelt gyógyszerész ur! Valahányszor közelegett a hideg idő, viszkető bőrbajom mindég kínoz és előjön. Tavaly hozatam egy Erényi Ichthiol-Salicyl, ettől úgy meggyógyultam, hogy most semmi bajom, pedig ezelőtt már november hóban is mutatkoztak a jelenségek. Azért bizalommal fordulok önöz és kérek a főerdész ur részére ugyanilyen gyógyszert. Remélem hogy neki is úgy fog használni. Üdvözléssel I. T.

Tisztelt gyógyszerész ur! Öt év óta olvasom hirdetését és csak a múlt héten próbálkoztam meg vele. Csak annyit írhatok a gyógyszerész urnak, hogy kár volt mindjárt meg nem hozatni azt a egyszerű hatású gyógyszert, legalább nem pancsoltam volna vele 5 esztendőig és sok haszontalan penzkiadásból is megmenekülhettem volna. Kezelő orvosomnak megmutattam a maradványát és nagyon csodálkoztam, hogy lábszárfekélytől és kézfejemen levő csunya sümörös bajomtól is egyaránt és oly rövid idő alatt megszabadultam. Köszönettel vagyok és üdvözlő szívből H. H. gazdálkodó.

Egy református pap levele: Még két év előtt hozatiam végbél túlzassági fájdalom csillapítására egy doboz Erényi Ichthiol-Salicyl. Néhányszor használtam és azóta bajom vissza sem jött, a fájdalom sem mutatkozott. A 1/2 adagot, mely azóta megmaradt, oda adtam béresemnek, ki mindég szenvedett fagyástól visszamaradt afféle kiütéses sebekben. Mondhatom, hogy ettől a fél tégelytől az a szegény ember teljesen gyógyult. Állandóan házamnál akarván tartani jó szerét, kérem küldjön még egy dobozzal belőle. Kész híve N. N.

Tisztelt patikáros ur! Kis leányom feje tele volt ótváros kiütésekkel és sebekkel, melyet sokszor vérg felkapart. Az uradalmi orvosunk adott egy kis kenőcsöt, mely már félig letisztította a sebeket. Miután tőle hallottam, hogy ez a Diana gyógytárban kapható, hát kérek belőle egy valódi porciót. Az árát itt melékelem bélyegben. Isten velem és vagyok igaz tisztelője F. B. földműves.

Egy vidéki járás-orvos nyilatkozata: Szívesen konstatólom, hogy praxisomban az Erényi Ichthiol-Salicyl varakozásokat teljes mértékben kielégítette minden egyes esetben. Betegeim, kik leginkább különféle bőrbántalmak és chronikus seb-bajuk kezelése miatt fordulnak hozzám, nem győznek eléggé hálálkodni e szer hatásán.

Tisztelt gyógyszerész ur! Miután egy hallottam, hogy a vöm hozatott öntől egy valódi gyógyszer, mely meggyógyította a 16 esztendő pikkelyes sümörjét, ne sajnáljon nekem is küldeni egyet belőle. Az árát a postán ki fogom szívesen fizetni, csak gyorsan tessék szállítani. Igaz szolgálja B. Z. uradalmi csász.

Egy bécsi bárónő levele (nemethől fordítva szövegint). Budapesti barátnóm ajánlata folytán, ki úgy maga, mint gyermeke mindég kiütéses volt és ezek teljesen kigyógyultak, rendeltem meg a múlt hónapban egy Erényi Ichthiol-Salicyl térjem részére. Kérem tudomásul venni, hogy tökéletes gyógyulás állt be és nevem megemlítése nélkül megengedem, hogy levelemet az újságokban közze tegye. Azóta már többeknek is ajánlottam és nem vallottam szegényt egyszerű készítményével.

Bőrbántalmak

Hámorholdás végbélbajok

Lábizadás

Rezeken látható sebek vagy viszkető bőrkétegek és sümörök

Elavult mindentféle bőrbetegségek

Kipállott vagy feldörzsölt viszkető fájdalmak és sebek.

Legmakacsabb ótvár

Egy vidéki kereskedő köszönő levele: Tekintetes gyógyszerész ur! Testem és arcom tele volt bőrkéteggel, melyet az orvosok nedves sümör név alatt kissebbedések eredménytelenül. A fővárosban dolgozva levén, elhatároztam, hogy egy börtögyógyászhoz fordulok undok betegségem kiírására. Orvosom felírt a receptre egy Erényi Ichthiol-Salicyl, melyet csak akkor tudtam meg, a mikor hazajöttem és a csomagot felbontottam. Eleinte bosszankodtam, mert ott az újságban az is olvastam, de nem volt bizalmam az újság reklámhoz. De mikor láttam, hogy a szeri balkeze után a kiütések már alig voltak láthatók és a viszketés is megszűnt, nagy bizalommal vettem a gyógyszeres urnát és kérem, küldjön egy Ichthiol-Salicyl, hogy bajommal teljesen végezhessek. Hála köszönetem nyilvánításával maradtam kiváló tisztelővel B. Z.

Egyedüli készítő:

ERÉNYI BÉLA Diana-gyógyszertára **Károly-körút 5.**
BUDAPEST

Eredeti nagy doboz ára 3 korona. (Postal rendelések utánvét mellett aznap eszkhözöltetnek).

E hirdetési rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges...

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges...

Pénzszekrények, használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható...

Cukorborsót, gombát, karfiolt, újbungonyót, salátát, hónapos retket...

Gyümölcsfa, diszta, rózsaszárgyűzővel ingyen szolgál Weber faskolája...

Kárpitos nyergesek részére mindennemű kellek képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen...

A gyakorló gyorsírók Társasága gyorsírói (Gabelsberger-Markovits rendszerű) és gépirási magyar és német tanfolyamaira...

Rózsza, szegfű, magastörzsrózsafák, csak ajdonságok, 2 éves korával, 10 drb. 20-30 K. Magastörzsi rózsafák 2 éves korával...

Koporsó asztalosok részére mindennemű koporsók díszítéssel, összes temetkezési cikkek képes árjegyzéket kívánatra ingyen...

Réz és vasbutor a legolcsóbb gyári áron, rézagy 30 frt. Gyermekagy 10 frt. Angol vasagy acéllal seíronnyal 30 frt.

Pénzt legszolidabb feltételek mellett előlegezzünk mindenféle tárgyakra és árukra...

Ha köhög vagy rekedt, Réthy-féle cukorkát vegyen 60 fillérért.

20,000 rózsafa magastörzsi, kapható Novák János rózsatelepen Székelyhid. Árjegyzék bérmentve. 5909

Temetkezési vállalkozók, intézetek, egyletek, társulatok részére képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen...

Légszész és villamos csillárok legelőnyösebben szereshetők be Kulcsár Sándor bronzáru- és csillárgyárában...

Asztalosok új jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen...

Parlamentari gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás.

NAGY LÁSZLÓ A GYERMEK ÉRDEKLŐDÉSÉNEK LÉLEKTANA. Ára 3 korona. Kapható LAMPEL R. könyvkereskedésben...

BUTOR 30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferenczy-ter 3. lételelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek...

25 koronaért készülnek saját műhelyemben mérték után remek szabásban...

CSIZ-FÜRDŐ, A kontinens legerősebb jód-brom gyógyfürdője, nagy radionaktivással. Megelőző gyógykezelések a mirigyek megbetegedéseit...

Rekord hangversenylemezek legjobbak a világon! 25 cm. mindkét oldalán bejátszva db K 2.50 10 db vásárlásnál K 2.40 - Grammofonok K 25.- 30.-, 50.-, 100.-, 300.-, 500.-, 1000.- Fonografok Lyra K 7.- Fonograf hangszerek K 1.50, csakis tanárkézzel SCHMUTZER TESTVÉREK gramofon és hanglemez nagykereskedés Budapest, József-körút 20/a. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Zálogczédulákat veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

Ajtók, Ablakok, vasredőnyök, használtak és újak, bármilyen méretben és alakban, igen olcsón kaphatók. Wiener A. utódánál BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon 62-80. Alapított 1886-ban.

Soványág Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a dr. William Hartley tanár amerikai erőtáppora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jótállást. Veszélyesség, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbetegségeknél nélkülözhetetlen tápszer. Kínáltatva: Chicagó, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár: Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11, II/1. Telefon 156-80.

Tülevelűek szállításának legjobb ideje megkezdődött és tart majus végéig. LUCZFENYŐK: magas 1 drb 10 drb 100 drb korona

A gyermekáldást 2 vagy 3 számra meghatározni, nagyon okos dolog és sok pénzmegtakarítással jár. Az erre vonatkozó pontos utasítást, a melyért sok ezer hálaírat beérkezett, titoktartással küldi 90 fillér magyar levélbélyeg ellenében Frau A. Kaupa, Berlin S. W. 247. Lindenstrasse 51. 28694

Költői művei: Nyár. Költemények. Diszkótésben 4.- Hangok az ifjúságból. Költemények. Diszkótésben 5.60 Szilágyi és Hajmási. Költői beszély 4 énekben. Neogrady Antal művészi rajzaival. Diszkótésben 3.60 Argirus. Tündérmese 4 énekben. Nyolcz fénynyomatu képpel és számos szöveggéppel. Diszkótésben 10.- Pártortűzek. Versgyűjtemény. Pompás diszkótésben 4.- Róza. Költemények. Neogrady Antal képeivel. Diszes diszkótésben 4.-

Próza munkái: Eset. 14 elbeszélés egy kötetben 2.- A két impostor. Elbeszélés gyermeknek. Neogrady Antal rajzaival. Szines diszkótésben 4.- Fala. Elbeszélések Kinnach László rajzaival. Szines diszkótésben 5.60 Komédiák. Elbeszélések gyűjteménye. Tull Odón művészi rajzaival. Pompás diszkótésben 5.60 Phenő. Elbeszélések. Neogrady Antal rajzaival. Szines diszkótésben 5.60 A jövevények. Drama 3 felvonásban. Kötve 2.- Megrendelhetők: LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r. t. nál Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

Pótvizsgálatra, javítóra, póttértségre, bármilyen vizsgálatra előkészít: Szűnői Tanfolyam Garay-á. 5. U. 12/a.

Rizike gomba gomba, hus, főzelék, gyümölcs-konzervek, gyümölcszék, szörpök, szeppességi csemegékről kérjen árjegyzéket. Felkai konzervgyár, Baria Jozsef Felka, Szepes. 28008

Pénzt rögtön butorra, zongorára, varógépre, kerékpárra, könyvekre és kereskedelmi árukra, ha azokat száraz, tiszta raktárhelyiségünkbe bizományba beraktározza Tauber VI. kor., Eötvös-utca 6/A. TELEFON 84-33.

BUTOROK háló-, ebédlo-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések, rez- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök, valódi angol bürgermíturák eladása s vétele Wechsler Károlyné VII., Király-utca 23. I. em. Kaziney-u. sarok. 20521

Kézimunka himzésekhöz, butorhoz, függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszomanygyár, Nagymező-u. 46. szám.

KWIZDA-FÉLE FLUID: Kigyó-védlely. Turista-fluid. Rég bevált aromathas beőrzésű az inak és izmok erősítésére és edzésre. Turisták, kerékpárosok, vadászok és lovások által sikeresen használva elő- és utóerősítésre nagyobb turák után. Egész üveg ára K 2.- Fél üveg ára K 1.20 Kwizda-féle Fluid Valódián kapható a gyors szertárakban. - Főraktár: Tö. Sk József gyógyszerész, Budapest, Király-utca 12., Andrássy-u 26.

Zálogczédulát, briliántot, aranyat, ezüstöt, ékszeret és rögieszt veszek és eladok. Kertes ékszerész Budapest, VII., Király-utca 85. szám. - Telefonszám 95-48.-

Kajfestő-fésű, egyszerű fésülés által fest ősz vagy vörös haját valódi szőkére, barnára vagy feketeire. Teljesen ártalmatlan! Evekig használható! - Ez ek használatban Egy darab ára 6 korona. SCHÜLLER, WIEN, III.E. Kriegelergasse 6. Számos elismerő- és köszönőlevél.

6 első díjjal kitüntetve! Kállai Lajos motorgyára BUDAPEST, VI., Gyár-utca 23. sz. Teljes jótállás kifizetésért! A gazdaközönségnek legjobban ajánlatnak a valódi Kállai Lajos-féle villamos benzín-locomobil, eszeplő-készletek kettős tisztító szerkezettel. Egyedül létező újdonság! Ezen motorok mindenkor üzembn láthatók VI. ker., Gyár-utca 23. szám. Gépész nélkül könnyen kezelhetők. Gőzgepek cserébe vétetnek. Külön gazdasági géposztály Árjegyzék ingyen.

Zálogczédulákat veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. Singer Jakob ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán. 27553

100.000 Most került forgalomba Ziluhy Ágnes szakácskönyvének 100.000-ik példánya. Ez bizonyítja legjobban a könyv jószág ut. hasznavehetőségét. Minden háziasszonynak nélkülözhetetlen. Ára szep kötetben 4.- kor. Megrendelhető: SINGER és WOLFNER könyvkereskedésben Buda-esten, VI. Andrássy-ut 10. VALÓDI FRANCZIA GUMMI ÉS HALHÓLYAGOK tuc-ja 1.75, 2.3, 10 Kéj. 3 db. legfinomabb min. 1 K. STERYL törvényvédett legfinomabb GUMMI-KÜLÖNLEGGESÉG csak szegemenél kapható. NEUMAYER LIPÓT BUDAPEST, VI. VÁTCI-KÖRÚT 53. AUEHFÉNYVÁZ